

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΗ ΑΡΧΗ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΕΣΟΔΩΝ
ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΗΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ

Ε Κ Θ Ε Σ Η

**ΕΠΙ ΤΗΣ ΠΟΡΕΙΑΣ ΤΩΝ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΕΣΟΔΩΝ, ΤΗΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ
ΤΩΝ ΑΡΜΟΔΙΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΚΑΙ ΤΩΝ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ
ΤΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΕΡΙΣΤΟΛΗ ΤΗΣ ΦΟΡΟΔΙΑΦΥΓΗΣ
ΕΤΟΥΣ 2016**

(Άρθρα 58 & 75 του ν. 4270/2014)

Αθήνα, Οκτώβριος 2017

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ	5
 ΠΡΩΤΗ ΕΝΟΤΗΤΑ	
<i>ΠΟΡΕΙΑ ΤΩΝ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΕΣΟΔΩΝ</i>	6
1. <i>ΕΚΤΕΛΕΣΗ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΕΤΟΥΣ 2016</i>	6
2. <i>ΕΞΕΛΙΞΕΙΣ ΣΤΑ ΚΡΑΤΙΚΑ ΕΣΟΔΑ ΤΗΣ ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΗΣ ΤΡΙΕΤΙΑΣ</i>	8
2.1. Εκτέλεση Προϋπολογισμού έτους 2015.....	8
2.2. Εκτέλεση Προϋπολογισμού έτους 2014.....	9
2.3. Εκτέλεση Προϋπολογισμού έτους 2013.....	10
 ΔΕΥΤΕΡΗ ΕΝΟΤΗΤΑ	
<i>ΔΙΑΡΘΡΩΣΗ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ – ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΕΛΕΓΚΤΙΚΟΥ ΕΡΓΟΥ</i>	12
1. ΔΙΑΡΘΡΩΣΗ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ.....	12
2. ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΕΛΕΓΚΤΙΚΟΥ ΕΡΓΟΥ.....	14
2.1. Απολογιστικά στοιχεία έτους 2016.....	14
2.2. Απολογιστικά στοιχεία πρώτου οκταμήνου 2017.....	14
 ΤΡΙΤΗ ΕΝΟΤΗΤΑ	
<i>ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΟ ΕΡΓΟ ΚΑΙ ΛΟΙΠΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ</i>	16
1. ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΑΜΕΣΗΣ ΦΟΡΟΛΟΓΙΑΣ.....	16
1.1. Τμήμα Α΄: Φόρου Εισοδήματος Φυσικών Προσώπων.....	16
1.1.1. Νομοθετικές Διατάξεις	16
1.1.2. Υπουργικές Αποφάσεις.....	22
1.1.3. Αποφάσεις Γενικού Γραμματέα Δημοσίων Εσόδων	22
1.1.4. Εγκύκλιοι Διαταγές.....	22
1.2. Τμήμα Β΄: Φόρου Εισοδήματος Νομικών Προσώπων.....	24
1.2.1. Νομοθετικές Διατάξεις	24
1.2.2. Αποφάσεις Γενικού Γραμματέα Δημοσίων Εσόδων.....	27
1.2.3. Εγκύκλιοι Διαταγές.....	28
1.3. Τμήμα Γ΄: Φόρου Εισοδήματος Πλοίων και Ναυτιλιακών Εταιρειών.....	29
1.3.1. Νομοθετικές Διατάξεις.....	29

1.3.2. Εγκύκλιοι Διαταγές.....	30
1.4. Τμήμα Δ' - Φορολογικής Απεικόνισης Συναλλαγών.....	30
1.4.1. Νομοθετικές Διατάξεις.....	30
1.4.2. Αποφάσεις Γενικού Γραμματέα Δημοσίων Εσόδων.....	31
1.4.3. Εγκύκλιοι Διαταγές.....	31
2. ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΕΜΜΕΣΗΣ ΦΟΡΟΛΟΓΙΑΣ.....	32
2.1. Τμήμα Α': Φ.Π.Α.....	32
2.1.1. Νομοθετικές Διατάξεις	32
2.1.2. Υπουργικές Αποφάσεις – Αποφάσεις Γενικού Γραμματέα Δημοσίων Εσόδων.....	34
2.1.3. Εγκύκλιοι Διαταγές	35
2.2. Τμήμα Β': Τελών και Ειδικών Φορολογιών.....	37
2.2.1. Νομοθετικές Διατάξεις	37
2.2.2. Υπουργικές Αποφάσεις – Αποφάσεις Γενικού Γραμματέα Δημοσίων Εσόδων.....	38
2.2.3. Εγκύκλιοι Διαταγές.....	39
2.3. Τμήμα Γ': Επιστροφής Φ.Π.Α. σε επιχειρήσεις εγκατεστημένες εντός και εκτός Ε.Ε.....	40
3. ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΦΟΡΟΛΟΓΙΑΣ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ.....	41
3.1. Νομοθετικές Διατάξεις	41
3.2. Υπουργικές Αποφάσεις – Αποφάσεις Γενικού Γραμματέα Δημοσίων Εσόδων.....	45
3.3. Εγκύκλιοι Διαταγές.....	46
4. ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΕΛΕΓΧΩΝ.....	47
4.1. Νομοθετικές Διατάξεις	47
4.2. Υπουργικές Αποφάσεις – Αποφάσεις Γενικού Γραμματέα Δημοσίων Εσόδων – Εγκύκλιοι Διαταγές.....	48
5. ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΕΙΣΠΡΑΞΕΩΝ.....	53
5.1. Νομοθετικές Διατάξεις.....	53
5.2. Υπουργικές Αποφάσεις	53
5.3. Αποφάσεις Γενικού Γραμματέα Δημοσίων Εσόδων.....	59
5.4. Εγκύκλιοι Διαταγές.....	59
6. ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΗΣ ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗΣ.....	63
6.1. Στόχοι/Δράσεις Επιχειρησιακού Σχεδίου Γ.Γ.Δ.Ε. 2016.....	63

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Α΄

ΠΙΝΑΚΕΣ ΕΠΙ ΤΗΣ ΠΟΡΕΙΑΣ ΤΩΝ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΕΣΟΔΩΝ.....	72
ΠΙΝΑΚΑΣ α΄: Ανακεφαλαίωση εσόδων τακτικού Προϋπολογισμού 2016.....	73
ΠΙΝΑΚΑΣ β΄: Συγκριτικός πίνακας (% μεταβολές).....	74
ΠΙΝΑΚΑΣ γ΄: Έσοδα ανά Δ.Ο.Υ.	
Οικονομικό έτος 2016.....	75
Οικονομικό έτος 2015.....	78
Οικονομικό έτος 2014.....	81
Οικονομικό έτος 2013.....	85
ΠΙΝΑΚΑΣ δ΄: Πίνακας αρμόδιων Δ.Ο.Υ. για την τακτοποίηση και εμφάνιση επιστροφών εσόδων.....	92

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Β΄

ΠΙΝΑΚΕΣ ΠΑΡΑΒΑΤΩΝ ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΗΣ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑΣ.....	93
ΠΙΝΑΚΑΣ Α΄: Παραβατών φορολογικής νομοθεσίας.....	94
ΠΙΝΑΚΑΣ Β΄: Εκδοτών εικονικών και πλαστών φορολογικών στοιχείων.....	127
ΠΙΝΑΚΑΣ Γ΄: Επιχειρήσεις στις οποίες κατά το έτος 2016 επιβλήθηκαν τα προληπτικά ή διασφαλιστικά του δημοσίου συμφέροντος μέτρα σύμφωνα με τις διατάξεις των παραγράφων 5 και 6 του άρθρου 46 του Ν. 4174/2013.....	149
ΠΙΝΑΚΑΣ Δ΄: Φορολογούμενοι των οποίων κατά το έτος 2016 αναστάλη η λειτουργία των επαγγελματικών τους εγκαταστάσεων σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 13 Ν. 2523/97.....	162
ΠΙΝΑΚΑΣ Δα΄: Φορολογούμενοι των οποίων κατά το έτος 2016 αναστάλη η λειτουργία των επαγγελματικών τους εγκαταστάσεων σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 13 Ν. 2523/97.....	163
ΠΙΝΑΚΑΣ Δβ΄: Φορολογούμενοι των οποίων κατά το έτος 2016 αναστάλη η λειτουργία των επαγγελματικών τους εγκαταστάσεων για 48 ώρες σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 13 Ν. 2523/97.....	165

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Από τον συνδυασμό των διατάξεων της παραγράφου 4 του άρθρου 58 και της παραγράφου 3 του άρθρου 75 του ν. 4270/2014 προκύπτει η υποχρέωση του Γενικού Διευθυντή Φορολογικής Διοίκησης για τη σύνταξη έκθεσης μέχρι το τέλος Οκτωβρίου κάθε έτους επί της πορείας των δημοσίων εσόδων, της δραστηριότητας των αρμόδιων υπηρεσιών και των αποτελεσμάτων του ελέγχου για την περιστολή της φοροδιαφυγής κατά το χρόνο που πέρασε. Η έκθεση αυτή, η οποία περιλαμβάνει το σχετικό νομοθετικό έργο, στατιστικά στοιχεία σχετικά με την επιβολή προστίμων επί παραβάσεων φορολογικής νομοθεσίας καθώς και πίνακες παραβατών υποβάλλεται στον Υπουργό Οικονομικών και το Ελεγκτικό Συνέδριο.

Με την παρούσα έκθεση επιχειρείται η ενημέρωση της Εθνικής Αντιπροσωπείας για το έργο και την αναπτυχθείσα δραστηριότητα των υπηρεσιών της Γενικής Διεύθυνσης Φορολογικής Διοίκησης, Κεντρικών, Ειδικών Αποκεντρωμένων και Περιφερειακών, κατά το έτος 2016 στους τομείς βεβαίωσης και είσπραξης των κρατικών εσόδων και της διενέργειας φορολογικών ελέγχων. Η έκθεση αποτελείται από τρεις Ενότητες, καθώς και δύο παραρτήματα με πίνακες και καταστάσεις. Συνοπτικά, το περιεχόμενό της έχει ως ακολούθως:

Στην **πρώτη ενότητα** απεικονίζεται η εκτέλεση του προϋπολογισμού καθώς και οι εξελίξεις στα κρατικά έσοδα της προηγούμενης τριετίας, με παράθεση των αριθμητικών μεγεθών, κατά βασικές κατηγορίες, των βεβαιωθέντων, των εισπραχθέντων, των επιστραφέντων, των διαγραφέντων και των μεταφερομένων για είσπραξη στο επόμενο οικονομικό έτος εσόδων.

Στη **δεύτερη ενότητα** παρουσιάζεται η λειτουργική διάρθρωση των φορολογικών υπηρεσιών και του ελεγκτικού μηχανισμού, καθώς και τα αποτελέσματα του ελεγκτικού έργου.

Στην **τρίτη ενότητα** καταγράφεται το νομοθετικό έργο των φορολογικών υπηρεσιών και το περιεχόμενο των νέων ρυθμίσεων.

Στο **Παράρτημα Α'** παρατίθενται πίνακες σχετικά με την πορεία των εσόδων κατά την προηγούμενη τριετία καθώς και αναλυτικοί πίνακες για το βεβαιωτικό και εισπρακτικό έργο των Δημόσιων Οικονομικών Υπηρεσιών (Δ.Ο.Υ.), του Κέντρου Ελέγχου Μεγάλων Επιχειρήσεων (Κ.Ε.ΜΕ.ΕΠ.) και του Κέντρου Ελέγχου Φορολογουμένων Μεγάλου Πλούτου (Κ.Ε.ΦΟ.ΜΕ.Π.). Τέλος, στο **Παράρτημα Β'** επισυνάπτονται σχετικές καταστάσεις επί παραβάσεων της φορολογικής νομοθεσίας (πίνακες παραβατών).

ΠΡΩΤΗ ΕΝΟΤΗΤΑ

ΠΟΡΕΙΑ ΤΩΝ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΕΣΟΔΩΝ

1. ΕΚΤΕΛΕΣΗ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΕΤΟΥΣ 2016

1) Τα βεβαιωθέντα έσοδα του τακτικού προϋπολογισμού ανήλθαν στο ποσό των 62.228,3 εκατ. ευρώ (χωρίς την επαναβεβαίωση του εισπρακτέου υπολοίπου την 31.12.2015) και παρουσίασαν μείωση κατά 223.494,00 εκατ. ευρώ έναντι του έτους 2015, ήτοι ποσοστό -78,22%. Υπενθυμίζουμε ότι το έτος 2015 υπήρξε στρέβλωση στα βεβαιωθέντα ποσά, η οποία προήλθε από την λανθασμένη βεβαίωση Φ.Π.Α. ποσού 207.520 εκατ. ευρώ στη Δ.Ο.Υ. Κέρκυρας. Για το ποσό αυτό είχε γίνει ισόποση διαγραφή. Εάν αφαιρέσουμε το ποσό της λανθασμένης βεβαίωσης (207.520 εκατ. ευρώ) από το συνολικό ποσό βεβαίωσης έτους 2015, τα πραγματικά βεβαιωθέντα έσοδα έτους 2015 ανήλθαν σε 78.202,30 εκατ. ευρώ. Σε αυτό το πλαίσιο τα βεβαιωθέντα έσοδα έτους 2016 ποσού 62.228,3 εκατ. ευρώ παρουσίασαν μείωση κατά 15.974,0 εκατ. ευρώ έναντι του έτους 2015, ήτοι ποσοστό -20,43%.

2) Τα εισπραχθέντα προ μείωσης επιστροφών έσοδα ανήλθαν στο ποσό των 53.121,0 εκατ. ευρώ, παρουσίασαν δηλαδή αύξηση 3.422,2 εκατ. ευρώ, ήτοι αύξηση 6,89% έναντι αυτών του 2015 και αύξηση 746 εκατ. ευρώ έναντι των προϋπολογισθέντων 52.375 εκατ. ευρώ, ήτοι ποσοστό αύξησης 1,42%.

3) Οι επιστροφές ανέρχονται στο ποσό των 4.289,5 εκατ. ευρώ εκ των οποίων ποσό 1.026,1 εκατ. ευρώ αφορούσαν σε ληξιπρόθεσμες εκκρεμείς επιστροφές για τις οποίες είχε δοθεί έκτακτη χρηματοδότηση (ΑΥΟ 2/56170/ΔΛΔ ΦΕΚ 1894/Β'/27-06-2016 & 2/57103/ΔΠΓΚ ΦΕΚ 1932/Β'/29-06-2016). Το ποσό αυτό δεν επιβάρυνε το ποσό των επιστροφών του τακτικού προϋπολογισμού. Επομένως οι επιστροφές που αφορούν στον τακτικό προϋπολογισμό ανέρχονται στο ποσό των 3.263,4 εκατ. ευρώ έναντι προϋπολογισθέντων 3.268 εκατ. ευρώ, ήτοι εμφανίζονται μειωμένες κατά 4,6 εκατ. ευρώ έναντι αυτών και σε ποσοστό -0,14%.

Στα ποσά των επιστροφών συμπεριλαμβάνονται επιστροφές που διενεργούνται τόσο μέσω Τραπεζών (φόρος εισοδήματος φυσικών προσώπων), όσο και μέσω των Δ.Ο.Υ. (Φ.Π.Α., Κεφάλαιο κ.λ.π.).

4) Οι διαγραφές ανέρχονται στο ποσό των 1.840,4 εκατ. ευρώ. Στις διαγραφές περιλαμβάνονται τα ποσά εκπτώσεων (λόγω εφ' άπαξ καταβολής) και οι διαγραφές λόγω λάθους βεβαίωσης ποσών ή βάσει δικαστικών αποφάσεων.

Έτσι με τα δεδομένα αυτά, το έτος 2016 στα έσοδα προϋπολογισμού παρέμεινε ανείσπρακτο υπόλοιπο 94.039,9 εκατ. ευρώ, το οποίο μεταφέρθηκε και επαναβεβαιώθηκε στο έτος 2017 σύμφωνα με την παράγρ. 1 του άρθρου 75 του Ν. 4270/2014.

5) Ειδικά σε ό,τι αφορά τις εισπράξεις της περιόδου 1/1/2016-31/12/2016 έναντι ληξιπροθέσμων οφειλών, στο πλαίσιο της ταξινόμησης που υιοθετείται σε «παλαιές» και «νέες» ληξιπρόθεσμες οφειλές, επισημαίνονται τα εξής:

- Οι εισπράξεις της περιόδου 1/1/2016-31/12/2016 έναντι ληξιπροθέσμου υπολοίπου 30/11/2015 («παλαιό ληξιπρόθεσμο υπόλοιπο») ανέρχονται σε 2.475,27 εκατ., σημειώνοντας αύξηση κατά 50,9% σε σχέση με τις αντίστοιχες εισπράξεις του 2015 (1.640,52 εκατ.), επίδοση η οποία συνιστά ποσοστό επίτευξης του ετήσιου στόχου ύψους 2.050 εκατ. κατά 120,7%.

- Οι εισπράξεις της περιόδου 1/1/2016-31/12/2016 έναντι ληξιπροθέσμου υπολοίπου της περιόδου 1/12/2015-30/11/2016 («νέο ληξιπρόθεσμο υπόλοιπο»), το οποίο υπολογίζεται σε 13.906,30 εκατ., ανέρχονται σε 2.727,31 εκατ., υψηλότερες κατά 21,4% σε σχέση με τις αντίστοιχες του προηγούμενου έτους (2.246,91 εκατ.).

Επισημαίνεται ότι για τον υπολογισμό του δείκτη είσπραξης, βάσει του οποίου αξιολογείται η αποτελεσματικότητα σε σχέση με τον καθορισμένο στόχο, εξαιρούνται οι χαρακτηριζόμενες ως «μη φορολογικές κατηγορίες», οι οποίες είναι οι εξής: 5-Λοιπές Εισφορές, 27-Έμμεσοι Υπέρ Τρίτων, 31-Μισθώματα, 32-Υπηρεσίες, 36-Δάνεια, 37-Υπέρ Διαφόρων Τρίτων, 38-Λοιπά Πρόστιμα μη φορολογικά, 39-Παράβολα, 41-Καταλογισμοί, 49-Λοιπά μη φορολογικά.

Στο πλαίσιο των παραπάνω εξαιρέσεων, οι εισπράξεις της περιόδου 1/1/2016-31/12/2016 έναντι ληξιπροθέσμου υπολοίπου της περιόδου 1/12/2015-30/11/2016, εκτός των «μη φορολογικών κατηγοριών», το οποίο ανέρχεται σε 12.157,35 εκατ., υπολογίζεται σε 2.682,13 εκατ. Τα παραπάνω δεδομένα, συνυπολογίζοντας τις αντίστοιχες διαγραφές ύψους 232,03 εκατ., διαμορφώνουν τον δείκτη είσπραξης της περιόδου 1/1/2016-31/12/2016, έναντι ληξιπροθέσμου υπολοίπου της περιόδου 1/12/2015-30/11/2016, εκτός των «μη φορολογικών κατηγοριών», σε επίπεδο 22,5%. Καθώς ο σχετικός στόχος για τον ετήσιο δείκτη είσπραξης ανέρχεται σε 23%, το ποσοστό επίτευξης του ετήσιου στόχου υπολογίζεται 97,8%.

Η πορεία των εσόδων κατά κατηγορία απεικονίζεται αναλυτικά στους πίνακες που παρατίθενται στο Παράρτημα Α'.

2. ΕΞΕΛΙΞΕΙΣ ΣΤΑ ΚΡΑΤΙΚΑ ΕΣΟΔΑ ΤΗΣ ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΗΣ ΤΡΙΕΤΙΑΣ

2.1. ΕΚΤΕΛΕΣΗ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΕΤΟΥΣ 2015

1) Τα βεβαιωθέντα έσοδα του τακτικού προϋπολογισμού ανήλθαν στο ποσό των 285.722,3 εκατ. ευρώ (χωρίς την επαναβεβαίωση του εισπρακτέου υπολοίπου την 31.12.2014). Το ποσό αυτό βρίσκεται έξω από το πλαίσιο κανονικότητας που συνθέτει την ιστορικότητα των ποσών που βεβαιώνονται κάθε έτος λόγω στρέβλωσης που προήλθε από λανθασμένη βεβαίωση Φ.Π.Α. ποσού 207.520 εκατ. ευρώ στη Δ.Ο.Υ. Κέρκυρας, όπως επισημάνθηκε και στο ενημερωτικό σημείωμα στον Αναπληρωτή Γενικό Γραμματέα Δημοσίων Εσόδων στις 06/11/2015. Για το ποσό αυτό έγινε ισόποση διαγραφή.

2) Τα εισπραχθέντα προ μείωσης επιστροφών έσοδα ανήλθαν στο ποσό των 49.698,8 εκατ. ευρώ, παρουσίασαν δηλαδή μείωση 372,7 εκατ. ευρώ, ήτοι μείωση 0,74% έναντι αυτών του 2014 και μείωση 4.049,20 εκατ. ευρώ έναντι των προϋπολογισθέντων 53.748 εκατ. ευρώ, ήτοι σε ποσοστό -7,53% έναντι αυτών.

3) Οι επιστροφές ανέρχονται στο ποσό των 3.108,2 εκατ. ευρώ έναντι προϋπολογισθέντων 2.877 εκατ. ευρώ, ήτοι εμφανίζονται αυξημένες κατά 231,2 εκατ. ευρώ έναντι αυτών και σε ποσοστό 8,04%.

Στα ποσά των επιστροφών συμπεριλαμβάνονται επιστροφές που διενεργούνται τόσο μέσω Τραπεζών (φόρος εισοδήματος φυσικών προσώπων), όσο και μέσω των Δ.Ο.Υ. (Φ.Π.Α., Κεφάλαιο κ.λ.π.).

4) Οι διαγραφές ανέρχονται στο ποσό των 225.200,2 εκατ. ευρώ. Από αυτό το ποσό, ποσό 207.520 εκατ. ευρώ αφορά στη διαγραφή λανθασμένης βεβαίωσης Φ.Π.Α. όπως αναφέρθηκε παραπάνω.

Στις διαγραφές περιλαμβάνονται τα ποσά εκπτώσεων (λόγω εφ' άπαξ καταβολής) και οι διαγραφές λόγω λάθους βεβαίωσης ποσών ή βάσει δικαστικών αποφάσεων.

Έτσι με τα δεδομένα αυτά, το έτος 2015 στα έσοδα προϋπολογισμού παρέμεινε ανείσπρακτο υπόλοιπο 86.773 εκατ. ευρώ, το οποίο μεταφέρθηκε και επαναβεβαιώθηκε στο έτος 2016 σύμφωνα με την παράγρ. 1 του άρθρου 75 του Ν. 4270/2014.

5) Ειδικά σε ό,τι αφορά τις εισπράξεις της περιόδου 1/1/2015-31/12/2015 έναντι ληξιπροθέσμων οφειλών, στο πλαίσιο της ταξινόμησης που υιοθετείται σε «παλαιές» και «νέες» ληξιπρόθεσμες οφειλές, επισημαίνονται τα εξής:

- Οι εισπράξεις της περιόδου 1/1/2015-31/12/2015 έναντι ληξιπροθέσμου υπολοίπου 30/11/2014 («παλαιό ληξιπρόθεσμο υπόλοιπο») ανέρχονται σε 1.640,53 εκατ., σημειώνοντας αύξηση κατά 4,9% σε σχέση με τις αντίστοιχες εισπράξεις του 2014

(1.563,20 εκατ.), επίδοση η οποία συνιστά ποσοστό επίτευξης του ετήσιου στόχου ύψους 1.700 εκατ. κατά 96,5%.

- Οι εισπράξεις της περιόδου 1/1/2015-31/12/2015 έναντι ληξιπροθέσμου υπολοίπου της περιόδου 1/12/2013-30/11/2014 («νέο ληξιπρόθεσμο υπόλοιπο»), το οποίο υπολογίζεται σε 15.916,48 εκατ., ανέρχονται σε 2.260,71 εκατ., υψηλότερες κατά 6,8% σε σχέση με τις αντίστοιχες του προηγούμενου έτους (2.116,52 εκατ.). Επισημαίνεται ότι ο στόχος είσπραξης για την συγκεκριμένη κατηγορία, τέθηκε έναντι του χαρακτηριζόμενου ως «Αποτελεσματικού Ληξιπροθέσμου Υπολοίπου», το οποίο διαμορφώνεται χρησιμοποιώντας τα εξής κριτήρια: α) Δεν περιλαμβάνει ληξιπρόθεσμες οφειλές που προέρχονται από κατηγορίες φόρων με ιδιαίτερα χαμηλή εισπρακτική απόδοση, β) Δεν περιλαμβάνει κατηγορίες πτωχών οφειλετών, δημοσίων-δημοτικών επιχειρήσεων, καθώς και μηδενικά και προσωρινά Α.Φ.Μ., γ) Περιλαμβάνει οφειλές, οι οποίες ταξινομούνται εντός προϋπολογισμού. Στο πλαίσιο των παραπάνω κριτηρίων, οι εισπράξεις της περιόδου 1/1/2015-31/12/2015 έναντι «Αποτελεσματικού Ληξιπροθέσμου Υπολοίπου» της περιόδου 1/12/2014-30/11/2015, το οποίο ανέρχεται σε 8.646,03 εκατ., υπολογίζεται σε 1.640,53 εκατ. Τα παραπάνω δεδομένα, συνυπολογίζοντας τις αντίστοιχες διαγραφές ύψους 294,82 εκατ., διαμορφώνουν δείκτη είσπραξης της περιόδου 1/1/2015-31/12/2015, έναντι «Αποτελεσματικού Ληξιπροθέσμου Υπολοίπου» της περιόδου 1/12/2014-30/11/2015, 26,1%. Καθώς ο σχετικός στόχος είσπραξης ανέρχεται σε 25%, η προαναφερόμενη επίδοση συνιστά υπέρβαση του στόχου.

2.2. ΕΚΤΕΛΕΣΗ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΕΤΟΥΣ 2014

1) Τα βεβαιωθέντα έσοδα του τακτικού προϋπολογισμού ανήλθαν στο ποσό των 65.378,8 εκατ. ευρώ (χωρίς την επαναβεβαίωση του εισπρακτέου υπολοίπου την 31.12.2013) και παρουσίασαν αύξηση 5.469,9 εκατ. ευρώ, έναντι του έτους 2013, ήτοι ποσοστό 9,13%.

2) Τα εισπραχθέντα προ μείωσης επιστροφών έσοδα ανήλθαν στο ποσό των 50.071,5 εκατ. ευρώ, παρουσίασαν δηλαδή μείωση 1.883 εκατ. ευρώ, ήτοι μείωση 3,62% έναντι αυτών του 2013 και μείωση 2.410,50 εκατ. ευρώ έναντι των προϋπολογισθέντων 52.482,0 εκατ. ευρώ, ήτοι σε ποσοστό -4,59% έναντι αυτών.

3) Οι επιστροφές ανέρχονται στο ποσό των 3.581,1 εκατ. ευρώ έναντι προϋπολογισθέντων 2.789 εκατ. ευρώ, ήτοι εμφανίζονται αυξημένες κατά 792,10 εκατ. ευρώ έναντι αυτών και σε ποσοστό 28,4%.

Στα ποσά των επιστροφών συμπεριλαμβάνονται επιστροφές που διενεργούνται τόσο μέσω Τραπεζών (φόρος εισοδήματος φυσικών προσώπων), όσο και μέσω των Δ.Ο.Υ. (Φ.Π.Α., Κεφάλαιο κ.λ.π.).

4) Τα διαγραφέντα έσοδα ανέρχονται στο ποσό των 1.716,3 εκατ. ευρώ έναντι 854,2 εκατ. ευρώ οικ. έτους 2013. Δηλαδή κατά το έτος 2014 αυξήθηκαν οι διαγραφές κατά 862,1 εκατ. ευρώ έναντι των διαγραφών που έλαβαν χώρα το έτος 2013 και σε ποσοστό 100,92%.

Στις διαγραφές αυτές περιλαμβάνονται τα ποσά εκπτώσεων (λόγω εφ' άπαξ καταβολής) και οι διαγραφές λόγω λάθους βεβαίωσης ποσών ή βάσει δικαστικών αποφάσεων.

Έτσι με τα δεδομένα αυτά, το έτος 2014 στα έσοδα προϋπολογισμού παρέμεινε ανείσπρακτο υπόλοιπο 75.987,6 εκατ. ευρώ, το οποίο μεταφέρθηκε και επαναβεβαιώθηκε στο έτος 2015 σύμφωνα με την παράγρ. 1 του άρθρου 75 του Ν. 4270/2014.

5) Ειδικά σε ό,τι αφορά τις εισπράξεις της περιόδου 1/1/2014-31/12/2014 έναντι ληξιπροθέσμων οφειλών, στο πλαίσιο της ταξινόμησης που υιοθετείται σε «παλαιές» και «νέες ληξιπρόθεσμες οφειλές», επισημαίνονται τα εξής:

- Οι εισπράξεις της περιόδου 1/1/2014-31/12/2014 έναντι ληξιπροθέσμου υπολοίπου 30/11/2013 («παλαιό ληξιπρόθεσμο υπόλοιπο») ανέρχονται σε 1.563,11 εκατ. σημειώνοντας αύξηση σε σχέση με τις αντίστοιχες εισπράξεις του 2013 (1.519,22 εκατ.) κατά 2,85% και επιτυγχάνοντας ποσοστό επίτευξης του ετήσιου στόχου (2.000,00 εκατ.) 78,16%.

- Οι εισπράξεις της περιόδου 1/1/2014-31/12/2014 έναντι ληξιπροθέσμου υπολοίπου της περιόδου 1/12/2013-30/11/2014 («νέο ληξιπρόθεσμο υπόλοιπο»), το οποίο υπολογίζεται σε 13.756,12 εκατ. εξαιρώντας τις κατηγορίες μη φορολογικών εσόδων, ανέρχονται σε 2.073,85 εκατ. Τα συγκεκριμένα δεδομένα, συνυπολογίζοντας τις αντίστοιχες διαγραφές της περιόδου 1/1/2014-31/12/2014, οι οποίες ανέρχονται σε 187,18 εκατ., συνθέτουν δείκτη είσπραξης 15,3%. Καθώς ο ετήσιος στόχος για τον δείκτη είσπραξης καθορίζεται σε επίπεδο 25%, η παραπάνω επίδοση συνιστά ποσοστό επίτευξης του ετήσιου στόχου 61,14%.

2.3. ΕΚΤΕΛΕΣΗ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΕΤΟΥΣ 2013

1) Τα βεβαιωθέντα έσοδα του τακτικού προϋπολογισμού ανήλθαν στο ποσό των 59.908,9 εκατ. ευρώ (χωρίς την επαναβεβαίωση του εισπρακτέου υπολοίπου την 31.12.2012) και παρουσίασαν μείωση 4.174,2 εκατ. ευρώ, έναντι του έτους 2012, ήτοι ποσοστό -6,97%.

2) Τα εισπραχθέντα προ μείωσης επιστροφών έσοδα ανήλθαν στο ποσό των 51.954,5 εκατ. ευρώ, παρουσίασαν δηλαδή αύξηση 216,9 εκατ. ευρώ, ήτοι αύξηση 0,42% έναντι αυτών του 2012 και αύξηση 947,5 εκατ. ευρώ έναντι των προϋπολογισθέντων 51.007 εκατ. ευρώ, ήτοι σε ποσοστό 1,86% έναντι αυτών.

3) Οι επιστροφές ανέρχονται στο ποσό των 3.746,5 εκατ. ευρώ έναντι προϋπολογισθέντων 3.624 εκατ. ευρώ, ήτοι εμφανίζονται αυξημένες κατά 122,5 εκατ. ευρώ έναντι αυτών και σε ποσοστό 3,38%.

Στα ποσά των επιστροφών συμπεριλαμβάνονται επιστροφές που διενεργούνται τόσο μέσω Τραπεζών (φόρος εισοδήματος φυσικών προσώπων), όσο και μέσω των Δ.Ο.Υ. (Φ.Π.Α., Κεφάλαιο κ.λ.π.).

4) Τα διαγραφέντα έσοδα ανέρχονται στο ποσό των 854,2 εκατ. ευρώ έναντι 1.008,2 εκατ. ευρώ οικ. έτους 2012. Δηλαδή κατά το έτος 2012 μειώθηκαν οι διαγραφές κατά 154 εκατ. ευρώ έναντι των διαγραφών που έλαβαν χώρα το έτος 2012 και σε ποσοστό 18,03%.

Στις διαγραφές αυτές περιλαμβάνονται τα ποσά εκπτώσεων (λόγω εφ' άπαξ καταβολής) και οι διαγραφές λόγω λάθους βεβαίωσης ποσών ή βάσει δικαστικών αποφάσεων.

Έτσι με τα δεδομένα αυτά, το έτος 2013 στα έσοδα προϋπολογισμού παρέμεινε ανείσπρακτο υπόλοιπο 62.396,6 εκατ. ευρώ, το οποίο μεταφέρθηκε και επαναβεβαιώθηκε στο έτος 2013 σύμφωνα με την παράγρ. 1 του άρθρου 75 του Ν. 4270/2014.

ΔΕΥΤΕΡΗ ΕΝΟΤΗΤΑ

ΔΙΑΡΘΡΩΣΗ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ – ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΕΛΕΓΚΤΙΚΟΥ ΕΡΓΟΥ

1. ΔΙΑΡΘΡΩΣΗ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ

Από τον Οργανισμό της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων (Δ.ΟΡΓ.Α 1036960/10.3.2017, ΦΕΚ Β' 968/22.3.2017) προβλέπεται επακριβώς η διάρθρωση της Γενικής Διεύθυνσης Φορολογικής Διοίκησης και οι αρμοδιότητες των υπαγόμενων σε αυτήν Υπηρεσιών.

Οι στρατηγικοί σκοποί της Γενικής Διεύθυνσης Φορολογικής Διοίκησης είναι η μεγιστοποίηση των δημοσίων εσόδων μέσα από βελτιωμένες διαδικασίες ελέγχου και είσπραξης αυτών, ο εντοπισμός, η καταπολέμηση και ο κολασμός της φοροαποφυγής και φοροδιαφυγής, η διασφάλιση της συνεργασίας με όλες τις ελεγκτικές υπηρεσίες της Α.Α.Δ.Ε. για την καταπολέμηση της φοροδιαφυγής και του λαθρεμπορίου, η συνδρομή στη συνεχή βελτίωση των υπηρεσιών προς τους φορολογούμενους, σε συνεργασία με τη Γενική Διεύθυνση Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης και Ανθρώπινου Δυναμικού και η ενίσχυση της εθελοντικής συμμεόρφωσης αυτών καθώς και η συνεχής βελτίωση του περιεχομένου των εντύπων των Υπηρεσιών της Γενικής Διεύθυνσης.

Στη Γενική Διεύθυνση υπάγονται επτά (7) Υπηρεσίες της Κεντρικής Υπηρεσίας, επτά (7) Ειδικές Αποκεντρωμένες Υπηρεσίες και Εκατόν δέκα οκτώ (118) Περιφερειακές Υπηρεσίες (Δ.Ο.Υ.). Ειδικότερα, η Γενική Διεύθυνση Φορολογικής Διοίκησης διαρθρώνεται ως εξής:

➤ Υπηρεσίες της Κεντρικής Υπηρεσίας

- Διεύθυνση Φορολογικής Συμμόρφωσης
- Διεύθυνση Ελέγχων
- Διεύθυνση Εισπράξεων
- Διεύθυνση Εφαρμογής Άμεσης Φορολογίας
- Διεύθυνση Εφαρμογής Έμμεσης Φορολογίας
- Διεύθυνση Εφαρμογής Φορολογίας Κεφαλαίου και Περιουσιολογίου
- Αυτοτελές Τμήμα Σχεδιασμού και Παρακολούθησης

Έργο των Διευθύνσεων της Κεντρικής Υπηρεσίας είναι κατά κύριο λόγο ο διοικητικός σχεδιασμός και συντονισμός για τον καθορισμό, την παρακολούθηση και την τυχόν αναπροσαρμογή της στοχοθεσίας στα πλαίσια της εκτέλεσης του ετήσιου Επιχειρησιακού Σχεδίου της Α.Α.Δ.Ε., η εποπτεία και παροχή εντολών και οδηγιών προς τις περιφερειακές υπηρεσίες για την ορθή και ομοιόμορφη εφαρμογή της κείμενης νομοθεσίας, η χάραξη στρατηγικής για τους διενεργούμενους ελέγχους, αλλά και για τη βελτιστοποίηση της είσπραξης. Επίσης, έργο τους είναι η ανάλυση και παρακολούθηση της εικόνας του φορολογούμενου, η βελτίωση της

συμμόρφωσης των φορολογούμενων ως προς την εκπλήρωση των φορολογικών τους υποχρεώσεων, η συνεργασία με άλλα Υπουργεία, Υπηρεσίες ή Οργανισμούς του Δημοσίου τομέα και Ευρωπαϊκούς Θεσμούς, για την παροχή πληροφοριών σε πράξεις φορολογικού ενδιαφέροντος.

➤ **Ειδικές Αποκεντρωμένες Υπηρεσίες**

- **Επιχειρησιακή Μονάδα Είσπραξης**, η οποία είναι αρμόδια για την είσπραξη των οφειλών που καθορίζονται ως ιδιαίτερα σημαντικού ύψους, την επιδίωξη της είσπραξης των οφειλών με τη λήψη στοχευμένων μέτρων για οφειλές και οφειλέτες που καθορίζονται με συγκεκριμένα κριτήρια και τη διαχείριση χαρτοφυλακίου οφειλών ανεπίδεκτων είσπραξης.
- **Κέντρο Ελέγχου Μεγάλων Επιχειρήσεων**, το οποίο αποτελεί Υπηρεσία φορολογικού ελέγχου επιπέδου Διεύθυνσης με έδρα το Δήμο Αθηναίων και η κατά τόπον αρμοδιότητά του εκτείνεται σε όλη την Επικράτεια.
- **Κέντρο Ελέγχου Φορολογουμένων Μεγάλου Πλούτου**, το οποίο αποτελεί Υπηρεσία φορολογικού ελέγχου επιπέδου Διεύθυνσης με έδρα το Δήμο Αθηναίων και η κατά τόπον αρμοδιότητά του εκτείνεται σε όλη την Επικράτεια
- **Τέσσερις (4) Φορολογικές Περιφέρειες**, Αθηνών, Πειραιώς, Θεσσαλονίκης και Πατρών, που έχουν βασικό έργο την αποτελεσματική εποπτεία και καθοδήγηση των Δ.Ο.Υ. της χωρικής τους αρμοδιότητας αλλά και την υποστήριξη του Προϊσταμένου της Γενικής Διεύθυνσης Φορολογικής Διοίκησης για την αξιολόγηση της απόδοσης του Έργου των Δ.Ο.Υ.

➤ **Περιφερειακές Υπηρεσίες (Δ.Ο.Υ.)**

- **Δ.Ο.Υ. Α΄ τάξης**, επιπέδου Διεύθυνσης, στις οποίες λειτουργούν και Τμήματα «Ελέγχων» και «Δικαστικού και Νομικής Υποστήριξης».
- **Δ.Ο.Υ. Α΄ & Β΄ τάξης**, επιπέδου Διεύθυνσης, στις οποίες δεν λειτουργούν Τμήματα «Ελέγχων» και «Δικαστικού και Νομικής Υποστήριξης».
- **Δ.Ο.Υ. Β΄ τάξης**, επιπέδου Αυτοτελούς Τμήματος στις οποίες δεν λειτουργούν Τμήματα «Ελέγχων» και «Δικαστικού και Νομικής Υποστήριξης».

Οι Δ.Ο.Υ. εξακολουθούν να λειτουργούν ως οι βασικές μονάδες επεξεργασίας και ελέγχου της φορολογητέας ύλης και ως τα κύτταρα και τα φυτώρια στήριξης του όλου φοροελεγκτικού συστήματος.

2. ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΕΛΕΓΚΤΙΚΟΥ ΕΡΓΟΥ

2.1. Απολογιστικά στοιχεία έτους 2016

Κατά το 2016, τα αποτελέσματα των φορολογικών ελέγχων καταγράφονται ως ακολούθως:

- Από το Κ.Ε.ΜΕ.ΕΠ. ελέγχθηκαν 306 επιχειρήσεις και βεβαιώθηκαν συνολικά διαφορές φόρων, προσαυξήσεων και προστίμων **591.280.052,62** ευρώ και από το Κ.Ε.Φ.Ο.ΜΕ.Π. ελέγχθηκαν 252 επιχειρήσεις και βεβαιώθηκαν συνολικά διαφορές φόρων, προσαυξήσεων και προστίμων **472.644.222,09** ευρώ.
- Από τις Δ.Ο.Υ. Φ.Α.Ε. Αθηνών, Φ.Α.Ε. Πειραιά και Φ.Α.Ε. Θεσ/νίκης ελέγχθηκαν 2.385 επιχειρήσεις και βεβαιώθηκαν συνολικά διαφορές φόρων, προσαυξήσεων και προστίμων **350.997.046,76** ευρώ.
- Από τις υπόλοιπες Δ.Ο.Υ. ελέγχθηκαν 20.569 επιχειρήσεις και βεβαιώθηκαν συνολικά διαφορές φόρων, προσαυξήσεων και προστίμων **1.627.652.477,54** ευρώ.

Συνολικά ελέγχθηκαν από τα Ελεγκτικά Κέντρα και τις Δ.Ο.Υ. **23.512** επιχειρήσεις και βεβαιώθηκαν διαφορές φόρων, προσαυξήσεων και προστίμων **3.042.573.799,01** ευρώ.

Επιπλέον οι Δ.Ο.Υ. το έτος 2016 διενήργησαν 3.724 ελέγχους φορολογίας κεφαλαίου με συνολική βεβαίωση **58.130.620,87** ευρώ.

Τέλος, διενεργήθηκαν **74.720** μερικοί επιτόπιοι έλεγχοι διαπίστωσης της εκπλήρωσης των φορολογικών υποχρεώσεων, από τα συνεργεία των Δ.Ο.Υ., και διαπιστώθηκαν σε **8.900** από τους ελέγχους αυτούς συνολικά **30.527** παραβάσεις. Η μέση παραβατικότητα των επιχειρήσεων που ήλεγξαν τα συνεργεία των Δ.Ο.Υ. στο εν λόγω διάστημα ήταν 11,91 %.

2.2. Απολογιστικά στοιχεία πρώτου οκταμήνου 2017.

Μέσα στο πρώτο οκτάμηνο του τρέχοντος έτους, 2017, ελέγχθηκαν από το Κ.Ε.ΜΕ.ΕΠ 287 υποθέσεις και βεβαιώθηκαν από διαφορές φόρων, προσαυξήσεων και προστίμων **627.030.313,81** ευρώ, από το Κ.Ε.Φ.Ο.ΜΕ.Π ελέγχθηκαν 269 υποθέσεις και βεβαιώθηκαν από διαφορές φόρων, προσαυξήσεων και προστίμων **146.371.772,54** ευρώ και από τις Δ.Ο.Υ. Φορολογίας Ανωνύμων Εταιριών 1.464 υποθέσεις και βεβαιώθηκαν από διαφορές φόρων, προσαυξήσεων και προστίμων **713.217.822,75** ευρώ.

Από τις υπόλοιπες Δ.Ο.Υ., ελέγχθηκαν 13.105 υποθέσεις και βεβαιώθηκαν διαφορές φόρων, προσαυξήσεων και προστίμων **988.823.980,87** ευρώ.

Επιπλέον, οι Δ.Ο.Υ. κατά το οκτάμηνο του τρέχοντος έτους διενήργησαν 1.515 ελέγχους φορολογίας κεφαλαίου με συνολική βεβαίωση **92.652.708,25** ευρώ.

Τέλος, διενεργήθηκαν **62.265** μερικοί επιτόπιοι έλεγχοι διαπίστωσης της εκπλήρωσης των φορολογικών υποχρεώσεων, από τα συνεργεία των Δ.Ο.Υ., και διαπιστώθηκαν σε **11.009** από τους ελέγχους αυτούς συνολικά **29.526** παραβάσεις.

ΤΡΙΤΗ ΕΝΟΤΗΤΑ

ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΟ ΕΡΓΟ ΚΑΙ ΛΟΙΠΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ

1. ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΑΜΕΣΗΣ ΦΟΡΟΛΟΓΙΑΣ

Κατά το φορολογικό έτος 2016 ψηφίστηκαν διατάξεις με στόχο νομοτεχνικές τακτοποιήσεις αλλά και ουσιαστικότερες ρυθμίσεις, αναφορικά με την ομαλή εφαρμογή του Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος (ν. 4172/2013) ο οποίος εφαρμόζεται για εισοδήματα που αποκτώνται από την 1.1.2014 και μετά.

1.1. Τμήμα Α' - Φόρου Εισοδήματος Φυσικών Προσώπων

Σχεδιάστηκαν τα απαραίτητα έντυπα στη φορολογία εισοδήματος σε συνεργασία με τη Διεύθυνση Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης (Δ.ΗΛΕ.Δ.). Τα έντυπα της φορολογίας εισοδήματος σχεδιάζονται και τυπώνονται έτσι ώστε να ανταποκρίνονται στις αλλαγές της φορολογικής νομοθεσίας.

Συντάχθηκε επίσης νέο φυλλάδιο με τις οδηγίες για τη συμπλήρωση της ετήσιας φορολογικής δήλωσης φυσικών προσώπων σε συνεργασία με την παραπάνω διεύθυνση.

Το νομοθετικό έργο της Διεύθυνσης Εφαρμογής Άμεσης Φορολογίας, αναφορικά με τη φορολόγηση φυσικών προσώπων, συνοψίζεται στα ακόλουθα:

1.1.1. Νομοθετικές Διατάξεις

1. Με τις διατάξεις του **ν. 4374/2016** (άρθρο 8) ρυθμίστηκαν τα ακόλουθα θέματα:

α) προστέθηκε νέο εδάφιο στην παρ.3 του άρθρου 67 του ν. 4172/2013 σχετικά με το χρόνο υποβολής των δηλώσεων φορολογίας εισοδήματος των φυσικών προσώπων που συμμετέχουν σε νομικά πρόσωπα και νομικές οντότητες που τηρούν απλογραφικά βιβλία. Τα πρόσωπα αυτά μπορούν, εξαιρετικά, να υποβάλλουν δήλωση φορολογίας εισοδήματος μέχρι το πρώτο δεκαπενθήμερο του επόμενου μήνα από τη λήξη της προθεσμίας υποβολής της δήλωσης φορολογίας εισοδήματος νομικών προσώπων.

β) αντικαταστάθηκε η παρ.4 του άρθρου 67 του ν. 4172/2013 και δόθηκε η δυνατότητα υποβολής κοινής φορολογικής δήλωσης και στα πρόσωπα που έχουν συνάψει σύμφωνο συμβίωσης, με την παράλληλη πρόβλεψη ότι στην περίπτωση αυτή έχουν την ίδια φορολογική αντιμετώπιση με τους εγγάμους.

γ) τροποποιήθηκε η παρ.35 του άρθρου 72 του ν. 4172/2013 και παρατάθηκε και για το φορολογικό έτος 2015 η ρύθμιση σύμφωνα με την οποία όταν το εισόδημα των φορολογουμένων δεν υπερβαίνει το ποσό των 6.000 ευρώ και το τεκμαρτό τους εισόδημα δεν υπερβαίνει το ποσό των 9.500 ευρώ και εφόσον δεν ασκείται επιχειρηματική δραστηριότητα για την οποία απαιτείται η υποβολή δήλωσης έναρξης εργασιών ή ατομική αγροτική δραστηριότητα, το εισόδημα αυτό, εξαιρουμένου του εισοδήματος από κεφάλαιο και από υπεραξία μεταβίβασης κεφαλαίου, και η προστιθέμενη διαφορά τεκμηρίων, φορολογούνται με την κλίμακα των μισθωτών – συνταξιούχων της παρ.1 του άρθρου 15. Εάν το πραγματικό εισόδημα της προηγούμενης παραγράφου υπερβαίνει το ποσό των 6.000 ευρώ, το υπερβάλλον ποσό φορολογείται με την κλίμακα της επιχειρηματικής δραστηριότητας. Οι εν λόγω διατάξεις εφαρμόζονται και για τους φορολογούμενους που διέκοψαν την επιχειρηματική τους δραστηριότητα, για το εισόδημα που απέκτησαν μετά τη διακοπή της.

2. Με τις διατάξεις του **ν. 4387/2016** (άρθρα 112 και 117) επήλθαν οι ακόλουθες τροποποιήσεις στις διατάξεις του ν.4172/2013:

α) αντικαταστάθηκε η παρ.1 του άρθρου 15 του ν. 4172/2013 και ορίστηκε νέα κλίμακα υπολογισμού του εισοδήματος από μισθωτή εργασία και συντάξεις.

β) αντικαταστάθηκε το άρθρο 16 του ν. 4172/2013 και προβλέφθηκε μείωση του φόρου που προκύπτει, κατά την εφαρμογή του άρθρου 15, ανάλογα με τον αριθμό των εξαρτώμενων τέκνων.

γ) αντικαταστάθηκε το τελευταίο εδάφιο της παρ. 1 του άρθρου 21 του ν. 4172/2013 και ορίστηκε ο τρόπος φορολόγησης των αγροτικών επιδοτήσεων/ενισχύσεων. Πιο συγκεκριμένα, προβλέφθηκε ότι για όσους ασκούν ατομική αγροτική επιχειρηματική δραστηριότητα, κατά τον προσδιορισμό του κέρδους τους από επιχειρηματική δραστηριότητα περιλαμβάνονται εκ των άμεσων ενισχύσεων του Πυλώνα Ι της Κοινής Γεωργικής Πολιτικής, όπως αυτές ορίζονται, μόνο η βασική ενίσχυση καθώς και οι πράσινες και συνδεδεμένες ενισχύσεις, κατά το ποσό που υπερβαίνουν τις 12.000 ευρώ. Περαιτέρω, ορίστηκε ότι οι αγροτικές αποζημιώσεις στο σύνολό τους δεν περιλαμβάνονται στον προσδιορισμό του κέρδους από επιχειρηματική δραστηριότητα. Τα ανωτέρω εφαρμόζονται για εισοδήματα που αποκτώνται από 1.1.2016 και εξής.

δ) αντικαταστάθηκε η παρ.1 του άρθρου 29 του ν. 4172/2013 και ορίστηκε ότι τα κέρδη από επιχειρηματική δραστηριότητα φορολογούνται με την κλίμακα της παραγράφου 1 του άρθρου 15, αφού προστεθούν σε τυχόν εισοδήματα από μισθωτή εργασία και συντάξεις. Οι μειώσεις φόρου του άρθρου 16 του ν. 4172/2013 δεν εφαρμόζονται για τα εισοδήματα από επιχειρηματική δραστηριότητα.

ε) αντικαταστάθηκε η παρ. 3 του άρθρου 29 του ν. 4172/2013 και ορίστηκε ότι τα κέρδη από αγροτική επιχειρηματική δραστηριότητα φορολογούνται αυτοτελώς με την κλίμακα της παρ.

1 του άρθρου 15 του ιδίου νόμου (καταργούμενου του ισχύοντος έως τότε συντελεστή 13%). Παράλληλα, προβλέφθηκε ότι εάν το εισόδημα προκύπτει μόνο από ατομική αγροτική επιχείρηση τότε ο φόρος μειώνεται κατά το ποσό που προβλέπεται στο άρθρο 16. Εάν αποκτάται εισόδημα από μισθούς και συντάξεις μαζί με εισόδημα ατομικής αγροτικής επιχείρησης, η μείωση φόρου υπολογίζεται μία φορά για το σύνολο των εισοδημάτων, ενώ εάν αποκτάται εισόδημα από μισθωτή εργασία και συντάξεις ή/και από ατομική αγροτική επιχείρηση μαζί με εισόδημα από λοιπές κατηγορίες, η μείωση φόρου του άρθρου 16 θα εφαρμόζεται αναλογικά μόνο στο μέρος του εισοδήματος που προέρχεται αποκλειστικά από μισθωτή εργασία και συντάξεις ή/και από ατομική αγροτική επιχείρηση.

στ) αυξήθηκε ο συντελεστής φορολόγησης των μερισμάτων από 10% σε 15% (προκειμένου να επιβάλλεται ο ίδιος συντελεστής στα εισοδήματα της ίδιας κατηγορίας) και αντικαταστάθηκε η κλίμακα υπολογισμού του φόρου για το εισόδημα από ακίνητη περιουσία, με ανάλογη τροποποίηση των παρ.1 και 4 του άρθρου 40, καθώς και της περ. α' της παρ.1 του άρθρου 64 του ν. 4172/2013.

ζ) προστέθηκε νέο άρθρο 43Α για την ενσωμάτωση της ειδικής εισφοράς αλληλεγγύης στον ν.4172/2013, η οποία υπολογίζεται πλέον με οριακούς συντελεστές, έτσι ώστε ο συντελεστής του επόμενου κλιμακίου να εφαρμόζεται μόνον στο υπερβάλλον ποσό του εισοδήματος.

η) αντικαταστάθηκαν οι περ. α' και β' της παρ. 1 του άρθρου 5 του ν. 4172/2013 και ορίστηκε ως εισόδημα που προκύπτει στην ημεδαπή και το εισόδημα από μισθωτή εργασία που ασκείται στην αλλοδαπή και καταβάλλεται από το Ελληνικό Δημόσιο, καθώς επίσης και το εισόδημα από συντάξεις που καταβάλλονται από ημεδαπό κύριο και επικουρικό φορέα υποχρεωτικής ασφάλισης, καθώς και από επαγγελματικά ταμεία που έχουν συσταθεί με νόμο στην Ελλάδα. Οι ανωτέρω διατάξεις ισχύουν από την 1^η Ιανουαρίου 2015.

3. Με τις διατάξεις του **ν. 4389/2016** (άρθρο 44) επήλθαν οι ακόλουθες μεταβολές σε διατάξεις της φορολογίας εισοδήματος:

α) αντικαταστάθηκε η παρ.2 του άρθρου 13 του ν.4172/2013 (για τα εισοδήματα που αποκτώνται από το φορολογικό έτος 2016 και μετά) αναφορικά με τον τρόπο υπολογισμού της αγοραίας αξίας της παραχώρησης οχήματος από φυσικό ή νομικό πρόσωπο ή νομική οντότητα προς εργαζόμενο ή εταίρο ή μέτοχο, για οποιοδήποτε χρονικό διάστημα εντός του φορολογικού έτους και προβλέφθηκε ότι η εν λόγω αγοραία αξία αποτιμάται σε ποσοστό 80% (από ποσοστό 30%) του κόστους των αποσβέσεων, των τελών κυκλοφορίας, του κόστους των επισκευών και συντηρήσεων, καθώς και του χρηματοδοτικού κόστους αγοράς ή μίσθωσης του οχήματος, όπως αυτά προκύπτουν από τις εγγραφές στα βιβλία του εργοδότη, ενώ περαιτέρω ορίστηκε ότι σε

περίπτωση που το ανωτέρω κόστος είναι μηδενικό, η αγοραία αξία της παραχώρησης αποτιμάται σε ποσοστό 80% της μέσης δαπάνης ή απόσβεσης κατά τα τελευταία τρία έτη.

β) προστέθηκαν νέα εδάφια στην παρ. 1 του άρθρου 29 του ν. 4172/2013 με το οποίο ορίστηκε ότι στην περίπτωση που αποκτάται εισόδημα από ατομική επιχειρηματική δραστηριότητα, η οποία υπάγεται στην ασφάλιση του ΟΓΑ, μαζί με εισόδημα από αγροτική δραστηριότητα, υπολογίζεται η μείωση του φόρου του άρθρου 16, αλλά μόνο στο εισόδημα που αποκτάται από την αγροτική δραστηριότητα. Εφόσον, μαζί με τα εισοδήματα του προηγούμενου εδαφίου αποκτάται και εισόδημα από μισθωτή εργασία και συντάξεις, η μείωση φόρου θα υπολογίζεται αναλογικά μόνο στο μέρος του εισοδήματος που προέρχεται από μισθωτή εργασία και συντάξεις, καθώς και από αγροτική επιχειρηματική δραστηριότητα.

γ) προστέθηκε νέο εδάφιο στο τέλος της παρ. 3 του άρθρου 29 του ν. 4172/2013 με το οποίο διευκρινίστηκε ότι η μείωση του φόρου του άρθρου 16 για τους ασκούντες αγροτική επιχειρηματική δραστηριότητα εφαρμόζεται μόνο για τους κατ' επάγγελμα αγρότες, όπως αυτοί ορίζονται στην κείμενη νομοθεσία εφόσον τουλάχιστον το 50% του εισοδήματός τους προέρχεται από αγροτική δραστηριότητα.

δ) ορίστηκε ότι οι διατάξεις που αφορούν στην αύξηση του συντελεστή φορολόγησης μερισμάτων (από 10% σε 15%) θα έχουν εφαρμογή από την 1.1.2017 και μετά.

ε) έγινε αναγκαία νομοτεχνική βελτίωση της παραγράφου 11 του άρθρου 112 του ν. 4387/2016 ώστε η παρακράτηση του φόρου από τους μισθούς και τις συντάξεις να διενεργείται ομοίως με την παρακράτηση της εισφοράς αλληλεγγύης από τους μισθούς και τις συντάξεις.

4. Με το **ν. 4410/2016** (άρθρο 59) προστέθηκε νέο εδάφιο στην παρ.6 του άρθρου 67 του ν.4172/2013 σχετικά με την καταβολή του φόρου που προσδιορίζεται από δηλώσεις με καταληκτική ημερομηνία υποβολής την 31^η Δεκεμβρίου εκάστου φορολογικού έτους, και ορίστηκε ότι η καταβολή του φόρου γίνεται μέχρι την τελευταία εργάσιμη ημέρα του πρώτου μήνα του επόμενου έτους, ενώ για τις δηλώσεις αυτής της περίπτωσης που υποβάλλονται στη Δ.Ο.Υ. εμπρόθεσμα και η πράξη διοικητικού προσδιορισμού φόρου εκδίδεται μετά την 31η Δεκεμβρίου, η καταβολή γίνεται μέχρι την τελευταία εργάσιμη ημέρα του επόμενου μήνα από την έκδοση της πράξης διοικητικού προσδιορισμού φόρου.

5. Με το **ν. 4430/2016** (άρθρο 72) επήλθαν οι ακόλουθες μεταβολές σε διατάξεις της φορολογίας εισοδήματος:

α) προστέθηκε νέα περίπτωση θ' στην παρ.3 του άρθρου 12 του ν. 4172/2013 και ορίστηκε ως ακαθάριστο εισόδημα από μισθωτή εργασία και συντάξεις ποσοστό έως 35% των κερδών προ φόρων, το οποίο καταβάλλεται από τους Φορείς Κοινωνικής και Αλληλεγγύης Οικονομίας στους εργαζομένους τους.

β) προστέθηκε νέο εδάφιο στο τέλος της παρ.1 του άρθρου 21 του ν. 4172/2013 διευκρινίστηκε ότι ειδικά, για τους φορείς Κοινωνικής και Αλληλέγγυας Οικονομίας, στον προσδιορισμό του κέρδους από επιχειρηματική δραστηριότητα δεν περιλαμβάνεται ποσοστό έως 35% των κερδών προ φόρων, εφόσον αυτό καταβάλλεται στους εργαζομένους τους.

6. Με το ν. **4446/2016** (άρθρα 57-61, 68, 99, 100) ρυθμίστηκαν τα ακόλουθα ζητήματα:

α) με τις διατάξεις του Κεφαλαίου Α' του νόμου αυτού (άρθρα 57-61) τέθηκε σε εφαρμογή πρόγραμμα οικειοθελούς αποκάλυψης φορολογητέας ύλης παρελθόντων ετών, καθορίστηκαν οι ειδικότεροι όροι και προϋποθέσεις αυτού καθώς και τα ευεργετήματα από την υπαγωγή στις εν λόγω διατάξεις.

β) προστέθηκε νέα παράγραφος στο άρθρο 16 του ν.4172/2013 (με ισχύ για το φορολογικό έτος 2017 και μετά) με την οποία:

- ορίστηκε ότι για να διατηρηθεί η προβλεπόμενη στο εν λόγω άρθρο μείωση του φόρου οι φορολογούμενοι απαιτείται να πραγματοποιήσουν δαπάνες απόκτησης αγαθών και λήψης υπηρεσιών στην ημεδαπή ή σε κράτη – μέλη της ΕΕ ή του ΕΟΧ, οι οποίες να έχουν εξοφληθεί με τη χρήση ηλεκτρονικών μέσων πληρωμής,

- καθορίστηκε η κλίμακα σύμφωνα με την οποία προσδιορίζεται το ελάχιστο ποσό των δαπανών (ως ποσοστό του φορολογητέου εισοδήματος) που θα πρέπει να πραγματοποιηθεί,

- προσδιορίστηκαν οι κατηγορίες των φορολογουμένων που εξαιρούνται από την υποχρέωση χρήσης ηλεκτρονικών μέσων πληρωμής, καθώς και οι κατηγορίες των φορολογουμένων που εξαιρούνται τόσο από την υποχρέωση χρήσης ηλεκτρονικών μέσων πληρωμής, όσο και από την υποχρέωση προσκόμισης αποδείξεων.

γ) προστέθηκε νέα παράγραφος στο άρθρο 18 του ν.4172/2013 με την οποία προβλέφθηκε ότι προϋπόθεση για το συνυπολογισμό των δαπανών ιατρικής και νοσοκομειακής περίθαλψης στον προσδιορισμό του ποσού μείωσης φόρου, βάσει της παραγράφου 1 του ίδιου άρθρου, είναι η πραγματοποίηση αυτών με τη χρήση μέσων πληρωμής με κάρτα ή άλλου ηλεκτρονικού μέσου πληρωμής.

δ) αντικαταστάθηκε εκ νέου η παρ.2 του άρθρου 13 του ν. 4172/2013, αναφορικά με την αξία της παραχώρησης ενός οχήματος από φυσικό ή νομικό πρόσωπο ή νομική οντότητα προς εργαζόμενο ή εταίρο ή μέτοχο, για οποιοδήποτε χρονικό διάστημα εντός του φορολογικού έτους και καθορίστηκε νέος τρόπος προσδιορισμού της εν λόγω αξίας, ως ποσοστό της Λιανικής Τιμής Προ Φόρων (ΛΤΠΦ) του παραχωρούμενου οχήματος, αυξανόμενης όσο αυξάνεται η ΛΤΠΦ και μειούμενης όσο αυξάνεται η παλαιότητα του οχήματος. Παράλληλα, προβλέφθηκε ότι από τις εν λόγω διατάξεις εξαιρούνται τα οχήματα που παραχωρούνται αποκλειστικά για επαγγελματικούς

σκοπούς και έχουν ΛΤΠΦ έως 12.000 ευρώ. Οι διατάξεις αυτές εφαρμόζονται για εισοδήματα από 1.1.2016 και μετά.

ε) καταργήθηκε το δεύτερο εδάφιο της παραγράφου 2 του άρθρου 59 του ν. 4172/2013 με το οποίο προβλεπόταν ότι κατ' εξαίρεση, τα πρόσωπα που παρέχουν πάσης φύσεως μισθωτή εργασία στην Ιερά Κοινότητα, τις Ιερές Μονές του Αγίου Όρους και τα εξαρτήματα αυτών, υποχρεούνται τα ίδια στην απόδοση του οφειλόμενου φόρου, απαλλασσομένων των ανωτέρω νομικών οντοτήτων από την υποχρέωση παρακράτησης και απόδοσης του φόρου.

στ) προστέθηκε νέα παράγραφος στο άρθρο 60 του ν. 4172/2013 (παρακράτηση του φόρου στο εισόδημα από μισθωτή εργασία και συντάξεις), σύμφωνα με την οποία οι διατάξεις του άρθρου αυτού δεν εφαρμόζονται για το εισόδημα από μισθωτή εργασία που καταβάλλουν η Ιερά Κοινότητα, οι Ιερές Μονές του Αγίου Όρους και τα εξαρτήματα αυτών.

ζ) καταργήθηκε το δεύτερο εδάφιο του άρθρου 61 του ν. 4172/2013 με το οποίο προβλεπόταν ότι κατ' εξαίρεση, για πληρωμές που διενεργούνται από την Ιερά Κοινότητα, τις Ιερές Μονές του Αγίου Όρους και τα εξαρτήματα αυτών, υπόχρεοι σε απόδοση του οφειλόμενου φόρου είναι οι λήπτες των πληρωμών, απαλλασσομένων των ανωτέρω νομικών οντοτήτων από την υποχρέωση παρακράτησης και απόδοσης του φόρου.

η) ανεστάλη η ισχύς του άρθρου 41 του ν. 4172/2013 σχετικά με τη μεταβίβαση ακίνητης περιουσίας έως 31.12.2017.

θ) προστέθηκε νέα παράγραφος 35Α στο άρθρο 72 του ν. 4172/2013 με την οποία παρατάθηκε η υφιστάμενη όμοια ρύθμιση των ετών 2014 και 2015 και για το φορολογικό έτος 2016, σύμφωνα με την οποία όταν το εισόδημα των φορολογουμένων δεν υπερβαίνει το ποσό των 6.000 ευρώ και το τεκμαρτό τους εισόδημα δεν υπερβαίνει το ποσό των 9.500 ευρώ και εφόσον δεν ασκείται επιχειρηματική δραστηριότητα για την οποία απαιτείται η υποβολή δήλωσης έναρξης εργασιών ή ατομική αγροτική δραστηριότητα, το εισόδημα αυτό, εξαιρουμένου του εισοδήματος από κεφάλαιο και από υπεραξία μεταβίβασης κεφαλαίου, και η προστιθέμενη διαφορά τεκμηρίων, φορολογούνται με την κλίμακα των μισθωτών – συνταξιούχων της παρ. 1 του άρθρου 15. Εάν το πραγματικό εισόδημα της προηγούμενης παραγράφου υπερβαίνει το ποσό των 6.000 ευρώ, το υπερβάλλον ποσό φορολογείται με την κλίμακα της επιχειρηματικής δραστηριότητας. Οι εν λόγω διατάξεις εφαρμόζονται και για τους φορολογούμενους που διέκοψαν την επιχειρηματική τους δραστηριότητα, για το εισόδημα που απέκτησαν μετά τη διακοπή της.

1.1.2. Υπουργικές Αποφάσεις

Κατά το χρονικό διάστημα από την 1η Ιανουαρίου έως και την 31η Δεκεμβρίου του ίδιου έτους εκδόθηκαν οι ακόλουθες Αποφάσεις Αναπληρωτή Υπουργού Οικονομικών:

1. **ΠΟΛ.1044/18.4.2016** Απόφαση Αναπληρωτή Υπουργού Οικονομικών (ΦΕΚ Β' 1083/18-04-2016) με την οποία παρατάθηκε η προθεσμία υποβολής των δηλώσεων φορολογίας εισοδήματος φορολογικού έτους 2015 φυσικών προσώπων του άρθρου 3 του ν. 4172/2013.

2. **ΠΟΛ.1090/30.6.2016** και **ΠΟΛ.1105/15.7.2016** Αποφάσεις Αναπληρωτή Υπουργού Οικονομικών (ΦΕΚ Β' 1950/30-6-2016 και ΦΕΚ Β' 2205/15-07-2016) με τις οποίες τροποποιήθηκε η ως άνω ΠΟΛ.1044/7.4.2016 Απόφαση Αναπληρωτή Υπουργού Οικονομικών.

1.1.3. Αποφάσεις Γενικού Γραμματέα Δημοσίων Εσόδων

Κατά το χρονικό διάστημα από την 1η Ιανουαρίου έως και την 31η Δεκεμβρίου του ίδιου έτους εκδόθηκαν οι ακόλουθες Αποφάσεις Γενικού Γραμματέα Δημοσίων Εσόδων:

1. **ΠΟΛ.1016/15.2.2016** Απόφαση Γ.Γ.Δ.Ε. (ΦΕΚ Β' 305/15-02-2016) με την οποία συμπληρώθηκε η ΠΟΛ.1274/30.12.2015 Απόφαση Αναπληρωτή Γ.Γ.Δ.Ε (ΦΕΚ Β' 2919/31-12-2015).

2. **ΠΟΛ.1041/5.4.2016** Απόφαση Γ.Γ.Δ.Ε. (ΦΕΚ Β' 926/05-04-2016) με την οποία καθορίστηκε ο τύπος και το περιεχόμενο της δήλωσης φορολογίας εισοδήματος φυσικών προσώπων, φορολογικού έτους 2015, των λοιπών εντύπων και των δικαιολογητικών εγγράφων που υποβάλλονται με αυτή.

3. **ΠΟΛ.1096/5.7.2016** Απόφαση Γ.Γ.Δ.Ε. (ΦΕΚ Β' 2043/5.7.2016) με την οποία συμπληρώθηκε η ως άνω ΠΟΛ.1041/4.4.2016 Απόφαση Γ.Γ.Δ.Ε.

1.1.4. Εγκύκλιοι διαταγές

Κατά το χρονικό διάστημα από την 1η Ιανουαρίου έως και την 31η Δεκεμβρίου του ίδιου έτους εκδόθηκαν οι ακόλουθες εγκύκλιοι σχετικά με τη φορολόγηση φυσικών προσώπων:

1. **ΠΟΛ.1024/12.2.2016** εγκύκλιος με την οποία κοινοποιήθηκαν οι διατάξεις του ν.4346/2015 (ΦΕΚ Α'152) σχετικά με τα ανείσπρακτα εισοδήματα από εκμίσθωση ακίνητης περιουσίας.

2. **ΠΟΛ.1042/16.3.2016** εγκύκλιος με την οποία δόθηκαν οδηγίες για τη συμπλήρωση του Ε3 (Κατάσταση οικονομικών στοιχείων από επιχειρηματική δραστηριότητα) και της Κατάστασης Φορολογικής Αναμόρφωσης φορολογικού έτους 2015.

3. **ΠΟΛ.1060/17.5.2016** εγκύκλιος με την οποία κοινοποιήθηκε η αριθμ. ΔΕΠΕΑ/Γ/172335/16.02.2016 (Ορθή Επανάληψη 22/04/2016) εγκύκλιος του Υπουργείου Περιβάλλοντος & Ενέργειας αναφορικά με την καταχώρηση του Πιστοποιητικού Ενεργειακής Απόδοσης στην ηλεκτρονική εφαρμογή «Δήλωση Πληροφοριακών Στοιχείων Μισθώσεων Ακίνητης Περιουσίας».

4. **ΠΟΛ.1064/30.5.2016** εγκύκλιος αναφορικά με την παρακράτηση φόρου και ειδικής εισφοράς αλληλεγγύης στο εισόδημα από μισθωτή εργασία και συντάξεις μετά την ψήφιση του ν.4387/2016 (ΦΕΚ Α'85/12.5.2016) και του ν.4389/2016 «Επείγουσες διατάξεις για την εφαρμογή της συμφωνίας δημοσιονομικών στόχων και διαρθρωτικών μεταρρυθμίσεων και άλλες διατάξεις».

5. **ΠΟΛ.1068/1.6.2016** εγκύκλιος με την οποία κοινοποιήθηκαν οι διατάξεις των παραγράφων 7, 8 και 11 του άρθρου 112 του ν.4387/2016 και της παραγράφου 4 του άρθρου 44 του ν.4389/2016.

6. **ΠΟΛ.1080/22.6.2016** εγκύκλιος με την οποία δόθηκαν διευκρινίσεις σχετικά με την επιβολή προστίμου σε περίπτωση μη υποβολής ή εκπρόθεσμης υποβολής δήλωσης φορολογίας εισοδήματος από την οποία δεν προκύπτει υποχρέωση καταβολής φόρου αλλά μόνο του τέλους επιτηδεύματος, καθώς και στην περίπτωση μη υποβολής ή εκπρόθεσμης υποβολής μηδενικής δήλωσης απόδοσης παρακρατούμενων φόρων.

7. **ΠΟΛ.1087/23.6.2016** εγκύκλιος αναφορικά με την κοινοποίηση των διατάξεων των ν.4387/2016 (ΦΕΚ 85 Α') και ν.4389/2016 (ΦΕΚ 94 Α') που αφορούν φορολογία εισοδήματος φυσικών προσώπων.

8. **ΠΟΛ.1102/12.7.2016** εγκύκλιος με την οποία δόθηκαν διευκρινίσεις για θέματα που αφορούν την παράγραφο 4 του άρθρου 39 του ν.4172/2013 περί «Ανείσπρακτων Εισοδημάτων από Εκμίσθωση Ακίνητης Περιουσίας».

9. **ΠΟΛ.1107/18.7.2016** εγκύκλιος με την οποία κοινοποιήθηκαν οι διατάξεις του άρθρου 112 του ν.4387/2016 (ΦΕΚ Α'85) και του άρθρου 44 του ν.4389/2016 (ΦΕΚ Α'94).

10. **ΠΟΛ.1108/18.7.2016** εγκύκλιος με την οποία κοινοποιήθηκε η αριθ. 93/2015 γνωμοδότηση του Ν.Σ.Κ. σχετικά με τις ημερήσιες αποζημιώσεις που καταβάλλονται στο προσωπικό των ειδικών υπηρεσιών (ν. 2860/2000 και ν. 3614/2007) του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων για τις εκτός έδρας μετακινήσεις του για εκτέλεση υπηρεσίας υπό το καθεστώς του προϊσχύοντος Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος (ν.2238/1994).

11. **ΠΟΛ.1109/18.7.2016** εγκύκλιος με την οποία δόθηκαν διευκρινίσεις για την εφαρμογή της περίπτωσης δ' της παρ. 1 του άρθρου 34 του ΚΦΕ (ν. 4172/2013).

12. **ΠΟΛ.1146/30.9.2016** εγκύκλιος με την οποία δόθηκαν διευκρινίσεις σχετικά με τη διανομή - κατανομή κερδών στους εταίρους μέλη των δικηγορικών εταιρειών, μετά την έναρξη ισχύος του ν. 4172/2013.

13. **ΠΟΛ.1147/29.9.2016** εγκύκλιος αναφορικά με τη φορολογική μεταχείριση αποδοχών δικαστικών λειτουργών.

14. **ΠΟΛ.1161/1.11.2016** εγκύκλιος με την οποία δόθηκαν συμπληρωματικές διευκρινίσεις επί της ΠΟΛ.1147/2016 για την φορολογική μεταχείριση αποδοχών δικαστικών λειτουργών.

15. **ΠΟΛ.1190/15.12.2016** εγκύκλιος με την οποία κοινοποιήθηκε η υπ' αριθμ. 288/2016 γνωμοδότηση του ΝΣΚ, σύμφωνα με την οποία η φορολογική μεταχείριση των αποδοχών των δικαστικών λειτουργών (εν ενεργεία και συνταξιούχων), η υλοποίηση της οποίας αποφασίστηκε με τις υπ' αριθμ. ΠΟΛ.1147/29.9.2016 και ΠΟΛ. 1161/1.11.2016 εγκυκλίου του Γ.Γ.Δ.Ε. του Υπουργείου Οικονομικών, προκειμένου να αποφευχθεί η άσκοπη επιβάρυνση των διοικητικών υπηρεσιών και δικαστηρίων, πρέπει να εφαρμοσθεί και στους λειτουργούς του Ν.Σ.Κ (εν ενεργεία και συνταξιούχους), καθώς και στα μέλη των οικογενειών των αποβιώσαντων δικαστικών λειτουργών και λειτουργών του Ν.Σ.Κ, τα οποία συνταξιοδοτούνται κατά μεταβίβαση, σύμφωνα με τις διατάξεις του συνταξιοδοτικού νόμου, λόγω του θανάτου των λειτουργών αυτών και μόνο για το τμήμα που αφορά τις κατά μεταβίβαση συντάξεις.

1.2. Τμήμα Β' - Φόρου Εισοδήματος Νομικών Προσώπων

Σχεδιάστηκαν τα απαραίτητα έντυπα στη φορολογία εισοδήματος σε συνεργασία με τη Διεύθυνση Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης (ΔΗΛΕΔ). Τα έντυπα της φορολογίας εισοδήματος σχεδιάζονται και τυπώνονται έτσι ώστε να ανταποκρίνονται στις αλλαγές της φορολογικής νομοθεσίας.

Το νομοθετικό έργο της Διεύθυνσης Εφαρμογής Άμεσης Φορολογίας, αναφορικά με τη φορολόγηση των νομικών προσώπων και νομικών οντοτήτων, συνοψίζεται κυρίως στα ακόλουθα:

1.2.1. Νομοθετικές Διατάξεις

1. Με τις διατάξεις του ν. **4378/2016** προστέθηκαν νέοι αντικαταχρηστικοί κανόνες κατά την εφαρμογή των άρθρων 48 και 63 του ν. 4172/2013, με την ενσωμάτωση στο εθνικό δίκαιο των υπ' αριθμ. 2014/86/ΕΕ και 2015/121/ΕΕ Οδηγιών του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης με τις οποίες τροποποιήθηκε η υπ' αριθμ. 2011/96/ΕΕ Οδηγία του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης,

σχετικά με το κοινό φορολογικό καθεστώς το οποίο ισχύει για τις μητρικές και τις θυγατρικές εταιρείες διαφορετικών κρατών μελών.

2. Με τις διατάξεις του **ν. 4386/2016** επήλθαν οι ακόλουθες τροποποιήσεις στον ν. 4172/2013:

α) Αντικαταστάθηκε η παρ. 1 του άρθρου 22Α και πλέον οι δαπάνες επιστημονικής και τεχνολογικής έρευνας, στις οποίες περιλαμβάνονται και οι αποσβέσεις του εξοπλισμού και των οργάνων, που χρησιμοποιούνται για τις ανάγκες εκτέλεσης της επιστημονικής και της τεχνολογικής έρευνας, εκπίπτουν από τα ακαθάριστα έσοδα των επιχειρήσεων κατά τον χρόνο της πραγματοποίησής τους προσαυξημένες κατά ποσοστό τριάντα τοις εκατό (30%). Τα κριτήρια χαρακτηρισμού των πιο πάνω δαπανών καθορίζονται με κοινή Υπουργική Απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων.

β) Προστέθηκε νέα κατηγορία στην παράγραφο 4 του άρθρου 24 στην οποία περιλαμβάνεται ο εξοπλισμός και όργανα, που χρησιμοποιούνται για τις ανάγκες εκτέλεσης επιστημονικής και τεχνολογικής έρευνας με αντίστοιχο συντελεστή απόσβεσης 40%.

3. Με τις διατάξεις του **ν. 4387/2016** ορίστηκε ενιαίος συντελεστής φορολογίας εισοδήματος για όλα τα κέρδη των νομικών προσώπων και νομικών οντοτήτων περιπτώσεων β', δ', ε', στ' και ζ' του άρθρου 45 του ν.4172/2013 που τηρούν απλογραφικά βιβλία ίσος με 29%. Ο νέος συντελεστής ισχύει για τα εισοδήματα που αποκτώνται από το φορολογικό έτος 2016 και επόμενα.

4. Με τις διατάξεις του **ν. 4389/2016** τροποποιήθηκαν οι διατάξεις αναφορικά με τον τρόπο φορολόγησης των Εταιρειών Επενδύσεων Χαρτοφυλακίου (άρθρο 39 ν. 3371/2005), Εταιρειών Επενδύσεων σε Ακίνητη Περιουσία (άρθρο 31 ν.2778/1999), των Αμοιβαίων Κεφαλαίων Ακινήτων (άρθρο 20 ν.2778/1999), των ΟΣΕΚΑ (άρθρο 103 ν.4099/2012) και της «Ελληνικής Εταιρείας Συμμετοχών και Περιουσίας Α.Ε.» και των άμεσων θυγατρικών της.

5. Με τις διατάξεις του **ν. 4399/2016** ρυθμίστηκαν τα ακόλουθα θέματα:

α) Τέθηκε σε ισχύ ο νέος αναπτυξιακός νόμος, στις ενισχύσεις του οποίου περιλαμβάνονται, μεταξύ άλλων, και η χορήγηση φορολογικής απαλλαγής που συνίσταται στην απαλλαγή από την καταβολή φόρου εισοδήματος επί των πραγματοποιούμενων προ φόρου κερδών, τα οποία προκύπτουν με βάση τη φορολογική νομοθεσία, από το σύνολο των δραστηριοτήτων της επιχείρησης καθώς και πρόβλεψη για σταθεροποίηση του συντελεστή φορολογίας εισοδήματος.

β) Τροποποιήθηκαν οι διατάξεις του α.ν.89/1967, αναφορικά με την εγκατάσταση αλλοδαπών εταιρειών στην Ελλάδα, και επικαιροποιήθηκε ο ορισμός της συνδεδεμένης επιχείρησης για τους σκοπούς του νόμου αυτού, σύμφωνα με την ισχύουσα κείμενη φορολογική

νομοθεσία. Περαιτέρω, δόθηκε η δυνατότητα με Απόφαση του Υπουργού Οικονομίας, Ανάπτυξης και Τουρισμού να αναπροσαρμόζεται η ελάχιστη υποχρέωση για απασχόληση προσωπικού και ετήσιες δαπάνες στην Ελλάδα, βάσει των εκάστοτε επικρατουσών κοινωνικοοικονομικών συνθηκών. Ακόμη, καταργήθηκε ο περιορισμός προς τις εταιρείες που υπάγονται στις διατάξεις του νόμου αυτού, όσον αφορά στην παροχή των προβλεπόμενων υπηρεσιών και προς εγκατεστημένες στην Ελλάδα συνδεδεμένες με αυτές επιχειρήσεις, δεδομένου ότι ο περιορισμός αυτός αποτελούσε αντικίνητρο για την ανάπτυξη σχετικής δραστηριότητας στην Ελλάδα.

6. Με τις διατάξεις του **ν. 4410/2016** επήλθαν οι ακόλουθες τροποποιήσεις:

α) Προστέθηκε νέα διάταξη στο τέλος της περίπτωσης δ' της παρ. 1 του άρθρου 64 του ν.4172/2013 προκειμένου η παρακράτηση φόρου 3% να διενεργείται μόνο από τον εργοδότη κατά την καταβολή του εργολαβικού ανταλλάγματος στον αρχικό ανάδοχο σε περίπτωση εισφοράς όλου ή μέρους δημόσιου τεχνικού έργου από τον αρχικό ανάδοχο σε κοινοπραξία ή εταιρεία στην οποία συμμετέχει και ο ίδιος. Τα ανωτέρω ισχύουν και σε περίπτωση που τμήμα του έργου ή εργασίας εκτελείται από κοινοπραξία ή εταιρεία, στην οποία συμμετέχουν μόνο μέλη της αρχικής αναδόχου κοινοπραξίας ή εταιρείας. Επίσης, εφαρμόζονται και στην περίπτωση που τμήμα του έργου ή εργασίας εκτελείται από εταιρεία μέλος της αρχικής αναδόχου κοινοπραξίας ή από κοινοπραξία επιχειρήσεων μέλους της αρχικής αναδόχου κοινοπραξίας.

β) Καταργήθηκε η προϋπόθεση της περ. α' της παρ. 5 του άρθρου 9 του ν.4171/1971, για τη χορήγηση της απαλλαγής από το φόρο εισοδήματος στις αλλοδαπές τεχνικές επιχειρήσεις που είναι εγκαταστημένες ή εγκαθίστανται στην Ελλάδα.

7. Με τις διατάξεις του **ν. 4425/2016** εξαιρέθηκε η ΔΕΗ Α.Ε. από την εφαρμογή των διατάξεων της παρ. 1 του άρθρου 71 του ν. 4172/2013 (προκαταβολή φόρου εισοδήματος) προκειμένου για τις συναλλαγές, οι οποίες τελούνται στο πλαίσιο του πλήρους ιδιοκτησιακού διαχωρισμού της ΑΔΜΗΕ Α.Ε. από τη ΔΕΗ Α.Ε..

8. Με τις διατάξεις του **ν. 4430/2016** προστέθηκε νέα διάταξη στο άρθρο 31 του ν.4389/2011 με την οποία εξαιρέθηκαν οι Φορείς Κοινωνικής και Αλληλέγγυας Οικονομίας με τη μορφή Κοινωνικής Συνεταιριστικής Επιχείρησης ή Συνεταιρισμού Εργαζομένων από το τέλος επιτηδεύματος, εφόσον δεν έχουν παρέλθει πέντε (5) έτη από την πρώτη έναρξη εργασιών τους.

9. Με τις διατάξεις του **ν. 4438/2016** έγιναν νομοτεχνικές τροποποιήσεις στο άρθρο 54 του ν.4172/2013 και προστέθηκαν νέες διατάξεις στα άρθρα 53 και 54 του νόμου αυτού προκειμένου να δοθεί η δυνατότητα στη Φορολογική Διοίκηση να επιβάλει πρόσθετες προϋποθέσεις για την εφαρμογή τους, με σκοπό την αποφυγή περιπτώσεων καταστρατήγησης των σχετικών διατάξεων.

10. Με τις διατάξεις του **ν. 4446/2016** επήλθαν οι ακόλουθες τροποποιήσεις:

(α) Προστέθηκε νέα περίπτωση στον κατάλογο των μη εκπιπόμενων επιχειρηματικών δαπανών του άρθρου 23 του ν. 4172/2013, σύμφωνα με την οποία δεν εκπίπτουν οι δαπάνες που πραγματοποιούνται στο πλαίσιο εργασιακής σχέσης όπως αυτή ορίζεται στην παρ. 2 του άρθρου 12 του ν. 4172/2013, εφόσον η τμηματική ή ολική εξόφληση δεν έχει πραγματοποιηθεί με τη χρήση ηλεκτρονικού μέσου πληρωμής ή μέσω παρόχου υπηρεσιών πληρωμών.

(β) Αντικαταστάθηκε το δεύτερο εδάφιο της παρ. 1 του άρθρου 47 προκειμένου να μην είναι δυνατός ο συμψηφισμός ζημιών σε περίπτωση κεφαλαιοποίησης ή διανομής κερδών για τα οποία δεν έχει καταβληθεί φόρος εισοδήματος νομικών προσώπων ή νομικών οντοτήτων.

(γ) Τροποποιήθηκαν οι διατάξεις της παρ. 3 του άρθρου 52 προκειμένου κατά την εισφορά ενεργητικού έναντι τίτλων, η απαλλαγή από το φόρο εισοδήματος να καταλαμβάνει την υπεραξία που προκύπτει λαμβάνοντας υπόψη τη φορολογητέα αξία αντί της λογιστικής.

(δ) Τροποποιήθηκε η παρ. 4 του άρθρου 27 αναφορικά με τη δυνατότητα συμψηφισμού ζημιών που προκύπτουν στην αλλοδαπή.

(ε) Περαιτέρω, με το άρθρο 111 του ως άνω νόμου ρυθμίστηκαν τα ζητήματα σχετικά με τις βραχυπρόθεσμες μισθώσεις ακινήτων στο πλαίσιο της οικονομίας του διαμοιρασμού.

(στ) Τέλος, με την παρ. 6α του άρθρου 99 του νόμου αυτού προστέθηκε νέα διάταξη στην παρ. 1 του άρθρου 278 του ν.4364/2016 σύμφωνα με την οποία για τις ανάγκες φορολογίας εισοδήματος παραμένουν σε ισχύ οι διατάξεις του άρθρου 7 του ν.δ.400/1970 περί τήρησης επαρκών τεχνικών αποθεμάτων και οι κατ' εφαρμογή του εκδοθείσες υπουργικές αποφάσεις, οι οποίες τροποποιούνται με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών

1.2.2. Αποφάσεις Γενικού Γραμματέα Δημοσίων Εσόδων

Κατά το χρονικό διάστημα από την 1η Ιανουαρίου 2016 έως και την 31η Δεκεμβρίου του ίδιου έτους εκδόθηκαν οι ακόλουθες αποφάσεις Γενικού Γραμματέα Δημοσίων Εσόδων:

1. **ΠΟΛ.1049/20.4.2016** Απόφαση Γ.Γ.Δ.Ε. με την οποία καθορίστηκε ο τύπος και το περιεχόμενο των δηλώσεων φορολογίας εισοδήματος φορολογικού έτους 2015 των νομικών προσώπων και νομικών οντοτήτων του άρθρου 45 του ν.4172/2013 και τα δικαιολογητικά που υποβάλλονται μ' αυτές.

2. **ΠΟΛ.1163/15.11.2016** Απόφαση Γ.Γ.Δ.Ε. με την οποία ρυθμίστηκαν τα ζητήματα διακοπής εργασιών φορολογουμένων (φυσικών, νομικών προσώπων και οντοτήτων) βάσει του πραγματικού χρόνου παύσης των εργασιών τους.

1.2.3. Εγκύκλιοι Διαταγές

Κατά το χρονικό διάστημα από την 1η Ιανουαρίου 2016 έως και την 31η Δεκεμβρίου του ίδιου έτους εκδόθηκαν οι ακόλουθες εγκύκλιοι διαταγές:

1. **ΠΟΛ.1055/26.4.2016** εγκύκλιος με την οποία δόθηκαν διευκρινίσεις σχετικά με την εφαρμογή των διατάξεων της περ. β' του άρθρου 23 του ν.4172/2013 σε περίπτωση εξόφλησης τιμολογίων προμηθευτών και πιστωτών από τρίτους.

2. **ΠΟΛ.1070/6.6.2016** εγκύκλιος με την οποία δόθηκαν οδηγίες για τη συμπλήρωση και την εκκαθάριση της δήλωσης φορολογίας εισοδήματος νομικών προσώπων και νομικών οντοτήτων φορολογικού έτους 2015.

3. **ΠΟΛ.1072/1.6.2016** εγκύκλιος με την οποία δόθηκαν διευκρινίσεις σχετικά με την εφαρμογή των διατάξεων του άρθρου 8 του ν. 2367/1995 περί Εταιρειών Κεφαλαίου Επιχειρηματικών Συμμετοχών, μετά την έναρξη ισχύος του ν. 4172/2013.

4. **ΠΟΛ.1074/7.6.2016** εγκύκλιος με θέμα τροποποίηση των διατάξεων για Οργανισμούς Συλλογικών Επενδύσεων - Υποκειμενικές φορολογικές απαλλαγές στην Ελληνική Εταιρεία Συμμετοχών και Περιουσίας Α.Ε. και στις άμεσες θυγατρικές της

5. **ΠΟΛ.1075/8.6.2016** εγκύκλιος με την οποία δόθηκαν διευκρινίσεις σχετικά με την εφαρμογή των διατάξεων του άρθρου 25 του ν. 4172/2013.

6. **ΠΟΛ.1078/17.6.2016** εγκύκλιος με την οποία κοινοποιήθηκαν οι διατάξεις του άρθρου 5 του ν.4378/2016 (ΦΕΚ Α' 55) που αφορούν την κατάργηση των άρθρων 3 έως και 13 του ν.3312/2005, με την επιφύλαξη ισχύος ορισμένων εξ αυτών.

7. **ΠΟΛ.1079/22.6.2016** εγκύκλιος με την οποία δόθηκαν διευκρινίσεις σχετικά με τον χρόνο έναρξης διενέργειας αποσβέσεων στα άυλα στοιχεία, τα δικαιώματα και τα έξοδα πολυετούς απόσβεσης με βάση τις διατάξεις του άρθρου 24 του ν.4172/2013

8. **ΠΟΛ.1088/24.6.2016** εγκύκλιος με την οποία δόθηκαν διευκρινίσεις σχετικά με την εφαρμογή των διατάξεων των παρ. 1 – 4 του άρθρου 27 του ν.4172/2013 περί μεταφοράς ζημιών.

9. **ΠΟΛ.1094/12.7.2016** εγκύκλιος με την οποία συμπληρώθηκε η ΠΟΛ.1113/2015 εγκύκλιός μας, σχετικά με τις εκπιπόμενες και μη δαπάνες.

10. **ΠΟΛ.1095/30.6.2016** εγκύκλιος με την οποία διευκρινίστηκε ότι οι διατάξεις του άρθρου 31 του ν.3986/2011, σχετικά με την επιβολή τέλους επιτηδεύματος, δεν έχουν εφαρμογή επί υποκαταστήματος ημεδαπής εταιρείας στην αλλοδαπή.

11. **ΠΟΛ.1103/12.7.2017** εγκύκλιος με την οποία δόθηκαν πρόσθετες διευκρινίσεις σχετικά με τη φορολογική μεταχείριση των Ιδιότυπων Μεταφορικών Εταιρειών (Ι.Μ.Ε. - Ε.Π.Ε.) του ν.383/1976 και των μελών αυτών, μετά την έναρξη ισχύος του ν.4172/2013.

12. **ΠΟΛ.1111/18.7.2016** εγκύκλιος με την οποία κοινοποιήθηκαν οι διατάξεις των άρθρων 24 και 30 του ν. 4386/2016 (ΦΕΚ Α' 83).

13. **ΠΟΛ.1114/22.7.2016** εγκύκλιος με την οποία δόθηκαν διευκρινίσεις σχετικά με την υποβολή τροποποιητικών δηλώσεων με βάση τις διατάξεις του άρθρου 19 του ν. 4174/2013 (Κ.Φ.Δ.).

14. **ΠΟΛ.1179/17.11.2016** εγκύκλιος αναφορικά με τα φορολογικά θέματα ΚΤΕΛ Α.Ε. των περιπτώσεων α' και β' της παρ.2 του άρθρου 3 του ν.2963/2001.

15. **ΠΟΛ.1181/6.12.2016** εγκύκλιος με την οποία δόθηκαν διευκρινίσεις για τις διατάξεις των άρθρων 48 παράγραφος 6 και 72 παράγραφος 40 του Κ.Φ.Ε., όπως προστέθηκαν με το άρθρο 8 του ν.4378/2016 σχετικά με το κοινό φορολογικό καθεστώς το οποίο ισχύει για τις μητρικές και τις θυγατρικές εταιρείες διαφορετικών κρατών μελών.

16. **ΠΟΛ.1183/7.12.2016** εγκύκλιος με την οποία δόθηκαν πρόσθετες διευκρινίσεις αναφορικά με την υποβολή των δηλώσεων των μετασχηματιζόμενων επιχειρήσεων με βάση τις διατάξεις του ν.2166/1993 μετά την έκδοση του αριθ. ΔΕΑΦ Β 1107932 ΕΞ2015/07.08.2015 εγγράφου μας.

17. **ΠΟΛ.1197/22.12.2016** εγκύκλιος με την οποία δόθηκαν διευκρινίσεις αναφορικά με τη φορολογική μεταχείριση των δαπανών που καταβάλλονται σε φυσικό ή νομικό πρόσωπο ή νομική οντότητα που είναι φορολογικός κάτοικος σε κράτος μη συνεργάσιμο ή που υπόκειται σε προνομιακό φορολογικό καθεστώς, με βάση τις διατάξεις της περίπτωσης ιγ' του άρθρου 23 του ν.4172/2013.

18. **ΠΟΛ.1200/27.12.2016** εγκύκλιος αναφορικά με τη φορολογική μεταχείριση ζημιών που προκύπτουν στην αλλοδαπή με βάση τις διατάξεις της παρ. 4 του άρθρου 27 του ν.4172/2013, όπως ισχύουν μετά την τροποποίησή τους με τις διατάξεις του άρθρου 124 του ν. 4446/2016 (Α' 240).

1.3. Τμήμα Γ' - Φόρου Εισοδήματος Πλοίων και Ναυτιλιακών Εταιρειών

1.3.1. Νομοθετικές Διατάξεις

Σχεδιάστηκαν τα προβλεπόμενα έντυπα φόρου πλοίων, σε συνεργασία με τη Διεύθυνση Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης (Δ.ΗΛΕ.Δ). Παράλληλα, η υπηρεσία προχώρησε σε συνεργασία με τη Δ.ΗΛΕ.Δ. στο σχεδιασμό της ηλεκτρονικής υποβολής ορισμένων δηλώσεων και συγκεκριμένα των δηλώσεων φόρου πλοίων πρώτης κατηγορίας (ποντοπόρα πλοία) με σκοπό να τεθεί σε εφαρμογή για πρώτη φορά από 1.1.2017.

Με τις διατάξεις του άρθρου 122 του ν. **4446/2016** ρυθμίστηκαν θέματα αναφορικά με την καταβολή φόρου πλοίων πρώτης κατηγορίας του ν. 27/1975 διότι έπρεπε να διαχωριστεί η υποβολή της δήλωσης φόρου πλοίων πρώτης κατηγορίας του ν. 27/1975 από την πληρωμή της πρώτης δόσης του φόρου αυτού σύμφωνα με τον ν.4174/2013.

1.3.2. Εγκύκλιοι Διαταγές

1. **ΠΟΛ.1013/21.1.2016** εγκύκλιο με την οποία κοινοποιήθηκε η 22/2014 γνωμοδότηση του Ν.Σ.Κ.. Σύμφωνα με τη γνωμοδότηση αυτή, κοινωνία αστικού δικαίου, που έχει ως αντικείμενο εργασιών την εκμετάλλευση ενοικιαζόμενων διαμερισμάτων, ως παγίων στοιχείων της υπ' αυτής ασκουμένης επιχειρήσεως, μπορεί να διενεργήσει, απ' ευθείας στο όνομά της, αποσβέσεις για τα εν λόγω ακίνητα, κατ' εφαρμογή της διατάξεως της περίπτ. στ' της παραγράφου 1 του άρθρου 31 του ν. 2238/1994.

2. **ΠΟΛ.1035/18.3.2016** εγκύκλιο με την οποία κοινοποιήθηκε η 47/2015 γνωμοδότηση του Ν.Σ.Κ.. Σύμφωνα με τη γνωμοδότηση αυτή, το εισόδημα από αλιεύματα αλιευτικών σκαφών, ολικής χωρητικότητας μέχρι 10 κόρους, φορολογείται βάσει των περί φορολογίας πλοίων διατάξεων του ν. 27/1975 και όχι ως εισόδημα από γεωργική επιχείρηση, κατά τις διατάξεις των άρθρων 40 και 42 του ν. 2238/1994.

1.4. Τμήμα Δ' - Φορολογικής Απεικόνισης Συναλλαγών

1.4.1. Νομοθετικές Διατάξεις

1. Με τις διατάξεις της παρ. 14 του άρθρου 40 του ν. **4410/2016** τροποποιήθηκε το άρθρο 54 του ν.4174/2013 και προστέθηκαν παραβάσεις και πρόστιμα που αφορούν τη λειτουργία των ΦΗΜ. Επίσης, με τις διατάξεις του άρθρου 41 τροποποιήθηκαν διατάξεις των άρθρων 1, 3 και 13 του ν. 4308/2014 (Ε.Λ.Π.).

2. Με τις διατάξεις του ν. **4446/2016** ρυθμίστηκαν τα ακόλουθα θέματα:

α) με τις διατάξεις του άρθρου 69, που αναφέρεται στη διασφάλιση και τον έλεγχο των συναλλαγών, τροποποιήθηκαν οι παρ. 1, 3 και 6 του άρθρου 20 του ν. 3842/2010.

β) με τις διατάξεις του άρθρου 73 τροποποιήθηκαν διατάξεις του ν.4174/2013 και προστέθηκε παράβαση που αφορά τη μη υποβολή στοιχείων για διασταύρωση.

γ) με τις διατάξεις της παρ. 1 του άρθρου 74 αντικαταστάθηκε η παρ.13 του άρθρου 12 του ν. 4308/2014. Επίσης, με τις διατάξεις της παρ. 2 του ιδίου άρθρου, προστέθηκε παρ. 16 στις διατάξεις του άρθρου 12 του ν. 4308/2014, αναφορικά με τις υποχρεώσεις και τα δικαιώματα των παρόχων ηλεκτρονικής τιμολόγησης.

1.4.2. Αποφάσεις Γενικού Γραμματέα Δημοσίων Εσόδων

1. **ΠΟΛ. 1011/ 22.1.2016** (ΦΕΚ 292 Β'/12.2.2016) με θέμα: «Τροποποίηση της απόφασης Γ.Γ.Δ.Ε. ΠΟΛ. 1022/7.1.2014 (ΦΕΚ 179Β') "Υποβολή καταστάσεων φορολογικών στοιχείων, για διασταύρωση πληροφοριών", όπως ισχύει».

2. **ΠΟΛ. 1051/25.4.2016** (ΦΕΚ 1260 Β'/ 28.4.2016) με θέμα: «Τροποποίηση της απόφασης Γ.Γ.Δ.Ε. ΠΟΛ. 1022/7.1.2014 (ΦΕΚ 179Β') "Υποβολή καταστάσεων φορολογικών στοιχείων, για διασταύρωση πληροφοριών", όπως ισχύει».

3. **ΠΟΛ. 1057/ 6.5.2016** (ΦΕΚ 1519 Β'/30.5.2016) με θέμα: «Απαλλαγή από την τήρηση βιβλίων και έκδοση στοιχείων, φυσικών προσώπων, που παρέχουν υπηρεσίες, προς το Δημόσιο και τα ΝΠΔΔ, βάσει συμβάσεων μίσθωσης έργου».

4. **ΠΟΛ. 1115/ 29.7.2016** (ΦΕΚ 2665 Β'/26.8.2016) με θέμα: «Φορολογική αντιμετώπιση της επιστροφής χρηματικών ποσών από τους Κατόχους Αδείας Κυκλοφορίας (Κ.Α.Κ.) φαρμακευτικών προϊόντων προς τους Φορείς Κοινωνικής Ασφάλισης (Φ.Κ.Α.), βάσει των διατάξεων του ν. 4052/2012».

5. **ΠΟΛ. 1116/29.7.2016** (ΦΕΚ 2665 Β'/26.8.2016) με θέμα: « Λιανικές πωλήσεις κωδικών αριθμών ανανέωσης χρόνου ομιλίας κινητής και σταθερής τηλεφωνίας και χρήσης διαδικτύου, από οντότητες-μεταπωλητές».

6. **ΠΟΛ. 1145/30.9.2016** (ΦΕΚ 3208 Β'/5.10.2016) με θέμα: «Τροποποίηση της απόφασης Γ.Γ.Δ.Ε. ΠΟΛ. 1022/7.1.2014 (ΦΕΚ 179Β') "Υποβολή καταστάσεων φορολογικών στοιχείων, για διασταύρωση πληροφοριών", όπως ισχύει».

7. **ΠΟΛ. 1150/10.10.2016** (ΦΕΚ 3281 Β'/12.10.2016) με θέμα: «Τροποποίηση της απόφασης Γ.Γ.Δ.Ε. ΠΟΛ. 1022/7.1.2014 (ΦΕΚ 179Β') "Υποβολή καταστάσεων φορολογικών στοιχείων, για διασταύρωση πληροφοριών", όπως ισχύει».

1.4.3. Εγκύκλιοι Διαταγές

1. **ΠΟΛ.1007/15.1.2016** με θέμα: «Κοινοποίηση του επίσημου αντιγράφου της γνωμοδότησης υπ' αριθ. 231/2015 του Β' τμήματος του Ν.Σ.Κ., αναφορικά με τη δυνατότητα υπαγωγής στις ευνοϊκές διατάξεις της παραγράφου 6 του άρθρου 66 του ν. 4174/2013, υποθέσεων, για τις οποίες την 26.7.2013, είχε ήδη εκδοθεί, αλλά δεν έχει επιδοθεί δικαστική απόφαση».

2. ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΕΜΜΕΣΗΣ ΦΟΡΟΛΟΓΙΑΣ

2.1. Τμήμα Α' - Φ.Π.Α.

2.1.1. Νομοθετικές Διατάξεις

1. **N. 4366/2016 (ΦΕΚ Α'18/15.02.2016):** «Κύρωση: α) της από 24.12.2015 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου «Ρύθμιση κατεπειγόντων θεμάτων των Υπουργείων Εσωτερικών και Διοικητικής Ανασυγκρότησης, Περιβάλλοντος και Ενέργειας, Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής, Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, Υγείας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων και Οικονομικών» (Α' 182) και β) της από 30.12.2015 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου «Ρύθμιση κατεπειγόντων θεμάτων των Υπουργείων Οικονομικών, Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων, Εσωτερικών και Διοικητικής Ανασυγκρότησης, Περιβάλλοντος και Ενέργειας, Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής, Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, Εθνικής Άμυνας, Υγείας και Οικονομίας, Ανάπτυξης και Τουρισμού και της ΕΡΤ Α.Ε.» (Α' 184) και άλλες διατάξεις.»

Με το άρθρο 21 τροποποιείται το άρθρο 58Α του ν. 4174/2013 και προστίθεται παράγραφος 5.

2. **N. 4375/2016 (ΦΕΚ Α' 51/3.4.2016):** «Οργάνωση και λειτουργία Υπηρεσίας Ασύλου, Αρχής Προσφυγών, Υπηρεσίας Υποδοχής και Ταυτοποίησης σύσταση Γενικής Γραμματείας Υποδοχής, προσαρμογή της Ελληνικής Νομοθεσίας προς τις διατάξεις της Οδηγίας 2013/32/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου «σχετικά με τις κοινές διαδικασίες για τη χορήγηση και ανάκληση του καθεστώτος διεθνούς προστασίας (αναδιατύπωση)» (L 180/29.6.2013), διατάξεις για την εργασία δικαιούχων διεθνούς προστασίας και άλλες διατάξεις.»

Με τις διατάξεις του άρθρου 73 τροποποιήθηκαν οι διατάξεις των άρθρων 7, 9, 27 του Κώδικα ΦΠΑ ώστε να απαλλάσσονται οι παραδόσεις αγαθών και υπηρεσιών που πραγματοποιούνται για παροχή βοήθειας φιλανθρωπικού χαρακτήρα στους πρόσφυγες.

3. **N. 4378/2016 (ΦΕΚ Α' 55/ 05.04.2016):** «Προσαρμογή της Ελληνικής Νομοθεσίας στις διατάξεις: α) των Οδηγιών 2014/107/ΕΕ και (ΕΕ) 2015/2060, β) των Οδηγιών 2014/86/ΕΕ και 2015/121/ΕΕ, γ) της Οδηγίας 2013/61/ΕΕ και άλλες διατάξεις.»

Με το άρθρο 9 αντικαθίσταται το Παράρτημα II του Κώδικα ΦΠΑ και τροποποιείται το άρθρο 61 του Κώδικα ΦΠΑ.

4. **N. 4389/2016 (ΦΕΚ Α'94 /27.05.2016):** «Επείγουσες διατάξεις για την εφαρμογή της συμφωνίας δημοσιονομικών στόχων και διαρθρωτικών μεταρρυθμίσεων και άλλες διατάξεις».

Με το άρθρο 52 αντικαθίσταται το πρώτο εδάφιο της παρ. 1 του άρθρου 21 του Κώδικα ΦΠΑ και προστίθεται παρ. 6Α μετά την παρ 6 του άρθρου 21 του ίδιου Κώδικα.

5. Ν. 4410/2016 (ΦΕΚ Α'141 /03.08.2016): *«Τροποποιήσεις του Εθνικού Τελωνειακού Κώδικα προς ενίσχυση της καταπολέμησης της παράνομης εμπορίας καπνού και βιομηχανοποιημένων καπνών και Ίδρυση Συντονιστικού Κέντρου για την Καταπολέμηση του λαθρεμπορίου, εναρμόνιση της ελληνικής νομοθεσίας προς την απόφαση 2009/917/ΔΕΥ του Συμβουλίου της 30ής Νοεμβρίου 2009 για τη χρήση της πληροφορικής για τελωνειακούς σκοπούς και άλλες διατάξεις αρμοδιότητας Υπουργείου Οικονομικών και ενσωμάτωση στην εθνική νομοθεσία των άρθρων 15, 16 και 18 της οδηγίας 2014/40/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 3ης Απριλίου 2014 για την προσέγγιση των νομοθετικών, κανονιστικών και διοικητικών διατάξεων των κρατών - μελών σχετικά με την κατασκευή, την παρουσίαση και την πώληση προϊόντων καπνού και συναφών προϊόντων και την κατάργηση της οδηγίας 2001/37/ΕΚ και άλλες διατάξεις.»*

Με το **άρθρο 47** τροποποιήθηκε το άρθρο 41 "Ειδικό καθεστώς αγροτών" για τον εξορθολογισμό του καθεστώτος αυτού με έναρξη ισχύος από 1.1.2017.

Με το **άρθρο 50** τροποποιήθηκε το άρθρο 27 του Κώδικα ΦΠΑ και προστέθηκε η περίπτωση ιδ) για απαλλαγή από ΦΠΑ των παραδόσεων αγαθών και παροχών υπηρεσιών προς διεθνείς, ευρωπαϊκούς και φιλανθρωπικούς οργανισμούς και πρεσβείες κρατών που θα τα διαθέσουν άνευ ανταλλάγματος για τους πρόσφυγες, με ισχύ από 1.12.2015, με ισχύ από 1.1.2017.

Με το **άρθρο 51** τροποποιήθηκε το άρθρο 58^Α του ν. 4174/2013 (Α' 170). Έγινε αντικατάσταση των παραγράφων 1 και 5 του άρθρου 58Α, με έναρξη ισχύος από 25.7.2016.

6. Ν. 4446/2016 (ΦΕΚ Α'240 /22.12.2016): *«Πτωχευτικός Κώδικας, Διοικητική Δικαιοσύνη, Τέλη-Παράβολα, Οικειοθελής αποκάλυψη φορολογητέας ύλης παρελθόντων ετών, Ηλεκτρονικές συναλλαγές, Τροποποιήσεις του ν. 4270/2014 και λοιπές διατάξεις.»*

Με τις διατάξεις του άρθρου 101 τροποποιήθηκαν οι διατάξεις του άρθρου 39β του Κώδικα ΦΠΑ ώστε να αυξηθεί το όριο του ετήσιου κύκλου εργασιών το οποίο δεν πρέπει να υπερβαίνουν οι επιχειρήσεις που εντάσσονται στο ειδικό καθεστώς καταβολής του φόρου κατά το χρόνο είσπραξης της αντιπαροχής από τις 500.000 Ευρώ στα 2.000.000 Ευρώ.

Με τις διατάξεις του άρθρου 118 τροποποιήθηκαν οι διατάξεις του άρθρου 21 του Κώδικα ΦΠΑ προκειμένου να παραμείνει η κατά 30% μείωση των συντελεστών ΦΠΑ μέχρι 31.12.2017 για τα νησιά των Νομών Έβρου, Λέσβου, Χίου, Σάμου, Δωδεκανήσου πλην της Ρόδου και της Καρπάθου.

Με τα άρθρα 57-61 ορίζεται η δυνατότητα υποβολής δηλώσεων για οικειοθελή αποκάλυψη εισοδημάτων παρελθόντων ετών.

2.1.2. Υπουργικές Αποφάσεις – Αποφάσεις Γενικού Γραμματέα Δημοσίων Εσόδων

Στη συνέχεια, παρατίθεται το σύνολο των Υπουργικών Αποφάσεων και των Αποφάσεων του Γενικού Γραμματέα Δημοσίων Εσόδων, που εκδόθηκαν το έτος 2016 και αφορούν σε θέματα Φ.Π.Α.

1. **ΠΟΛ 1021/05.02.2016 (ΦΕΚ Β΄ 213/08.02.2016)** «Τροποποίηση της ΠΟΛ 1066/2.4.2013 (ΦΕΚ 753Β΄/2.4.2013) απόφασης, όπως ισχύει, για την επιστροφή ΦΠΑ στους αγρότες του ειδικού καθεστώτος.»
2. **ΠΟΛ 1057/ 06.05.2016 (ΦΕΚ Β΄ 1519/30.05.2016)** «Απαλλαγή από την τήρηση βιβλίων και έκδοση στοιχείων, φυσικών προσώπων, που παρέχουν υπηρεσίες, προς το Δημόσιο και τα ΝΠΔΔ, βάσει συμβάσεων μίσθωσης έργου.»
3. **ΠΟΛ 1084/ 23.06.2016 (ΦΕΚ Β΄ 1943/29.6.2016)** «Τύπος και περιεχόμενο του εντύπου της Δήλωσης ΦΠΑ 050-ΦΠΑ έκδοση 2016, Φ2 TAXIS.»
4. **ΠΟΛ 1115/ 29.07.2016 (ΦΕΚ Β΄2665/26.8.2016)** «Φορολογική αντιμετώπιση της επιστροφής χρηματικών ποσών από τους Κατόχους Αδείας Κυκλοφορίας (Κ.Α.Κ.) φαρμακευτικών προϊόντων προς τους Φορείς Κοινωνικής Ασφάλισης (Φ.Κ.Α.), βάσει των διατάξεων του ν.4052/2012.»
5. **ΠΟΛ 1153/ 11.10.2016 (ΦΕΚ Β΄ 3511/01.11.2016)** «Τροποποίηση και συμπλήρωση της ΠΟΛ. 1113/13 απόφασης Υπουργού και Υφυπουργού Οικονομικών «Διαδικασία χορήγησης Α.Φ.Μ. και υποβολής περιοδικών δηλώσεων ΦΠΑ για την καταβολή του φόρου από υποκείμενους στο φόρο που είναι εγκατεστημένοι σε άλλο κράτος μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης.»
6. **ΠΟΛ 1163/15.11.2016 (ΦΕΚ Β΄ 3779/23.11.2016)** «Διακοπή εργασιών φορολογουμένων (φυσικών, νομικών προσώπων και νομικών οντοτήτων) βάσει του πραγματικού χρόνου παύσης των εργασιών τους.»
7. **ΠΟΛ 1180/ 6.12.2016 (ΦΕΚ Β΄ 4086/20.12.2016)** «Διαδικασία απαλλαγής ΦΠΑ των παραδόσεων αγαθών και παροχής υπηρεσιών στο πλαίσιο αντιμετώπισης της προσφυγικής κρίσης»
8. **ΠΟΛ 1191/ 21.12.2016 (ΦΕΚ Β΄ 4471 Β΄/30.12.2016)** «Ορισμός του τύπου και του περιεχομένου του ειδικού στοιχείου της παρ. 3 του άρθρου 41 του Κώδικα ΦΠΑ»
9. **ΠΟΛ 1199/ 23.12.2016 (ΦΕΚ Β΄ 4344/30.12.2016)** «Τύπος και περιεχόμενο της «Δήλωσης Αποθεμάτων Μετάταξης» - Έντυπο 012 – Φ.Π.Α»

2.1.3. Εγκύκλιοι Διαταγές

Οι εγκύκλιοι Διαταγές, που εκδόθηκαν το 2016 και αφορούν σε θέματα Φ.Π.Α. είναι οι ακόλουθες:

1. **ΠΟΛ 1010/18.01.2016** «Απαλλαγές από ΦΠΑ επιβατηγών-οχηματαγωγών πλοίων που δραστηριοποιούνται σε πορθμεία ή άλλες διαδρομές» (σχετ.: άρθρο 27 του Κώδικα ΦΠΑ)
2. **ΠΟΛ 1015/28.1.2016** «Στατιστικά κατώφλια έτους 2016 για την υποβολή δήλωσης Intrastat» (σχετ.: άρθρο 36 του Κώδικα ΦΠΑ)
3. **ΠΟΛ 1028/19.2.2016** «Κοινοποίηση του καταλόγου των χρυσών νομισμάτων που πληρούν τα κριτήρια του επενδυτικού χρυσού σύμφωνα με το άρθρο 47 του Κώδικα ΦΠΑ (ν. 2859/2000) με ισχύ για το έτος 2016»
4. **ΠΟΛ 1037/18.3.2016** «Συμπληρωματικές οδηγίες για απαλλαγές από ΦΠΑ επιβατηγών-οχηματαγωγών πλοίων που δραστηριοποιούνται σε πορθμεία ή άλλες διαδρομές» (σχετ.: άρθρο 27 του Κώδικα ΦΠΑ)
5. **ΠΟΛ 1058/20.4.2016** «Προσδιορισμός συντελεστή Φ.Π.Α. στην πώληση ζωντανών ζώων που προορίζονται για σφαγή και στην πώληση κρέατος» (σχετ.: άρθρο 21 του Κώδικα ΦΠΑ)
6. **ΠΟΛ 1050/22.4.2016:** «Εφαρμογή της ΚΥΑ Π. 2869/2389/187/ΠΟΛ 137, στην αγορά θερμοκηπιακού τύπου κτηνοτροφικών εγκαταστάσεων» (σχετ.: άρθρο 34 του Κώδικα ΦΠΑ)
7. **ΠΟΛ 1061/24.5.2016** «Κοινοποίηση διατάξεων του νόμου «Επείγουσες διατάξεις για την εφαρμογή της συμφωνίας δημοσιονομικών στόχων και διαρθρωτικών μεταρρυθμίσεων και άλλες διατάξεις» για την αύξηση του συντελεστή ΦΠΑ σε 24% και την κατάργηση των μειωμένων συντελεστών στη δεύτερη ομάδα νησιών» (σχετ.: άρθρο 21 του Κώδικα ΦΠΑ)
8. **ΠΟΛ 1069/1.6.2016** «Κοινοποίηση της υπ' αριθμ. 129/2015 Γνωμοδότησης του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους περί της φορολογητέας αξίας σε περίπτωση υπαγωγής επιχείρησης στη διαδικασία της εξυγίανσης του άρθρου 99 του ν. 3588/2007» (σχετ.: άρθρο 19 του Κώδικα ΦΠΑ)
9. **ΠΟΛ 1093/23.6.2016** «Οδηγίες συμπλήρωσης της δήλωσης Φ.Π.Α. (έντυπο 050 Φ.Π.Α. έκδοση 2016 – Φ2 TAXIS)» (σχετ.: άρθρο 38 του Κώδικα ΦΠΑ)
10. **ΠΟΛ 1097/4.7.2016** «Κοινοποίηση της με αρ. 134/2016 γνωμοδότησης του Ν.Σ.Κ. σχετικά με την άσκηση δικαιώματος έκπτωσης του ΦΠΑ εισροών από καλόπιστο λήπτη εικονικού ως προς το πρόσωπο του εκδότη τιμολογίου»

11. **ΠΟΛ 1103/12.7.2016** «Πρόσθετες διευκρινήσεις σχετικά με τη φορολογική μεταχείριση των Ιδιότυπων Μεταφορικών Εταιρειών (Ι.Μ.Ε. - Ε.Π.Ε.) του ν. 383/1976 και των μελών αυτών, μετά την έναρξη ισχύος του ν.4172/2013»
12. **ΔΕΕΦ Α 1109787 ΕΞ 2016/12.7.2016** «Παροχή διευκρινίσεων σχετικά με την υποχρέωση ή μη υποβολής της προβλεπόμενης από τις διατάξεις της ΑΥΟ ΠΟΛ.1262/93 Ειδικής Συγκεντρωτικής Κατάστασης»
13. **ΠΟΛ 1112/25.7.2016** «Κοινοποίηση διατάξεων του άρθρου Β «Τροποποιήσεις του άρθρου 58 Α του ν. 4174/2013Β» του κατατεθέντος στην Βουλή των Ελλήνων προς ψήφιση σχεδίου νόμου Β «Τροποποιήσεις του Εθνικού Τελωνειακού Κώδικα προς ενίσχυση της καταπολέμησης της παράνομης εμπορίας καπνού και βιομηχανοποιημένων καπνών και Ίδρυση Συντονιστικού Κέντρου για την Καταπολέμηση του Λαθρεμπορίου, εναρμόνιση της ελληνικής νομοθεσίας προς την Απόφαση 2009/917/ΔΕΥ του Συμβουλίου της 30ης Νοεμβρίου 2009 για τη χρήση της πληροφορικής για τελωνειακούς σκοπούς και άλλες διατάξεις αρμοδιότητας Υπουργείου Οικονομικών και ενσωμάτωση στην εθνική νομοθεσία των άρθρων 15, 16 και 18 της Οδηγίας 2014/40/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 3ης Απριλίου 2014 για την προσέγγιση των νομοθετικών, κανονιστικών και διοικητικών διατάξεων των κρατών-μελών σχετικά με την κατασκευή, την παρουσίαση και την πώληση προϊόντων καπνού και συναφών προϊόντων και την κατάργηση της Οδηγίας 2001/37/ΕΚΒ», αναφορικά με τα πρόστιμα για παραβάσεις σχετικές με τον φόρο προστιθέμενης αξίας»
14. **ΠΟΛ 1119/5.8.2016** «Κοινοποίηση της αριθ. 157/2016 γνωμοδότησης του Ν.Σ.Κ. σχετικά με απαλλαγή ΦΠΑ σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 27 κωδ. ΦΠΑ, για αγορά ακινήτου από πρεσβεία»
15. **ΠΟΛ 1130/9.9.2016** «Κοινοποίηση της με αριθ. πρωτ. 148/2016 γνωμοδότησης του Ν.Σ.Κ. σχετικά με την εφαρμογή των διατάξεων του άρθρου 27 του Κώδικα ΦΠΑ στην περίπτωση αλλοδαπών αεροπορικών εταιρειών, που διαθέτουν εγκατάσταση στην Ελλάδα, για την πραγματοποίηση φορολογητέων πράξεων»
16. **ΠΟΛ 1155/14.10.2016** «Διευκρινίσεις αναφορικά με την επιβολή προστίμων για παραβάσεις ΦΠΑ του άρθρου 58Α του ν. 4174/2013 (ΦΕΚ 170), όπως τροποποιήθηκε με το ν. 4410/2016 (ΦΕΚ 141) και ισχύει»
17. **ΠΟΛ 1196/23.12.2016** «Συμπληρωματικές διευκρινίσεις επί της εγκυκλίου 1012668/590/198/0014 ΠΟΛ 1250/1998»

18. **ΠΟΛ 1198/23.12.2016** «Κοινοποίηση των διατάξεων του άρθρου 61 του ν. 4438/2016 (ΑΕ,, 220/28.11.2016) σχετικά με τα φορολογικά κίνητρα των μετασχηματισμών εταιρειών που προβλέπονται από τα άρθρα 52 έως και 55 του ν. 4172/2013, όπως ισχύει»
19. **ΠΟΛ 1201/28.12.2016** «Κοινοποίηση των νέων διατάξεων του άρθρου 41 του Κώδικα ΦΠΑ για το ειδικό καθεστώς αγροτών και παροχή διευκρινίσεων»

2.2. Τμήμα Β' - Τελών και Ειδικών Φορολογιών

2.2.1. Νομοθετικές Διατάξεις

1. **N. 4378/2016 (ΦΕΚ Α' 55/05.04.2016):** «Προσαρμογή της Ελληνικής Νομοθεσίας στις διατάξεις: α) των Οδηγιών 2014/107/ΕΕ και (ΕΕ) 2015/2060, β) των Οδηγιών 2014/86/ΕΕ και 2015/121/ΕΕ, γ) της Οδηγίας 2013/61/ΕΕ και άλλες διατάξεις.»

Με το άρθρο 14 δίδονται κίνητρα για την αντικατάσταση αυτοκινήτων παλαιάς τεχνολογίας.

2. **N. 4387/2016 (ΦΕΚ Α' 85/12.05.2016):** «Ενιαίο σύστημα κοινωνικής ασφάλειας - μεταρρύθμιση ασφαλιστικού - συνταξιοδοτικού συστήματος - ρυθμίσεις φορολογίας εισοδήματος και τυχερών παιγνίων και άλλες διατάξεις».

Με το αρ. 113 καταργήθηκε το ειδικό τέλος 0,05€ ανά στήλη σε κάθε παίγνιο της ΟΠΑΠ ΑΕ και με το αρ. 117 επιβλήθηκαν αναλογικά τέλη ακινησίας κατά την άρση ακινησίας.

3. **N. 4389/2016 (ΦΕΚ Α' 94/27.05.2016):** «Επείγουσες διατάξεις για την εφαρμογή της συμφωνίας δημοσιονομικών στόχων και διαρθρωτικών μεταρρυθμίσεων και άλλες διατάξεις».

Με το αρ. 53 επιβάλλεται φόρος διαμονής με ισχύ από 1/1/2018, με το αρ. 54 επιβάλλεται τέλος στην συνδρομητική τηλεόραση με ισχύ από 1/6/2016, με το αρ. 55 επιβάλλεται τέλος συνδρομητών σταθερής τηλεφωνίας με ισχύ από 1/1/2017, με το αρ. 56 αυξάνεται το ποσοστό συμμετοχής του ελληνικού δημοσίου σε όλα τα τυχερά παίγνια σε 35% επί του μεικτού κέρδους με ισχύ από 1/1/2016. Με το αρ. 57 καταργείται η εισφορά επί του πωλούμενου ζύθου.

4. **N. 4410/2016 (ΦΕΚ Α' 141/03.08.2016):** «Τροποποιήσεις του Εθνικού Τελωνειακού Κώδικα προς ενίσχυση της καταπολέμησης της παράνομης εμπορίας καπνού και βιομηχανοποιημένων καπνών και Ίδρυση Συντονιστικού Κέντρου για την Καταπολέμηση του λαθρεμπορίου, εναρμόνιση της ελληνικής νομοθεσίας προς την απόφαση 2009/917/ΔΕΥ του Συμβουλίου της 30ής Νοεμβρίου 2009 για τη χρήση της πληροφορικής για τελωνειακούς σκοπούς και άλλες διατάξεις αρμοδιότητας Υπουργείου Οικονομικών και ενσωμάτωση στην εθνική νομοθεσία των άρθρων 15, 16 και 18 της οδηγίας 2014/40/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 3ης Απριλίου 2014 για την προσέγγιση των νομοθετικών, κανονιστικών και

διοικητικών διατάξεων των κρατών - μελών σχετικά με την κατασκευή, την παρουσίαση και την πώληση προϊόντων καπνού και συναφών προϊόντων και την κατάργηση της οδηγίας 2001/37/EK και άλλες διατάξεις.»

Με το **άρθρο 46** τροποποιήθηκε το άρθρο 20 (Τέλη κυκλοφορίας - ενσωμάτωση σε αυτά εισφορών Τ.Σ.Α. και τελών χαρτοσήμου) του ν. 2948/2001.

2.2.2. Υπουργικές Αποφάσεις – Αποφάσεις Γενικού Γραμματέα Δημοσίων Εσόδων

Στη συνέχεια, παρατίθεται το σύνολο των Υπουργικών Αποφάσεων και των Αποφάσεων του Γενικού Γραμματέα, που εκδόθηκαν το έτος 2016 και αφορούν σε θέματα τελών και ειδικών φόρων.

1. **ΠΟΛ 1001/04.01.2016 (ΦΕΚ Β'1/05.01.2016)** «Καθορισμός της διαδικασίας και του χρόνου απόδοσης του ειδικού τέλους παιγνίων ανά στήλη, όπως ορίζεται εκ των διατάξεων του άρθρου 12 του ν.4346/2015 καθώς και του τύπου και περιεχομένου της δήλωσης απόδοσης αυτού.»
2. **ΠΟΛ 1022/11.02.2016 (ΦΕΚ Β'367/17.2.2016)** «Καθορισμός της διαδικασίας καθώς και του τύπου και του περιεχομένου της δήλωσης απόδοσης φόρου 3% επί της αξίας του πωλούμενου στο εσωτερικό ζύθου μετά τις ρυθμίσεις των διατάξεων των περ. 13, 14 της ΥΠΟΠΑΡΑΓΡΑΦΟΥ Δ12 του άρθρου 2 του ν.4336/2015.»
3. **ΠΟΛ 1027/22.02.2016 (ΦΕΚ Β'428/23.2.2016)** «Παράταση της προθεσμίας υποβολής των δηλώσεων απόδοσης και της προθεσμίας καταβολής του φόρου 3% επί του πωλούμενου ζύθου.»
4. **ΠΟΛ 1030/01.03.2016 (ΦΕΚ Β'524/2.3.2016)** «Τροποποίηση της αρ. ΠΟΛ. 1001/1-1-2016 Απόφασης του Αν. Υπουργού Οικονομικών " Καθορισμός της διαδικασίας και του χρόνου απόδοσης του ειδικού τέλους παιγνίων ανά στήλη, όπως ορίζεται εκ των διατάξεων του άρθρου 12 του ν.4346/2015 καθώς και του τύπου και περιεχομένου της δήλωσης απόδοσης αυτού.»
5. **ΠΟΛ 1085/23.06.2016 (ΦΕΚ Β'2167/13.7.2016)** «Καθορισμός του τύπου και του περιεχομένου της δήλωσης απόδοσης του τέλους στη συνδρομητική τηλεόραση επί της αξίας κάθε λογαριασμού σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 54 του ν. 4389/2016 (ΦΕΚ Α'94), καθώς και της διαδικασίας επιβολής και απόδοσης αυτού.»
6. **ΠΟΛ 1077/15.06.2016 (ΦΕΚ Β'1746/16.6.2016)** «Τροποποίηση του άρθρου 3 της αριθ. ΠΟΛ.1248/2011 Απόφασης Υπουργού Οικονομικών (Β'2854) βάσει του άρθρου 56 του ν.4389/2016 (Α'94), καθώς και του περιεχομένου της δήλωσης απόδοσης του χρηματικού ποσού, που αφορά στο ποσοστό συμμετοχής του Ελληνικού Δημοσίου στα μικτά κέρδη.»

7. **ΠΟΛ 1184/9.12.2016 (ΦΕΚ Β΄ 4087/20.12.2016)** «Καθορισμός του τύπου και του περιεχομένου της δήλωσης απόδοσης του τέλους συνδρομητών σταθερής τηλεφωνίας επί της αξίας κάθε λογαριασμού, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 55 του ν. 4389/2016 (ΦΕΚ Α΄94), καθώς και της διαδικασίας επιβολής και απόδοσης αυτού.»
8. **ΠΟΛ 1205/30.12.2016 (ΦΕΚ Β΄4271/30.12.2016)** «Παράταση προθεσμίας για την εμπρόθεσμη καταβολή τελών κυκλοφορίας έτους 2017 και για τη θέση των οχημάτων σε ακινησία.»

2.2.3. Εγκύκλιοι Διαταγές

Οι Εγκύκλιοι Διαταγές, που εκδόθηκαν το 2016 και αφορούν σε θέματα τελών και ειδικών φόρων είναι οι ακόλουθες:

1. **ΠΟΛ 1056/5.5.2016** «Κοινοποίηση διατάξεων του άρθρου 14 «Κίνητρα για την αντικατάσταση αυτοκινήτων παλαιάς τεχνολογίας του ν.4378/2016 (ΦΕΚ 55 Α΄)» (σχετ.αρ. 14 του ν. 4378/2016)
2. **ΠΟΛ 1083/23.6.2016** «Κοινοποίηση των διατάξεων της παρ. 4 του άρθρου 117 του ν. 4387/12-5-2016 (85 Α΄) και παροχή οδηγιών για την είσπραξη αναλογικών τελών κυκλοφορίας, εξαιρετικά για το 2016, στην περίπτωση άρσης ακινησίας ΙΧ οχήματος, αυτοκινήτου ή μοτοσυκλέτας, σύμφωνα με τις ως άνω διατάξεις» (σχετ. παρ. 4 του αρ. 117 του ν. 4387/2016)
3. **ΠΟΛ 1086/23.6.2016** «Κοινοποίηση των διατάξεων του άρθρου 54 του ν. 4389/2016 (ΦΕΚ Α΄94) «Επείγουσες διατάξεις για την εφαρμογή της συμφωνίας δημοσιονομικών στόχων και διαρθρωτικών μεταρρυθμίσεων και άλλες διατάξεις», που αναφέρονται σε επιβολή «τέλους στη συνδρομητική τηλεόραση» και παροχή σχετικών οδηγιών» (σχετ. αρ. 54 του ν. 4389/2016)
4. **ΠΟΛ 1091/23.6.2016** «Κοινοποίηση των διατάξεων των άρθρων 53,55,56 και 57 του ν. 4389/2016 (ΦΕΚ Α΄94) «Επείγουσες διατάξεις για την εφαρμογή της συμφωνίας δημοσιονομικών στόχων και διαρθρωτικών μεταρρυθμίσεων και άλλες διατάξεις» και του άρθρου 113 του ν. 4387/2016 (ΦΕΚ Α΄85) ««Ενιαίο Σύστημα Κοινωνικής Ασφάλειας- Μεταρρύθμιση ασφαλιστικού –συνταξιοδοτικού συστήματος- Ρυθμίσεις φορολογίας εισοδήματος και τυχερών παιγνίων και άλλες διατάξεις» και παροχή σχετικών οδηγιών» (σχετ. διατάξεις ν. 4389/2016 και 4387/2016)
5. **ΠΟΛ. 1143/21.9.2016** «Κοινοποίηση των διατάξεων του αρ. 46 του ν.4410/2016 (141 Α) που αναφέρεται στην πρώτη ταξινόμηση των ΕΙΧ και ΕΛΧ οχημάτων» (σχετ. αρ. 46 του ν.4410/2016)

6. **ΠΟΛ. 1162/ 3.11.2016** «Γνωστοποίηση της τιμής ελαιολάδου ελαιοκομικού έτους 2016 - 2017, για την εφαρμογή των διατάξεων της εισφοράς δακοκτονίας. Κοινοποίηση πίνακα περιοχών στις οποίες διενεργήθηκε, με μέριμνα του Δημοσίου, ομαδική καταπολέμηση δάκου της ελιάς κατά το ελαιοκομικό έτος 2016 - 2017»
7. **ΔΕΕΦ Β 1182797/7.12.2016** «Υπαγωγή σε τέλη χαρτοσήμου της καταβολής αποζημίωσης, λόγω πρόωρης λύσης μίσθωσης»
8. **ΔΕΕΦ Β 1182799 ΕΞ 2016/7.12.2016** «Τέλη χαρτοσήμου επί προκαταβολής μισθών εργαζομένων»
9. **ΠΟΛ. 1186/ 9.12.2016** «Συμπληρωματικός πίνακας περιοχών εφαρμογής προγράμματος δακοκτονίας κατά το ελαιοκομικό έτος 2016 - 2017»

2.3. Τμήμα Γ' - Επιστροφής Φ.Π.Α. σε επιχειρήσεις εγκατεστημένες εντός και εκτός Ε.Ε.

Το Γ' Τμήμα της Δ/σης Εφαρμογής Έμμεσης Φορολογίας παραλαμβάνει αιτήσεις επιστροφής ΦΠΑ, από επιχειρήσεις εγκατεστημένες εντός και εκτός κοινότητας και εκδίδει αποφάσεις (δεκτές ή απορριπτικές) των αντιστοίχων αιτημάτων, κατ' εφαρμογή των Οδηγιών 2008/9/ΕΚ και 86/560/ΕΟΚ.

Αναφορικά με τα στατιστικά στοιχεία για το έτος **2016**, το τμήμα παρέλαβε **2.945** αιτήσεις από κοινοτικές επιχειρήσεις και **25** αιτήσεις από μη κοινοτικές επιχειρήσεις.

Από **1/1/2016** έως **31/12/2016** εκτελέσθηκαν **2.406** αιτήσεις και καταβλήθηκε το ποσό των **12.689.217,60 Ευρώ** (συμπεριλαμβάνονται και αιτήσεις που εκκρεμούσαν την 31/12/2015).

Από **1/1/2016** έως **31/12/2016** απορρίφθηκαν **677** αιτήσεις συνολικού αιτηθέντος ποσού **5.851.302,61 Ευρώ**.

Σημειώνεται ότι οι εναπομένουσες αιτήσεις επιστροφής εκτελέσθηκαν ή θα εκτελεσθούν εντός του 2017, λόγω παράτασης των προθεσμιών

3. ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΦΟΡΟΛΟΓΙΑΣ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ

3.1. Νομοθετικές Διατάξεις

1. **ν. 4366/2016** (ΦΕΚ Α' 18/15.02.2017) «Κύρωση: α) της από 24.12.2015 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου «Ρύθμιση κατεπειγόντων θεμάτων των Υπουργείων Εσωτερικών και άλλες διατάξεις.».

Με το άρθρο 1 του Δευτέρου άρθρου παρέχεται απαλλαγή από τον ΕΝ.Φ.Ι.Α. από 1/1/2015 στις εταιρείες ειδικού σκοπού της περίπτωσης ζ' της παρ.1 του άρθρου 5 του ν. 3986/2011 (Α' 152), εφόσον το σύνολο των ονομαστικών μετοχών τους ανήκουν στο Ταμείο Αξιοποίησης Ιδιωτικής Περιουσίας του Δημοσίου (Τ.Α.Ι.ΠΕ.Δ.).

2. **ν. 4387/2016** (ΦΕΚ Α'85/12.05.2016) «Ενιαίο Σύστημα Κοινωνικής Ασφάλειας – Μεταρρύθμιση ασφαλιστικού – συνταξιοδοτικού συστήματος – Ρυθμίσεις φορολογίας εισοδήματος και τυχερών παιγνίων και άλλες διατάξεις.».

Με την παράγραφο 3 του άρθρου 117 παρέχεται απαλλαγή από τον ΕΝ.Φ.Ι.Α. για τα έτη 2015 και 2016 των πληγέντων από τους σεισμούς της Λευκάδας και της Ιθάκης.

3. **ν. 4389/2016** (ΦΕΚ Α'94/27.05.2016) «Επείγουσες διατάξεις για την εφαρμογή της συμφωνίας δημοσιονομικών στόχων και διαρθρωτικών μεταρρυθμίσεων και άλλες διατάξεις.».

Άρθρο 50 – Τροποποιήσεις διατάξεων Ενιαίου Φόρου Ιδιοκτησίας Ακινήτων.

Με την παράγραφο 1 τροποποιούνται οι συντελεστές υπολογισμού κύριου ΕΝ.Φ.Ι.Α. για τα οικόπεδα. Με την παράγραφο 2 τροποποιούνται οι συντελεστές υπολογισμού του συμπληρωματικού ΕΝ.Φ.Ι.Α. των φυσικών προσώπων. Με την παράγραφο 3 τροποποιούνται οι συντελεστές υπολογισμού του συμπληρωματικού ΕΝ.Φ.Ι.Α. των νομικών προσώπων. Με την παράγραφο 4 οι διατάξεις των παραγράφων 1 έως 3 ισχύουν για τα έτη 2016 και επόμενα.

Άρθρο 51 – Υποβολή δηλώσεων στοιχείων ακινήτων (Ε9).

Με το άρθρο αυτό παρέχεται η δυνατότητα στους φορολογούμενους να υποβάλουν, να διορθώσουν ή να συμπληρώσουν τη δήλωση στοιχείων ακινήτων (Ε9) ετών 2010 και επομένων μέσα στις οριζόμενες προθεσμίες ώστε να υπάρξει ορθή απεικόνιση της περιουσιακής κατάστασης αυτών με την επιβολή μειωμένων στο μισό προστίμων.

4. **ν. 4393/2016** (ΦΕΚ Α'106/06.06.2016) «Κύρωση της Προγραμματικής Συμφωνίας (Programme Arrangement)και άλλες διατάξεις.».

Άρθρο έκτο – Φορολογικές Διατάξεις.

Με την παράγραφο 3 τροποποιείται ο συντελεστής με τον οποίο υπολογίζεται ο συμπληρωματικός ΕΝ.Φ.Ι.Α. για τα Ν.Π.Δ.Δ. και τα Ν.Π.Ι.Δ. μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα για τα ακίνητα που δεν ιδιοχρησιμοποιούν. Με την παράγραφο 4 ορίστηκε η ισχύς της παραγράφου 3 από το έτος 2016 και επόμενα.

5. **ν. 4410/2016** (ΦΕΚ Α'141/03.08.2016) «Ίδρυση Συντονιστικού Κέντρου για την Καταπολέμηση του λαθρεμπορίου, και άλλες διατάξεις.».

Άρθρο 40 – Τροποποιήσεις Κώδικα Φορολογικής Διαδικασίας (ν. 4174/2013).

Με την παράγραφο 15 ορίστηκε μια σταθερή ημερομηνία έναρξης για την επιβολή των προστίμων και των τόκων στις εκπρόθεσμες αρχικές ή τροποποιητικές δηλώσεις ΕΝ.Φ.Ι.Α.. Με την παράγραφο 17 η ισχύς της παραγράφου 15 ορίστηκε για το έτος 2016 και επόμενα.

Άρθρο 49 – Τροποποιήσεις του ν. 3427/2005 και του ν. 4223/2013.

Με την παράγραφο 1 ορίζεται ότι, στις περιπτώσεις που υπόχρεος για την υποβολή δηλώσεων στοιχείων ακινήτων είναι ο κηδεμόνας σχολάζουσας κληρονομιάς, ο εκτελεστής διαθήκης ο εκκαθαριστής κληρονομιάς περιουσίας, ο σύνδικος της πτώχευσης και ο μεσεγγυούχος ακίνητης περιουσίας, η περιουσία αυτή δηλώνεται διαχωρισμένη από την ατομική τους περιουσία. Με τον τρόπο αυτό διαχωρίζονται οι φορολογικές υποχρεώσεις των προσώπων αυτών από τις υποχρεώσεις που ανακύπτουν από την ιδιότητά τους ως κηδεμόνες, εκτελεστές κ.λπ.. Με την παράγραφο 2 εναρμονίζεται η υποχρέωση σε ΕΝ.Φ.Ι.Α. με την υποχρέωση σε υποβολή δήλωσης στοιχείων ακινήτων, όπως τροποποιείται με την πιο πάνω παράγραφο 1, για τον κηδεμόνα σχολάζοντας κληρονομιάς, τον εκτελεστή διαθήκης τον εκκαθαριστή κληρονομιάς περιουσίας, το σύνδικο της πτώχευσης και το μεσεγγυούχο ακίνητης περιουσίας. Με την παράγραφο 3 ορίστηκε η ισχύς των παραγράφων 1 και 2 από το έτος 2016 και επόμενα.

Άρθρο 64 – Ρυθμίσεις για τον ΕΝ.Φ.Ι.Α.

Με την παράγραφο 1 ορίζεται ότι τα φυσικά πρόσωπα απαλλάσσονται και για το έτος 2016 από την επιβολή συμπληρωματικού ΕΝ.Φ.Ι.Α. στην αξία των δικαιωμάτων τους επί αγροτεμαχίων. Με την παράγραφο 2 ορίστηκε ότι ο ΕΝ.Φ.Ι.Α. έτους 2016 θα καταβληθεί σε πέντε μηνιαίες δόσεις, με την πρώτη να ξεκινά από το τέλος Σεπτεμβρίου.

6. **ν. 4413/2016** (ΦΕΚ Α'148/03.08.2016) «Ανάθεση και εκτέλεση συμβάσεων παραχώρησης - Εναρμόνιση με την Οδηγία 2014/23/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της

26ης Φεβρουαρίου 2014 σχετικά με την ανάθεση συμβάσεων παραχώρησης (ΕΕ L 94/1/28.3.2014) και άλλες διατάξεις.».

Άρθρο 84 - Παράταση προθεσμίας.

Με την παράγραφο 1 παρατάθηκε η προθεσμία υποβολής δηλώσεων στοιχείων ακινήτων (Ε9) ετών 2010 και επομένων με την επιβολή μειωμένων στο μισό προστίμων. Με την παράγραφο 2 η ισχύς της παραγράφου 1 ορίστηκε από 29.07.2016.

7. ν. 4430/2016 (ΦΕΚ Α'205/31-10-2016) «Κοινωνική και Αλληλέγγυα Οικονομία και ανάπτυξη των φορέων της και άλλες διατάξεις.».

Άρθρο 59 - Απαλλαγή από τον ΕΝ.Φ.Ι.Α. των δικαιωμάτων στα ακίνητα που ανήκουν στον Ελληνικό Οργανισμό Τουρισμού.

Με την παράγραφο 1 απαλλάσσονται από τον ΕΝ.Φ.Ι.Α. τα δικαιώματα στα ακίνητα που ανήκουν στον Ελληνικό Οργανισμό Τουρισμού (Ε.Ο.Τ.). Με την παράγραφο 2 η ισχύς της παραγράφου 1 ορίστηκε από 1.1.2016.

8. ν. 4446/2016 (ΦΕΚ Α'240/22.12.2016) «Πτωχευτικός Κώδικας, Διοικητική Δικαιοσύνη, Τέλη-Παράβολα, Οικειοθελής αποκάλυψη φορολογητέας ύλης παρελθόντων ετών, Ηλεκτρονικές συναλλαγές, Τροποποιήσεις του ν. 4270/2014 και λοιπές διατάξεις.»

Άρθρο 57 - Ρύθμιση για την υποβολή δηλώσεων.

Με την παράγραφο 1 δίνεται η δυνατότητα στους φορολογούμενους να υποβάλουν εντός ορισμένης προθεσμίας μη υποβληθείσες ή ανακριβώς ή ελλιπώς υποβληθείσες δηλώσεις, ακόμη και πληροφοριακού χαρακτήρα, με μείωση, υπό προϋποθέσεις και κατά περίπτωση, από τις κατά νόμο επιβαρύνσεις μη υποβολής, ανακριβούς ή εκπρόθεσμης υποβολής δήλωσης ή καταβολής (πρόσθετους φόρους, τόκους και πρόστιμα). Με την παράγραφο 2 ορίζεται ο τρόπος υποβολής των δηλώσεων (χειρόγραφα ή ηλεκτρονικά) και ο τρόπος προσδιορισμού του μειωμένου πρόσθετου φόρου των προστίμων και των τόκων. Με την παράγραφο 3 προσδιορίζεται ο συντελεστής υπολογισμού του πρόσθετου φόρου. Με την παράγραφο 4 προσδιορίζονται περαιτέρω συντελεστές αναπροσαρμογής για τον πρόσθετο φόρο ανάλογα του έτους εντός του οποίου έληξε η προθεσμία υποβολής της αρχικής δήλωσης .

Άρθρο 58 - Λοιπές περιπτώσεις υπαγωγής στη ρύθμιση.

Με την παράγραφο 1 ορίζεται ότι στη ρύθμιση μπορούν να υπαχθούν και φορολογούμενοι για τους οποίους έχει εκδοθεί ή θα εκδοθεί εντολή ελέγχου μέχρι τη λήξη του προγράμματος και φορολογούμενοι για τους οποίους έχει κοινοποιηθεί προσωρινός προσδιορισμός φόρου ή

προστίμων εντός συγκεκριμένης ημερομηνίας. Με τις παραγράφους 2 έως 7 ορίζεται η διαδικασία και οι προϋποθέσεις υπαγωγής στη ρύθμιση για τις περιπτώσεις της παραγράφου 1.

Άρθρο 59 - Ευεργετήματα από την υπαγωγή στη ρύθμιση.

Με την παράγραφο 1 ορίζονται τα ευεργετήματα από την υπαγωγή στη ρύθμιση. Με την παράγραφο 2 ορίζεται ότι η υποβολή δηλώσεων δεν συνιστά κριτήριο επιλογής προς έλεγχο.

Άρθρο 60 - Εξαιρέσεις από την υπαγωγή στη ρύθμιση.

Με την παράγραφο 1 ορίζονται οι περιπτώσεις οι οποίες δεν μπορούν να υπαχθούν στη ρύθμιση. Με την παράγραφο 2 ορίζονται τα πρόσωπα που εξαιρούνται από τη ρύθμιση.

Άρθρο 61 - Λοιπά ζητήματα.

Με την παράγραφο 1 ορίζεται ότι οι καταβολές που διενεργούνται δυνάμει της υπαγωγής στη ρύθμιση δεν επιστρέφονται ούτε συμψηφίζονται με άλλες υποχρεώσεις του φορολογούμενου και οι σχετικές δηλώσεις δεν ανακαλούνται. Με την παράγραφο 2 ορίζεται η καταβολή του φόρου και των επ' αυτού επιβαρύνσεων καθώς και οι επιπτώσεις σε περίπτωση μη καταβολής (απώλεια ρύθμισης κ.λπ.). Με την παράγραφο 3 ορίζεται ότι τα ποσοστά πρόσθετου φόρου που προκύπτουν από την εφαρμογή των ανωτέρω άρθρων στρογγυλοποιούνται στην πλησιέστερη ακέραιη μονάδα. Με την παράγραφο 4 ορίζεται ότι με απόφαση του Γενικού Γραμματέα Δημοσίων Εσόδων ρυθμίζεται κάθε άλλο αναγκαίο θέμα για την εφαρμογή των ανωτέρω άρθρων.

Άρθρο 102 - Τροποποίηση διατάξεων του ν. 3091/2002.

Με την παράγραφο 8 κάμπτεται η προϋπόθεση της κατοχής αριθμού φορολογικού μητρώου στην Ελλάδα των φυσικών προσώπων που κατέχουν ονομαστικές μετοχές, μερίδια και μερίδες εταιρειών, με καταστατική έδρα στην Ελλάδα ή σε άλλη χώρα της Ε.Ε ή του Ε.Ο.Χ. αναδρομικώς από 1.1.2010, υπό την προϋπόθεση ότι τα ως άνω φυσικά πρόσωπα απέκτησαν αριθμό φορολογικού μητρώου στην Ελλάδα μετά το χρόνο φορολογίας ή θα αποκτήσουν ένα μήνα μετά τη δημοσίευση του νόμου. Με την παράγραφο 9 προβλέπεται η έκδοση απόφασης Γενικού Γραμματέα Δημοσίων Εσόδων για τον καθορισμό των απαιτούμενων δικαιολογητικών για την εφαρμογή των διατάξεων του άρθρου 15 του νόμου.

Άρθρο 125 - Χορήγηση αποδεικτικού φορολογικής και ασφαλιστικής ενημερότητας, καθώς και Πιστοποιητικού Ενιαίου Φόρου Ιδιοκτησίας Ακινήτων (ΕΝ.Φ.Ι.Α.) στην ανώνυμη εταιρεία με την επωνυμία «ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΑΜΥΝΤΙΚΑ ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ Α.Β.Ε.Ε».

Με την παράγραφο 2 ορίστηκε ότι για τη μεταβίβαση ακινήτου που ανήκει κατά πλήρη κυριότητα στην ανώνυμη εταιρεία με την επωνυμία «ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΑΜΥΝΤΙΚΑ ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ Α.Β.Ε.Ε.», χορηγείται Πιστοποιητικό Ενιαίου Φόρου Ιδιοκτησίας Ακινήτων (ΕΝ.Φ.Ι.Α.), κατά παρέκκλιση κάθε γενικής και ειδικής διάταξης.

3.2. Υπουργικές Αποφάσεις – Αποφάσεις Γενικού Γραμματέα Δημοσίων Εσόδων

Στη συνέχεια, παρατίθεται το σύνολο των Υπουργικών Αποφάσεων και των Αποφάσεων του Γενικού Γραμματέα, που εκδόθηκαν το έτος 2016 και αφορούν σε θέματα φορολογίας κεφαλαίου.

1. **ΠΟΛ 1003/5.1.2016** (ΦΕΚ Β'3/7.1.2016) «Τροποποίηση της απόφασης του Γενικού Γραμματέα Δημοσίων Εσόδων ΠΟΛ 1163/2015 "Διαδικασία διορθώσεων και χορήγηση απαλλαγών από τον Ενιαίο Φόρο Ιδιοκτησίας Ακινήτων, καθορισμός του αρμόδιου οργάνου"».
2. **ΠΟΛ 1053/26.4.2016** (ΦΕΚ Β'1329/11.5.2016) «Τύπος και περιεχόμενο της δήλωσης ειδικού φόρου επί των ακινήτων έτους 2016 και διαδικασία υποβολής αυτής».
3. **ΠΟΛ 1073/1.6.2016** (ΦΕΚ Β'1653/9.6.2016) «Τροποποίηση της απόφασης του Γενικού Γραμματέα Δημοσίων Εσόδων ΠΟΛ 1163/2015 «Διαδικασία διορθώσεων και χορήγηση απαλλαγών από τον Ενιαίο Φόρο Ιδιοκτησίας Ακινήτων, καθορισμός του αρμόδιου οργάνου», όπως ισχύει».
4. **ΠΟΛ 1081/23.6.2016** (ΦΕΚ Β'2163/13.7.2016) «Τροποποίηση της απόφασης ΠΟΛ 1212/2015 "Ενιαίος Φόρος Ιδιοκτησίας Ακινήτων (ΕΝ.Φ.Ι.Α.) : Διαδικασία χορήγησης εκπτώσεων, μειώσεων και αναστολής πληρωμής."».
5. **ΠΟΛ 1082/23.6.2016** (ΦΕΚ Β'1928/29.6.2016) «Τροποποίηση της απόφασης ΠΟΛ 1184/2015 "Μηχανογραφική διαχείριση των δηλώσεων στοιχείων ακινήτων (Ε9) για τον υπολογισμό του Ενιαίου Φόρου Ιδιοκτησίας Ακινήτων (ΕΝ.Φ.Ι.Α.)"».
6. **ΠΟΛ 1113/25.7.2016** (ΦΕΚ Β'2333/27.7.2016) «Κατάργηση της ΠΟΛ 1228/2016».
7. **ΠΟΛ 1123/23.8.2016** (ΦΕΚ Β'2629/24.8.2016) «Τύπος και περιεχόμενο της δήλωσης Ενιαίου Φόρου Ιδιοκτησίας Ακινήτων (ΕΝ.Φ.Ι.Α.) - πράξης προσδιορισμού φόρου έτους 2016 και επομένων».
8. **ΠΟΛ 1163/15.12.2016** (ΦΕΚ Β'3779/23.11.2016) «Διακοπή εργασιών φορολογουμένων (φυσικών, νομικών προσώπων και νομικών οντοτήτων) βάσει του πραγματικού χρόνου παύσης των εργασιών τους».

9. **ΠΟΛ 1189/14.12.2016** (ΦΕΚ Β'4076/19.12.2016) «Χορήγηση επιδόματος πετρελαίου θέρμανσης και καθορισμός του ύψους, των δικαιούχων, των προϋποθέσεων και της διαδικασίας χορήγησης αυτού».

10. **Δ.ΟΡΓ.Λ 11865555 ΕΞ 2016** (ΦΕΚ Β'4447/30.12.2016) «Πιστοποιητικά και βεβαιώσεις που εκδίδουν οι Δ.Ο.Υ.».

3.3. Εγκύκλιοι Διαταγές

Οι Εγκύκλιοι Διαταγές, που εκδόθηκαν το 2016 και αφορούν σε θέματα φορολογίας κεφαλαίου είναι οι ακόλουθες:

1. **ΠΟΛ 1019/3.2.2016** «Αντιμετώπιση υποθέσεων φορολογιών κεφαλαίου μετά την αναδρομική αναπροσαρμογή των αντικειμενικών τιμών».

2. **ΠΟΛ 1118/30.7.2016** «Πιστοποιητικά που χορηγούνται για πώληση ακινήτων με παρακράτηση φόρου ή λοιπών οφειλών του φορολογουμένου».

3. **ΠΟΛ 1164/18.11.2016** «Κοινοποίηση διατάξεων νόμων έτους 2016 με θέματα αρμοδιότητας της Διεύθυνσης Εφαρμογής Φορολογίας Κεφαλαίου».

4. **ΠΟΛ 1182/7.12.2016** «Κοινοποίηση της υπ' αριθμ. γνωμοδότησης του Β' τμήματος του Ν.Σ.Κ. - Διαδικασία διόρθωσης Φ.Α.Π. ετών 2011-2013 για εκτός αντικειμενικού συστήματος οικόπεδα του Δήμου Νέας Μάκρης Αττικής».

5. **ΠΟΛ 1185/9.12.2016** «Έλεγχος παραγραφόμενων υποθέσεων Φορολογίας Κεφαλαίου».

4. ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΕΛΕΓΧΩΝ

4.1. Νομοθετικές Διατάξεις

1. **N. 4410/2016** (ΦΕΚ 141/Α'/3.8.2016) «Τροποποιήσεις του Εθνικού Τελωνειακού Κώδικα προς ενίσχυση της καταπολέμησης της παράνομης εμπορίας καπνού και βιομηχανοποιημένων καπνών και Ίδρυση Συντονιστικού Κέντρου για την Καταπολέμηση του λαθρεμπορίου, εναρμόνιση της ελληνικής νομοθεσίας προς την απόφαση 2009/917/ΔΕΥ του Συμβουλίου της 30ής Νοεμβρίου 2009 για τη χρήση της πληροφορικής για τελωνειακούς σκοπούς και άλλες διατάξεις αρμοδιότητας Υπουργείου Οικονομικών και ενσωμάτωση στην εθνική νομοθεσία των άρθρων 15, 16 και 18 της οδηγίας 2014/40/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 3ης Απριλίου 2014 για την προσέγγιση των νομοθετικών, κανονιστικών και διοικητικών διατάξεων των κρατών - μελών σχετικά με την κατασκευή, την παρουσίαση και την πώληση προϊόντων καπνού και συναφών προϊόντων και την κατάργηση της οδηγίας 2001/37/ΕΚ και άλλες διατάξεις».

(Άρθρο 40 ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α' Τροποποιήσεις ΚΦΔ Ελληνικών Λογιστικών Προτύπων, Δημοσιοποίηση ληξιπρόθεσμων οφειλών προς το Δημόσιο και τους φορείς Κοινωνικής Ασφάλισης και λοιπές διατάξεις Άρθρο 40 Τροποποιήσεις ΚΦΔ (ν. 4174/2013) παρ. 6α, 6β, 7, 8α, 8β, 9, 10, 11, 12, Άρθρο 45 Παράταση προθεσμίας του άρθρου 7 του ν. 4337/2015, Άρθρο 56 Τροποποιήσεις των άρθρων 6Α και 72 του ν. 4174/2013 σχετικά με το Ετήσιο Φορολογικό Πιστοποιητικό, Άρθρο 61 παρ. 8).

2. **N. 4438/2016** (ΦΕΚ 220/Α'/28.11.2016) «Εναρμόνιση της νομοθεσίας με την Οδηγία 2014/17/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 4ης Φεβρουαρίου 2014 σχετικά με τις συμβάσεις πίστωσης για καταναλωτές για ακίνητα που προορίζονται για κατοικία και την τροποποίηση των Οδηγιών 2008/48/ΕΚ και 2013/36/ΕΕ και του Κανονισμού (ΕΕ) αριθμ. 1093/2010, και άλλες διατάξεις αρμοδιότητας του Υπουργείου Οικονομικών».

(Άρθρο 59 Τροποποιήσεις ΚΦΔ. Θέματα τροπολογίας: Α. Προσθήκη άρθρου 63Α στο ν. 4174/2013 με τίτλο Διαδικασία Αμοιβαίου Διακανονισμού, Β. Τροποποίηση της παρ. 4 του άρθρου 41 του ν. 4174/2013, Γ. Τροποποίηση της παρ. 2 του άρθρου 45 του ν. 4174/2013).

3. **N. 4441/2016** (ΦΕΚ 227/Α'/06.12.2016) «Απλοποίηση διαδικασιών σύστασης επιχειρήσεων, άρση κανονιστικών εμποδίων στον ανταγωνισμό και λοιπές διατάξεις».

4. **N. 4446/2016** (ΦΕΚ 240/Α'/22.12.2016) «Πτωχευτικός Κώδικας, Διοικητική Δικαιοσύνη, Τέλη - Παράβολα, Οικειοθελής αποκάλυψη φορολογητέας ύλης παρελθόντων ετών, Ηλεκτρονικές συναλλαγές, Τροποποιήσεις του ν.4270/2014 και λοιπές διατάξεις».

(Άρθρα 57-61 ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α' Οικειοθελής Αποκάλυψη Φορολογητέας Ύλης Παρελθόντων Ετών, Άρθρα 62-74 ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β' Μέτρα για την προώθηση των ηλεκτρονικών συναλλαγών και την καταπολέμηση της απόκρυψης εσόδων, ΤΜΗΜΑ Α' Μέτρα για την προώθηση των ηλεκτρονικών συναλλαγών και Άρθρο 98 Τροποποίηση διατάξεων ΚΦΔ).

4.2. Υπουργικές Αποφάσεις – Αποφάσεις Γενικού Γραμματέα Δημοσίων Εσόδων - Εγκύκλιοι Διαταγές

1. **ΔΕΛ Β 1008005 ΕΞ 2016/15.1.2016** «Συγκρότηση Ειδικού Συνεργείου Ελέγχου».
2. **ΔΕΛ Β 1007999 ΕΞ 2016/15.1.2016** «Συγκρότηση Ειδικού Συνεργείου Ελέγχου».
3. **ΠΟΛ. 1011/22.01.2016** (ΦΕΚ 292/Β'/12.02.2016) «Τροποποίηση της απόφασης Γ.Γ.Δ.Ε ΠΟΛ.1022/07-01-2014 (ΦΕΚ 179 Β') "Υποβολή καταστάσεων φορολογικών στοιχείων, για διασταύρωση πληροφοριών", όπως ισχύει».
4. **ΠΟΛ. 1012/14.01.2016** «Κοινοποίηση της υπ. αρ. 258/2015 γνωμοδότησης του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους σχετικά με την επιβολή κυρώσεων σε περίπτωση μη απόδοσης, ανακριβούς ή εκπρόθεσμης απόδοσης στην αρμόδια Δ.Ο.Υ. και την διαδικασία βεβαίωσης κατόπιν φορολογικού ελέγχου του ποσοστού 5% επί των νοσηλίων που εισπράττουν και υποχρεούνται να καταβάλλουν στο Δημόσιο οι Μονάδες Χρόνιας Αιμοκάθαρσης (Μ.Χ.Α.) που λειτουργούν βάσει των διατάξεων του π.δ. 225/2000».
5. **ΔΕΛ Β 1006892 ΕΞ 2016/18.01.2016** «Άμεση αποστολή των πράξεων διασφάλισης των συμφερόντων του Δημοσίου σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 14 του ν.2523/97 καθώς και με τις διατάξεις των παρ. 5 και 6 του άρθρου 46 του ν.4174/2013».
6. **ΔΕΛ Β 1012997 ΕΞ 2016/27.01.2016** «Αποστολή μηνυτήριων αναφορών».
7. **ΠΟΛ. 1017/03.02.2016** «Κοινοποίηση της 408/2013 Γνωμοδότησης του Ν.Σ.Κ. σχετικά με την έκδοση ή όχι Αποφάσεων Επιβολής Προστίμων σε βάρος Μονοπρόσωπης Ε.Π.Ε. μετά το θάνατο του μοναδικού εταίρου».
8. **ΔΕΛ Β 1032186 ΕΞ 2016/29.02.2016** «Κοινοποίηση εγγράφου Εισαγγελέα Οικονομικού Εγκλήματος».
9. **ΔΕΛ Β 1038314 ΕΞ 2016/07.03.2016** «Ανακοίνωση των υπ' αριθ. 2399/2015, 2403/2015 και 2407/2015 αποφάσεων του Διοικητικού Εφετείου Θεσσαλονίκης στις αρμόδιες Αρχές για την επιβολή των διοικητικών κυρώσεων των παρ.1 και 3 του άρθρου 15 του ν. 2523/1997».
10. **ΠΟΛ. 1006/05.01.2016** «Κοινοποίηση ακριβούς αντιγράφου της γνωμοδότησης υπ' αριθμ. 256/2015 του Β' Τμήματος του Ν.Σ.Κ., αναφορικά με τη διενέργεια φορολογικού ελέγχου σε επιχειρήσεις για τις οποίες εκδίδεται φορολογικό πιστοποιητικό».
11. **ΔΕΛ Ε 1009336 ΕΞ 2016/21.01.2016** «Συμπληρωματικές οδηγίες για την αποστολή αναφορών για το αδίκημα της μη καταβολής χρεών προς το Δημόσιο (περίπτωση ιη', υποπερίπτωση γ' του άρθρου 3 του ν.3691/2008, όπως ισχύει)».
12. **ΔΕΛ Ε 1033291 ΕΞ 2016/29.02.2016** «Δημόσια Ανακοίνωση της FATF σχετικά με χώρες που εμφανίζουν στρατηγικές αδυναμίες στην αντιμετώπιση του Ξεπλύματος Χρήματος και της Χρηματοδότησης της Τρομοκρατίας, κατόπιν της Ολομέλειας του Φεβρουαρίου 2016».

13. **ΠΟΛ. 1007/15.01.2016** «Κοινοποίηση του επισήμου αντιγράφου της γνωμοδότησης υπ' αριθ. 231/2015 του Β' τμήματος του Ν.Σ.Κ., αναφορικά με τη δυνατότητα υπαγωγής στις ευνοϊκές διατάξεις της παραγράφου 6 του άρθρου 66 του ν. 4174/2013, υποθέσεων, για τις οποίες την 26.7.2013, είχε ήδη εκδοθεί, αλλά δεν έχει επιδοθεί δικαστική απόφαση».
14. **ΔΕΛ Η 1013860 ΕΞ 2016/28.1.2016** «Παράταση προθεσμίας για την εκπρόθεσμη υποβολή δήλωσης διακοπής επιχειρηματικής δραστηριότητας, πέραν του έτους, βάσει τοθ πραγματικού χρόνου διακοπής.».
15. **ΔΕΛ Η 1043135 ΕΞ 2016/17.03.2016** «Διακοπή της σχέσης των μελών ΔΣ Ανωνύμων Εταιρειών και διαχειριστή προσωπικών Εταιρειών με την ένταξη των εταιρειών αυτών σε καθεστώς εκκαθάρισης».
16. **ΔΕΛ Β 1068018 ΕΞ 2016/22.4.2016** (ΦΕΚ 1383/Β'/18.5.2016) «Ανάθεση διενέργειας φορολογικού ελέγχου».
17. **ΔΕΛ Β 1071493 ΕΞ 2016/6.5.2016** (ΦΕΚ 1519/Β'/30.5.2016) «Ανάθεση διενέργειας φορολογικού ελέγχου».
18. **ΔΕΛ Β 1044715 ΕΞ 2016/18.3.2016** «Τροποποίηση Απόφασης Συγκρότησης Ειδικού Συνεργείου Ελέγχου».
19. **ΔΕΛ Β 1077528 ΕΞ 2016/13.5.2016** «Εξαίρεση από την υποβολή, σύμφωνα με την 1065606/7222/ΔΕ-Β/18.7.2000 (ΦΕΚ 951 Β') ΑΥΟ όπως τροποποιήθηκε και ισχύει, συμφωνητικών που καταρτίζονται μεταξύ της εταιρείας GREEK ENVIRONMENTAL & ENERGY NETWORK Α.Ε. με Α.Φ.Μ. 998206312 και των συνδρομητών πελατών της».
20. **ΔΕΛ Β 1081518 ΕΞ 2016/24.5.2016** «Συγκρότηση Ειδικού Συνεργείου Ελέγχου».
21. **ΔΕΛ Β 1081517 ΕΞ 2016/26.5.2016** «Τροποποίηση Απόφασης Συγκρότησης Ειδικού Συνεργείου Ελέγχου».
22. **ΠΟΛ. 1051/25.04.2016** (ΦΕΚ 1260/Β'/28.04.2016) «Τροποποίηση της απόφασης Γ.Γ.Δ.Ε ΠΟΛ.1022/07-01-2014 (ΦΕΚ 179 Β') "Υποβολή καταστάσεων φορολογικών στοιχείων, για διασταύρωση πληροφοριών", όπως ισχύει».
23. **ΠΟΛ. 1057/06.05.2016** (ΦΕΚ 1519/Β'/30.05.2016) «Απαλλαγή από την τήρηση βιβλίων και έκδοση στοιχείων, φυσικών προσώπων, που παρέχουν υπηρεσίες, προς το Δημόσιο και τα ΝΠΔΔ, βάσει συμβάσεων μίσθωσης έργου».
24. **ΠΟΛ. 1046/07.04.2016** «Παροχή πληροφοριών ως προς τη διενέργεια επιτόπιου ελέγχου (αυτοψία)».
25. **ΠΟΛ. 1059/09.05.2016** «Καταβολή ποσού κατ'άρθ. 93 ΚΔΔ για το παραδεκτό έφεσης».

26. **ΠΟΛ. 1071/03.06.2016** «Κοινοποίηση της αριθ. 7/2016 Γνωμοδότησης του Ν.Σ.Κ. σχετικά με τα μέτρα διασφάλισης των συμφερόντων του Δημοσίου σε βάρος επιχειρήσεων Ο.Τ.Α. που έχουν εφαρμογή οι διατάξεις του άρθρου 10 του ν.4071/2012, όπως ισχύει».
27. **ΔΕΛ Ζ ΚΦΑΣ 1068072/22.04.2016** «Παροχή διευκρινίσεων, επί των διατάξεων περί εκδιδόμενων παραστατικών πώλησης, καθώς και της υποχρέωσης σύνταξης απογραφής, με βάση τις διατάξεις των Ελληνικών Λογιστικών Προτύπων (ν.4308/2014)».
28. **ΠΟΛ. 1039/01.04.2016** «Παροχή διευκρινίσεων επί ζητημάτων που αφορούν υπηκόους τρίτων χωρών που είναι δικαιούχοι καθεστώτων πρόσφυγα».
29. **ΔΠΦΥ Γ 1052367 ΕΞ/01.04.2016** «Παροχή οδηγιών για την ορθή τήρηση των διαδικασιών στο Ο.Π.Σ.- Elenxis».
30. **ΠΟΛ. 1117/29.7.2016** (ΦΕΚ 2402/Β'/03-08-2016) «Διαδικασία εφαρμογής των διατάξεων της παραγράφου 1 του άρθρου 13 του ν.2523/1997 (ΦΕΚ 179 Α'), όπως ισχύει, για την άμεση αναστολή λειτουργίας επαγγελματικών εγκαταστάσεων για 48 ώρες, από τα ελεγκτικά όργανα της Γενικής Γραμματείας Δημοσίων Εσόδων».
31. **ΠΟΛ.1100/06.07.2016** (ΦΕΚ 2293/Β'/25.07.2016) «Παράταση της προθεσμίας που ορίζεται στο προτελευταίο εδάφιο της παραγράφου 7 του άρθρου 3 της υπ' αριθ. ΠΟΛ.1124/2015 Απόφασης της Γενικής Γραμματέως Δημοσίων Εσόδων για τα νομικά πρόσωπα του πρώτου εδαφίου της παραγράφου 1 του άρθρου 65Α του ν.4174/2013».
32. **ΠΟΛ. 1115/29.07.2016** (ΦΕΚ 2665/Β'/26-8-2016) «Φορολογική αντιμετώπιση της επιστροφής χρηματικών ποσών από τους Κατόχους Αδείας Κυκλοφορίας (Κ.Α.Κ.) φαρμακευτικών προϊόντων προς τους Φορείς Κοινωνικής Ασφάλισης (Φ.Κ.Α.), βάσει των διατάξεων του ν.4052/2012.».
33. **ΠΟΛ. 1116/29.07.2016** (ΦΕΚ 2665/Β'/26-8-2016) «Λιανικές πωλήσεις κωδικών αριθμών ανανέωσης χρόνου ομιλίας κινητής και σταθερής τηλεφωνίας και χρήσης διαδικτύου, από οντότητες-μεταπωλητές.».
34. **ΔΕΛ Α 1120557 ΕΞ 2016/12.08.2016** «Τροποποίηση της αριθ. ΔΕΛ Β' 1161529 ΕΞ 2015/15-12-2015 (ΦΕΚ Β' 2873/2015) Απόφασης του Αναπληρωτή Γενικού Γραμματέα Δημοσίων Εσόδων περί καθορισμού του αριθμού φορολογικών ελέγχων που θα διενεργηθούν κατά το έτος 2016».
35. **ΔΕΛ Β 1103395 ΕΞ 2016/06.07.2016** «Οδηγίες διενέργειας και εντατικοποίηση των μερικών επιτόπιων ελέγχων πρόληψης για τη διαπίστωση της εκπλήρωσης των φορολογικών υποχρεώσεων».
36. **ΔΕΛ Β 1109213 ΕΞ 2016/18.07.2016** «Ηλεκτρονική καταχώριση στοιχείων μηνυτήριων αναφορών του ν.4174/2013, όπως ισχύει».

37. **ΔΕΛ Β 1117630 ΕΞ 2016/04.08.2016** «Κοινοποίηση των διατάξεων της Απόφασης του Γενικού Γραμματέα Δημοσίων Εσόδων ΠΟΛ.1117/29.7.2016 (Φ.Ε.Κ. 2402/Β'/3.8.2016), σχετικά με την άμεση αναστολή λειτουργίας επαγγελματικών εγκαταστάσεων για 48 ώρες από τα ελεγκτικά όργανα της Γενικής Γραμματείας Δημοσίων Εσόδων».
38. **ΠΟΛ. 1142/15.09.2016** «Κοινοποίηση ορισμένων διατάξεων του νέου Κεφαλαίου Δωδέκατου «ΕΓΚΛΗΜΑΤΑ ΦΟΡΟΔΙΑΦΥΓΗΣ - ΠΟΙΝΙΚΕΣ ΚΥΡΩΣΕΙΣ» (άρθρα 66-71) του ν.4174/2013 (Κώδικας Φορολογικής Διαδικασίας - Κ.Φ.Δ.), όπως αυτό προστέθηκε στον Κ.Φ.Δ., με το άρθρο 8 του ν.4337/2015 (Φ.Ε.Κ. 129/Α'/17.10.2015).».
39. **ΠΟΛ. 1122/17.8.2016** «Κοινοποίηση των διατάξεων των παρ. 2α, 2β και 2γ του άρθρου 40 του ν.4410/2016 (ΦΕΚ 141 Α').
40. **ΔΕΛ Ε 1114839 ΕΞ 2016/28.07.2016** «Δημόσια Ανακοίνωση της FATF σχετικά με χώρες που εμφανίζουν στρατηγικές αδυναμίες στην αντιμετώπιση του Ξεπλύματος Χρήματος και της Χρηματοδότησης της Τρομοκρατίας, κατόπιν της Ολομέλειας του Ιουνίου 2016».
41. **ΠΟΛ. 1153/11.10.2016** (ΦΕΚ 3511/Β'/01.11.2016) «Τροποποίηση και συμπλήρωση της ΠΟΛ 1113/13 απόφασης Υπουργού και Υφυπουργού Οικονομικών "Διαδικασία χορήγησης Α.Φ.Μ. και υποβολής περιοδικών δηλώσεων Φ.Π.Α. για την καταβολή του φόρου από υποκείμενους στο φόρο που είναι εγκατεστημένοι σε άλλο κράτος μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης"».
42. **ΠΟΛ. 1163/15.11.2016** (ΦΕΚ 3779/Β'/23.11.2016) «Διακοπή εργασιών φορολογουμένων (φυσικών, νομικών προσώπων και νομικών οντοτήτων) βάσει του πραγματικού χρόνου παύσης των εργασιών τους.».
43. **ΔΕΛ Β 150684 ΕΞ 2016 ΕΜΠ/13.10.2016** «Συγκρότηση Ειδικού Συνεργείου Ελέγχου».
44. **Δ.ΟΡΓ. Β 1142161 ΕΞ 2016/30.09.2016** «Σύσταση, συγκρότηση και ορισμός μελών Επιτροπών στην Γενική Γραμματεία Δημοσίων Εσόδων (Γ.Γ.Δ.Ε.) του Υπουργείου Οικονομικών για την παραλαβή από την Γ.Γ.Δ.Ε. των μεταφερόμενων σε αυτήν υποθέσεων της Ειδικής Γραμματείας Σώματος Δίωξης Οικονομικού Εγκλήματος (Ε.Γ. Σ.Δ.Ο.Ε.), κατ' εφαρμογή και διατάξεων του άρθρου 61 του ν.4410/2016 (Α' 141)».
45. **Δ.ΟΡΓ. Β 1169186 ΕΞ 2016/22.11.2016** «Τροποποίηση και συμπλήρωση της αριθμ. Δ.ΟΡΓ. Β 1142161 ΕΞ 2016/30-9-2016 (ΑΔΑ: 7ΙΜΣΗ-Ο17) απόφασης του Γενικού Γραμματέα της Γενικής Γραμματείας Δημοσίων Εσόδων του Υπουργείου Οικονομικών «Σύσταση, συγκρότηση και ορισμός μελών Επιτροπών στην Γενική Γραμματεία Δημοσίων Εσόδων (Γ.Γ.Δ.Ε.) του Υπουργείου Οικονομικών για την παραλαβή από την Γ.Γ.Δ.Ε. των μεταφερόμενων σε αυτήν υποθέσεων της Ειδικής Γραμματείας Σώματος Δίωξης Οικονομικού Εγκλήματος (Ε.Γ. Σ.Δ.Ο.Ε.), κατ' εφαρμογή των διατάξεων του άρθρου 61 του ν.4410/2016 (Α' 141)».

46. **ΔΕΛ Α 1134492 ΕΞ 2016/15.09.2016** «Παροχή οδηγιών και διευκρινήσεων σχετικά με την τροποποίηση της αριθ. ΔΕΛ Β' 1161529 ΕΞ 2015/15-12-2015 (ΦΕΚ Β' 2873/2015) Απόφασης του Αναπληρωτή Γενικού Γραμματέα Δημοσίων Εσόδων περί καθορισμού του αριθμού φορολογικών ελέγχων που θα διενεργηθούν κατά το έτος 2016».
47. **ΔΕΛ 1142378 ΕΞ 2016/30.09.2016** «Καταγραφή συνοδευτικών παραστατικών στον οδικό άξονα Προμαχώνα - Σερρών κατά την διέλευση (είσοδο – έξοδο), φορτηγών οχημάτων».
48. **ΔΕΛ Α 1161130 ΕΞ 2016/08.11.2016** «Παροχή διευκρινήσεων σχετικά με τον αριθμό των φορολογικών ελέγχων που θα διενεργηθούν κατά προτεραιότητα το έτος 2016».
49. **ΠΟΛ. 1165/17.11.2016** «Κοινοποίηση διατάξεων των άρθρων 40 και 56 του ν.4410/2016 (ΦΕΚ 141 Α'/3.8.2016) με τις οποίες τροποποιήθηκαν οι σχετικές διατάξεις του ν.4174/2013».
50. **ΔΕΛ Β 1179578 ΕΞ 2016/09.12.2016** «Οδηγίες για τη διενέργεια μερικών επιτόπιων ελέγχων, κατά τις εορτές των Χριστουγέννων και του Νέου Έτους».
51. **ΔΕΛ Α 1169714 ΕΞ 2016/23.11.2016** «Δημόσια Ανακοίνωση της FATF σχετικά με χώρες που εμφανίζουν στρατηγικές αδυναμίες στην αντιμετώπιση του Ξεπλύματος Χρήματος και της Χρηματοδότησης της Τρομοκρατίας, κατόπιν της Ολομέλειας του Οκτωβρίου 2016».
52. **ΔΕΛ Β 1189202/28.12.2016** (ΦΕΚ 4270/Β'/30.12.2016) «Καθορισμός του αριθμού φορολογικών ελέγχων που θα διενεργηθούν κατά το έτος 2017».
53. **Δ. ΟΡΓ. Δ 1186555 ΕΞ 2016/21.12.2016** (ΦΕΚ 4447/Β'/30.12.2016) «Πιστοποιητικά και βεβαιώσεις που εκδίδουν οι Δ.Ο.Υ.».
54. **ΠΟΛ.1202/22.12.2016** «Κοινοποίηση της 6/2016 γνωμοδότησης του Ν.Σ.Κ. σχετικά με την εφαρμογή των διατάξεων της περιπ. δ' της παραγράφου 2 του άρθρου 7 του ν. 3888/2010».
55. **ΔΕΛ Β 1189864 ΕΞ 2016/29.12.2016** «Κοινοποίηση διατάξεων του ν.4446/2016 (Φ.Ε.Κ. 240/Α'/22.12.2016) «Πτωχευτικός Κώδικας, Διοικητική Δικαιοσύνη, Τέλη-Παράβολα, Οικειοθελής αποκάλυψη φορολογητέας ύλης παρελθόντων ετών, Ηλεκτρονικές συναλλαγές, Τροποποιήσεις του ν. 4270/2014 και λοιπές διατάξεις».
56. **ΠΟΛ. 1185/9.12.2016** «Έλεγχος παραγραφόμενων υποθέσεων Κεφαλαίου».
57. **ΔΕΛ Γ 1188120 ΕΞ/23.12.2016** Κοινοποίηση διατάξεων του ν. 4446/2016 (Φ.Ε.Κ. 240/Α'/22.12.2016) «Πτωχευτικός Κώδικας, Διοικητική Δικαιοσύνη, Τέλη-Παράβολα, Οικειοθελής αποκάλυψη φορολογητέας ύλης παρελθόντων ετών, Ηλεκτρονικές συναλλαγές, Τροποποιήσεις του ν. 4270/2014 και λοιπές διατάξεις».
58. **ΠΟΛ. 1204/29.12.2016** «Κοινοποίηση διατάξεων του ν. 4446/2016 (Φ.Ε.Κ. 240/Α'/22.12.2016) «Πτωχευτικός Κώδικας, Διοικητική Δικαιοσύνη, Τέλη-Παράβολα, Οικειοθελής αποκάλυψη φορολογητέας ύλης παρελθόντων ετών, Ηλεκτρονικές συναλλαγές, Τροποποιήσεις του ν. 4270/2014 και λοιπές διατάξεις»».

5. ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΕΙΣΠΡΑΞΕΩΝ

Στη συνέχεια αποτυπώνεται το νομοθετικό έργο (διατάξεις νόμων, προεδρικά διατάγματα και κανονιστικές πράξεις) που έχει εκδοθεί μέσα στο οικονομικό έτος 2016 και αφορά θέματα σχετικά με την είσπραξη δημοσίων εσόδων.

5.1. Νομοθετικές Διατάξεις

1. **ν. 4410/2016** (ΦΕΚ Α' 141/3.8.2016), «Τροποποιήσεις του Εθνικού Τελωνειακού Κώδικα προς ενίσχυση της καταπολέμησης της παράνομης εμπορίας καπνού και βιομηχανοποιημένων καπνών... και άλλες διατάξεις.».

Άρθρο 42, τροποποίηση του άρθρου 9, παρ. 1, 2 και 4 του ν. 3943/2011 για τη δημοσιοποίηση ληξιπροθέσμων οφειλών προς το Δημόσιο και τους Φορείς Κοινωνικής Ασφάλισης.

5.2.Υπουργικές Αποφάσεις

1. **ΠΟΛ 1023/12.02.2016**, (Β'497), Παράταση και αναστολή καταβολής βεβαιωμένων οφειλών, λόγω του σεισμού στις 17.11.2015 στους Δήμους Λευκάδας, Μεγανησίου, και στην Π.Ε. Κεφαλληνίας-Ιθάκης.

2. **ΠΟΛ 1048/06.04.2016**, (Β' 1199), «Καθορισμός διαδικασίας ηλεκτρονικής έκδοσης και αποστολής εντολής μεταφοράς προς την Τράπεζα της Ελλάδος (ΤτΕ) για την πίστωση λογαριασμών των δικαιούχων σε Πιστωτικά Ιδρύματα.»

3. **ΠΟΛ 1067/01.06.2016**, (Β'1575), Ρύθμιση ληξιπροθέσμων οφειλών, λόγω του σεισμού της 17^{ης} / 11/15 στους Δήμους Λευκάδας, Μεγανησίου, και Π.Ε. Κεφαλληνίας –Ιθάκης.

4. **ΠΟΛ 1092/30.06.2016**, (Β'1965), Παράταση προθεσμιών δόσεων ρυθμίσεων τμηματικής καταβολής βεβαιωμένων οφειλών και βεβαιωμένων μη ρυθμισμένων οφειλών στη Φορολογική Διοίκηση, λόγω τροποποίησης της ημερομηνίας καταβολής σύνταξης από το Ενιαίο Ταμείο Επικουρικής Ασφάλισης (ΕΤΕΑ).

5. **ΠΟΛ 1110/19.07.2016**, (Β'2309), Παράταση και αναστολή καταβολής βεβαιωμένων οφειλών, λόγω των έντονων καιρικών φαινομένων που εκδηλώθηκαν στις 25.06.2016 στην Δημοτική Ενότητα Μεγαλόπολης και στις Τοπικές Κοινότητες Κωτυλίου, Κουρουνίου, Κρουνερίου, Παλαιοκάστρου-Σαρακινίου και Μαυριών της Δημοτικής Ενότητας Γόρτυνος, του Δήμου Μεγαλόπολης της Περιφερειακής Ενότητας Αρκαδίας της Περιφέρειας Πελοποννήσου.

6. **ΠΟΛ 1120/04.08.2016**, (Β'2479), Παράταση και αναστολή καταβολής βεβαιωμένων οφειλών, λόγω των έντονων καιρικών φαινομένων που εκδηλώθηκαν στις 25 Ιουνίου 2016 στις Δημοτικές Ενότητες Τεγέας, Κορυθίου και Τρίπολης του Δήμου Τρίπολης και στους οικισμούς Μηλιάς των Τ.Κ. Νεστάνης, Λουκά της Δ.Ε. Μαντινείας, Πηγαδακίων της Δ.Ε. Σκιρίτιδας, Ασέας και Αθηναίου της Δ.Ε. Βαλτετσίου του Δήμου Τρίπολης της Περιφερειακής Ενότητας Αρκαδίας της Περιφέρειας Πελοποννήσου.
7. **ΠΟΛ 1121/04.08.2016**, (Β'2563), Ρύθμιση ληξιπροθέσμων οφειλών, λόγω των έντονων καιρικών φαινομένων που έπληξαν τον Δήμο Σκοπέλου στις 22.9.2015.
8. **ΠΟΛ 1126/14.09.2016**, (Β'2970), Παράταση και αναστολή καταβολής βεβαιωμένων οφειλών, λόγω των έντονων βροχοπτώσεων που εκδηλώθηκαν στις 06 και 07/09/2016 στον Δήμο Καλαμάτας, στον Δήμο Οιχαλίας, στο Δήμο Μεσσήνης, στο Δήμο Τριφυλίας, στις Τοπικές Κοινότητες Νεοχωρίου, Πύργου, Σαϊδόνας, Καστάνιας, Καρυοβουνίου, Μηλέας, Αγίου Νικολάου, Ριγκλίων, Τραχήλας, Πλάτσας, Νομιτσή, Θαλαμών, Λαγκάδας και Αγίου Νίκωνα του Δήμου Δυτικής Μάνης και στις Δημοτικές Ενότητες Νέστορος Πύλου, Μεθώνης και Χίλιοχωρίων του Δήμου Πύλου Νέστορος της Π.Ε. Μεσσηνίας της Περιφέρειας Πελοποννήσου.
9. **ΠΟΛ 1127/14.09.2016**, (Β'2970), Παράταση και αναστολή καταβολής βεβαιωμένων οφειλών, λόγω των έντονων βροχοπτώσεων που εκδηλώθηκαν στις 07/09/2016 στον Δήμο Ευρώτα, της Π.Ε. Λακωνίας της Περιφέρειας Πελοποννήσου.
10. **ΠΟΛ 1128/14.09.2016**, (Β'2970), Παράταση και αναστολή καταβολής βεβαιωμένων οφειλών, λόγω των έντονων βροχοπτώσεων που εκδηλώθηκαν στις 07/09/2016 στις Δημοτικές Ενότητες Θεραπνών, Οινούντος, Φάριδος, Καρυών και Σπάρτης, του Δήμου Σπάρτης, της Π.Ε. Λακωνίας της Περιφέρειας Πελοποννήσου.
11. **ΠΟΛ 1129/14.09.2016**, (Β'2970), Παράταση και αναστολή καταβολής βεβαιωμένων οφειλών, λόγω των έντονων βροχοπτώσεων που εκδηλώθηκαν στις 07/09/2016 στην Δημοτική Ενότητα Μολάων, του Δήμου Μονεμβάσιας, της Π.Ε. Λακωνίας της Περιφέρειας Πελοποννήσου.
12. **ΠΟΛ 1131/16.09.2016**, (Β'3021), Παράταση και αναστολή καταβολής βεβαιωμένων οφειλών, λόγω των έκτακτων αναγκών που προέκυψαν λόγω εκδήλωσης πυρκαγιών στις 10.09.2016 στον Δήμο Θάσου, της Π.Ε. Θάσου της Περιφέρειας Ανατολικής Μακεδονίας & Θράκης.
13. **ΠΟΛ 1132/16.09.2016**, (Β'3021), Παράταση και αναστολή καταβολής βεβαιωμένων οφειλών, λόγω πλημμυρικών φαινομένων που εκδηλώθηκαν στις 06, 07 και 08/09/2016 στον Δήμο Ήλιδας, της Π.Ε. Ηλείας, της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας.

14. **ΠΟΛ 1133/16.09.2016**, (Β'3021), Παράταση και αναστολή καταβολής βεβαιωμένων οφειλών, λόγω των έκτακτων αναγκών που προέκυψαν λόγω εκδήλωσης έντονων βροχοπτώσεων στις 6,7 και 08.09.2016 στον Δήμο Πύργου, της Π.Ε. Ηλείας της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας.
15. **ΠΟΛ 1134/16.09.2016**, (Β'3021), Παράταση και αναστολή καταβολής βεβαιωμένων οφειλών, λόγω των έκτακτων αναγκών που προέκυψαν λόγω εκδήλωσης πυρκαγιάς στις 25.07.2016 στις Τοπικές Κοινότητες Λιθίου, Βέσσας, Ελάτας, Μεστών, Ολύμπων, Πυργίου του Δήμου Χίου της Π.Ε. Χίου.
16. **ΠΟΛ 1135/16.09.2016**, (Β'3021), Παράταση και αναστολή καταβολής βεβαιωμένων οφειλών, λόγω των έκτακτων αναγκών που προέκυψαν λόγω εκδήλωσης πυρκαγιάς στις 25.08.2016 στις Δημοτικές Ενότητες Ομηρούπολης και Αμανής του Δήμου Χίου της Π.Ε. Χίου.
17. **ΠΟΛ 1136/16.09.2016**, (Β'3021), Παράταση και αναστολή καταβολής βεβαιωμένων οφειλών, για την αντιμετώπιση έκτακτων αναγκών που προέκυψαν από την εκδήλωση έντονων βροχοπτώσεων στις 06.09.2016 στον Δήμο Θερμαϊκού, της Π.Ε. Θεσσαλονίκης της Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας.
18. **ΠΟΛ 1137/16.09.2016**, (Β'3021), Παράταση και αναστολή καταβολής βεβαιωμένων οφειλών, λόγω των έντονων βροχοπτώσεων που εκδηλώθηκαν στις 07/09/2016 στις Δημοτικές Ενότητες Γυθείου και Σμήνου, στην Τοπική Κοινότητα Κοκκάλας της Δ.Ε. Ανατολικής Μάνης και στην Τοπική Κοινότητα Κρυονερίου της Δ.Ε. Οιτύλου, του Δήμου Ανατολικής Μάνης, της Π.Ε. Λακωνίας της Περιφέρειας Πελοποννήσου.
19. **ΠΟΛ 1138/16.09.2016**, (Β'3021), Παράταση και αναστολή καταβολής βεβαιωμένων οφειλών, για την αντιμετώπιση των έκτακτων αναγκών που προέκυψαν λόγω εκδήλωσης πυρκαγιάς στις 10.09.2016 στις περιοχές της Δημοτικής Ενότητας Σταγείρων – Ακάνθου, της Τοπικής Κοινότητας Ουρανούπολης και της Τοπικής Κοινότητας Νέων Ρόδων του Δήμου Αριστοτέλη της Π.Ε. Χαλκιδικής.
20. **ΠΟΛ 1139/16.09.2016**, (Β'3021), Παράταση και αναστολή καταβολής βεβαιωμένων οφειλών, λόγω των έκτακτων αναγκών που προέκυψαν λόγω εκδήλωσης έντονων καιρικών φαινομένων στις 08.09.2016 στον Δήμο Πηνειού, της Π.Ε. Ηλείας της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας.
21. **ΠΟΛ 1144/23.09.2016**, (Β'3111), Παράταση και αναστολή καταβολής βεβαιωμένων οφειλών, λόγω των έκτακτων αναγκών που εκδηλώθηκαν στις 08.09.2016 στο Δήμο Ανδραβίδας-Κυλλήνης.
22. Κ.Υ.Α. Υπουργών Οικονομικών και Αγροτικής Ανάπτυξης, Αριθμ. **ΔΦΚΦ Α 1141582 ΕΞ 2016/29.09.2016** (Β'3155/30.9.2016), Καθορισμός των όρων, των προϋποθέσεων, των δικαιούχων προς επιστροφή προσώπων, των ποσοτήτων για τις οποίες υπολογίζεται η επιστροφή, της

διαδικασίας επιστροφής του Ε.Φ.Κ., και του τρόπου ελέγχου της νόμιμης χρησιμοποίησης του πετρελαίου εσωτερικής καύσης (DIESEL) κινητήρων, της περίπτωσης στ' της παραγράφου 1 του άρθρου 73 του ν. 2960/01 (ΦΕΚ Α' 265) «Εθνικός Τελωνειακός Κώδικας», το οποίο χρησιμοποιείται αποκλειστικά στη γεωργία.

23. **ΠΟΛ 1152/12.10.2016**, (Β'3389), Παράταση και αναστολή καταβολής βεβαιωμένων οφειλών, λόγω των έκτακτων αναγκών που προέκυψαν λόγω εκδήλωσης δασικής πυρκαγιάς στις 30.07.2016 στις Δημοτικές Ενότητες Κηρέως και Ελυμνίων, του Δήμου Μαντουδίου-Λίμνης-Αγ. Άννας, της Π.Ε. Ευβοίας.

24. **ΠΟΛ 1156/25.10.2016**, (Β'3529), Παράταση και αναστολή βεβαιωμένων οφειλών, λόγω των έκτακτων αναγκών που προέκυψαν λόγω εκδήλωσης πυρκαγιάς στις 25.07.2016 στις Τοπικές Κοινότητες Λιθίου, Βέσσας, Ελάτας, Μεστών, Ολύμπων, Πυργίου του Δήμου Χίου της Π.Ε. Χίου.

25. **ΠΟΛ 1159/31.10.2016**, (Β'3600), Παράταση και αναστολή βεβαιωμένων οφειλών, λόγω των έκτακτων αναγκών που προέκυψαν από την εκδήλωση έντονων βροχοπτώσεων στις 22.10.2016 στις Δημοτικές Ενότητες Ναυπάκτου, Αντιρρίου και Χάλκειας του Δήμου Ναυπακτίας, της Π.Ε. Αιτωλοκαρνανίας, της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας.

26. **ΠΟΛ 1160/31.10.2016**, (Β'3600), Παράταση και αναστολή βεβαιωμένων οφειλών, λόγω των έκτακτων αναγκών που προέκυψαν από την εκδήλωση έντονων βροχοπτώσεων στις 21.10.2016 και 22.10.2016 στο Δήμο Ιεράς Πόλης Μεσολογγίου, της Π.Ε. Αιτωλοκαρνανίας, της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδος.

27. **ΠΟΛ 1166/25.11.2016**, (Β'3851), Παράταση και αναστολή καταβολής βεβαιωμένων οφειλών, λόγω των έκτακτων αναγκών που προέκυψαν από την εκδήλωση ακραίων καιρικών φαινομένων (πλημμυρικά και κατολισθητικά φαινόμενα) στις 15 και 16 Ιανουαρίου 2016 στο Δήμο Καλαμπάκας, της Π.Ε. Τρικάλων, της Περιφέρειας Θεσσαλίας.

28. **ΠΟΛ 1167/25.11.2016**, (Β'3850), Παράταση και αναστολή καταβολής βεβαιωμένων οφειλών, λόγω των έκτακτων αναγκών που προέκυψαν λόγω εκδήλωσης πυρκαγιάς στις 25.08.2016 στις Δημοτικές Ενότητες Ομηρούπολης και Αμανής του Δήμου Χίου της Π.Ε. Χίου.

29. **ΠΟΛ 1168/25.11.2016**, (Β'3850), Παράταση και αναστολή καταβολής βεβαιωμένων οφειλών, λόγω των έκτακτων αναγκών που προέκυψαν από την εκδήλωση έντονων βροχοπτώσεων στις 8 έως 10 Σεπτεμβρίου του 2016 στην τοπική κοινότητα Παραποτάμου της Δημοτικής Κοινότητας Πιαλείων του Δήμου Πύλης της Π.Ε. Τρικάλων.

30. **ΠΟΛ 1169/25.11.2016**, (Β'3850), Παράταση και αναστολή καταβολής βεβαιωμένων οφειλών, λόγω των έκτακτων αναγκών που προέκυψαν από την εκδήλωση έντονων βροχοπτώσεων στις 8 έως 10 Σεπτεμβρίου του 2016 στην Τοπική Κοινότητα Ριζώματος της Δημοτικής Κοινότητας Παραληθαίων του Δήμου Τρικαίων της Π.Ε. Τρικάλων, της Τοπικής

Κοινότητας Διποτάμου της Δημοτικής Κοινότητας Φαλώρειας του Δήμου Τρικαίων της Π.Ε. Τρικάλων και της Τοπικής Κοινότητας Ρογγίων και Φοτάδων της Δημοτικής Κοινότητας Καλλιδένδρου του Δήμου Τρικαίων της Π.Ε. Τρικάλων.

31. **ΠΟΛ 1170/25.11.2016**, (Β'3850), Παράταση και αναστολή καταβολής βεβαιωμένων οφειλών, λόγω των έκτακτων αναγκών που προέκυψαν από την εκδήλωση ακραίων καιρικών φαινομένων (έντονη και διαρκή βροχόπτωση, χαλαζόπτωση) στις 5 Ιουνίου 2016 στην Τοπική Κοινότητα Δολίχης της Δημοτικής Ενότητας Λιβαδίου, του Δήμου Ελασσόνας της Περιφέρειας Θεσσαλίας.

32. **ΠΟΛ 1171/25.11.2016**, (Β'3850), Παράταση και αναστολή καταβολής βεβαιωμένων οφειλών, λόγω των έκτακτων αναγκών που προέκυψαν από την εκδήλωση ακραίων καιρικών φαινομένων (έντονη και διαρκής βροχόπτωση) στις 6 έως 9 Σεπτεμβρίου 2016 στην Τοπική Κοινότητα Τσαριτσάνης, της Δημοτικής Ενότητας Τσαριτσάνης του Δήμου Ελασσόνας της Περιφέρειας Θεσσαλίας.

33. **ΠΟΛ 1172/25.11.2016**, (Β'3850), Παράταση και αναστολή καταβολής βεβαιωμένων οφειλών, λόγω των έκτακτων αναγκών που προέκυψαν από την εκδήλωση έντονων βροχοπτώσεων στις 20 και 21 Μαΐου του 2016 στις Τοπικές - Δημοτικές Ενότητες του Δήμου Σοφάδων (Τοπικές Κοινότητες Σοφάδων, Γεφυρίων, Πασχαλίτσας, Καππαδοκικού και Καρποχωρίου της Δημοτικής Ενότητας Σοφάδων, Τοπικές Κοινότητες Ασημοχωρίου, Γραμματικού, Λεονταρίου, Ν. Ικονίου, Κτιμένης της Δημοτικής Ενότητας Ταμασίου, Τοπικές Κοινότητες Ματαράγκας, Κυψέλης και Ερμητσίου της Δημοτικής Ενότητας Άρνης, Τοπικές Κοινότητες Κέδρου, Θραψιμίου, Λουτροπηγής, Αηδονοχωρίου και Βαθυλάκου της Δημοτικής Ενότητας Μενελαίδας και Τοπική Κοινότητα Ρεντίνας της Δημοτικής Ενότητας Ρεντίνας) της Περιφέρειας Θεσσαλίας.

34. **ΠΟΛ 1173/25.11.2016**, (Β'3850), Παράταση και αναστολή καταβολής βεβαιωμένων οφειλών, λόγω των έκτακτων αναγκών που προέκυψαν από την εκδήλωση έντονων βροχοπτώσεων στις 06-08 Σεπτεμβρίου στη Δημοτική Κοινότητα Τυρνάβου του Δήμου Τυρνάβου της Π.Ε. Λάρισας, στην Τοπική Κοινότητα Αργυροπουλίου της Δημοτικής Κοινότητας Τυρνάβου του Δήμου Τυρνάβου της Π.Ε. Λάρισας και στην Τοπική Κοινότητα Δελερίων της Δημοτικής Κοινότητας Αμπελώνα του Δήμου Τυρνάβου της Π.Ε. Λάρισας.

35. **ΠΟΛ 1174/25.11.2016**, (Β'3850), Παράταση και αναστολή καταβολής βεβαιωμένων οφειλών, λόγω των έκτακτων αναγκών που προέκυψαν από την εκδήλωση έντονων βροχοπτώσεων στις 06-09 Σεπτεμβρίου στην Τοπική Κοινότητα Μελιβοίας της Δημοτικής Ενότητας Μελιβοίας του Δήμου Αγιάς της Π.Ε. Λάρισας, στην Τοπική Κοινότητα Σκήτης της

Δημοτικής Ενότητας Σκήτης του Δήμου Αγιάς της Π.Ε. Λάρισας και στην Τοπική Κοινότητα Καρύτσας της Δημοτικής Ενότητας Ευρυμενών του Δήμου Αγιάς της Π.Ε. Λάρισας.

36. **ΠΟΛ 1175/25.11.2016**, (Β'3850), Παράταση και αναστολή καταβολής βεβαιωμένων οφειλών, για την αντιμετώπιση των έκτακτων αναγκών που προέκυψαν από τα έντονα καιρικά φαινόμενα (ισχυρές βροχοπτώσεις και καταιγίδες) στις 21 Μαΐου 2016 στις Δημοτικές Ενότητες Φαρσάλων – Ναρθακίου – Πολυδάμαντα και Ενιπέα του Δήμου Φαρσάλων.

37. **ΠΟΛ 1176/25.11.2016**, (Β'3851), Παράταση και αναστολή καταβολής βεβαιωμένων οφειλών, για την αντιμετώπιση των έκτακτων αναγκών που προέκυψαν από τα έντονα καιρικά φαινόμενα (ισχυρές βροχοπτώσεις και καταιγίδες) στις 21 Μαΐου 2016 στις Δημοτικές Ενότητες Αλμυρού – Ανάβρας – Σούρπης και Πτελεού του Δήμου Αλμυρού.

38. **ΠΟΛ 1177/25.11.2016**, (Β'3851), Παράταση και αναστολή καταβολής βεβαιωμένων οφειλών, για την αντιμετώπιση των έκτακτων αναγκών που προέκυψαν από τα έντονα καιρικά φαινόμενα (ισχυρές βροχοπτώσεις και καταιγίδες) στις 20, 21 και 22 Μαΐου 2016 στις Δημοτικές Ενότητες Παλαμά – Φύλλου και Σελλανών του Δήμου Παλαμά.

39. **ΠΟΛ 1178/25.11.2016**, (Β'3851), Παράταση και αναστολή καταβολής βεβαιωμένων οφειλών, για την αντιμετώπιση των έκτακτων αναγκών που προέκυψαν από τα έντονα καιρικά φαινόμενα (ισχυρές βροχοπτώσεις και καταιγίδες) στις 20, 21 και 22 Μαΐου 2016 στις Δημοτικές Ενότητες Φαρκαδόνας – Οιχαλίας και Πελλιναίων του Δήμου Φαρκαδόνας.

40. **ΠΟΛ 1187/12.12.2016**, (Β'4172), Παράταση και αναστολή καταβολής βεβαιωμένων οφειλών, για την αντιμετώπιση των έκτακτων αναγκών που προέκυψαν από τα έντονα καιρικά φαινόμενα (πλημμύρες, κατολισθήσεις) στις 26 και 27 Νοεμβρίου 2016 στον Δήμο Ζακύνθου της Π.Ε. Ζακύνθου.

41. **ΠΟΛ 1193/22.12.2016**, (Β'4250), Παράταση και αναστολή καταβολής βεβαιωμένων οφειλών, για την αντιμετώπιση των έκτακτων αναγκών που προέκυψαν από τα έντονα καιρικά φαινόμενα (πλημμύρες, κατολισθήσεις, κτλ) στις 9 Νοεμβρίου 2016 τις Τοπικές Κοινότητες α)Στιμάγκας, β)Ελληνοχωρίου, γ)Ταρσινών, δ)Κρηνών, ε)Ευαγγελιστριάς, στ)Πουλίτσας, ζ)Κοκκωνίου, η)Χαλκείου και θ)Σουληναρίου του Δήμου Βέλου-Βόχας, της Π.Ε. Κορινθίας, της Περιφέρειας Πελοποννήσου.

42. **ΠΟΛ 1194/22.12.2016**, (Β'4250), Παράταση και αναστολή καταβολής βεβαιωμένων οφειλών, για την αντιμετώπιση των έκτακτων αναγκών που προέκυψαν από τα έντονα καιρικά φαινόμενα (βροχόπτωση, χαλαζόπτωση) την 28 και 29 Νοεμβρίου 2016 στον Δήμο Λέσβου της Περιφέρειας Βορείου Αιγαίου.

5.3. Αποφάσεις Γενικού Γραμματέα Δημοσίων Εσόδων

1. **ΠΟΛ 1089/22.6.2016**, Τροποποίηση της απόφασης του Γενικού Γραμματέα Δημοσίων Εσόδων ΠΟΛ. 1259/2013 «Διαδικασία διάκρισης ληξιπρόθεσμων οφειλών προς το Δημόσιο σε εισπράξιμες και ανεπίδεκτες είσπραξης – Εκχώρηση αρμοδιοτήτων Γενικού Γραμματέα Δημοσίων Εσόδων και καθορισμός αρμοδίων οργάνων».
2. **ΠΟΛ. 1154/12.10.2016**, Συστηματική παρουσίαση των διατάξεων περί παραγραφής απαιτήσεων του Δημοσίου των Ν. 4270/2014, Ν. 4174/2013, Ν.2362/1995, Ν.Δ. 321/1969 και άλλων νομοθετημάτων.
3. **ΠΟΛ. 1192/20.12.2016**, Λήψη μέτρων σε περίπτωση υπόνοιας καταδολίευσης (άρθρο 49 παρ.3 ΚΦΔ).
4. **ΠΟΛ 1062/26.05.2016**, Καταβολή οφειλών στις Δ.Ο.Υ./Ελεγκτικά Κέντρα με επιταγές, χρεωστικές/πιστωτικές κάρτες ή μετρητά.

5.4. Εγκύκλιοι Διαταγές

Πέραν των ως άνω νόμων και κανονιστικών πράξεων έχει εκδοθεί και σημαντικός αριθμός ερμηνευτικών εγκυκλίων διατάξεων νόμων μέσα στο οικονομικό έτος 2016 που αφορούν θέματα είσπραξης δημοσίων Εσόδων, οι σημαντικότερες των οποίων παραθέτονται επιγραμματικά στη συνέχεια.

1. **Δ. ΕΙΣΠΡ. Α 1035075 ΕΞ 2016/03.03.2016**, Αποδοχή τραπεζικών επιταγών κατά τις ημέρες της «ειδικής αργίας» διατραπεζικών συναλλαγών του έτους 2016,
2. **ΠΟΛ 1029/29.02.2016**, Κοινοποίηση της με αριθμό 121/2015 Γνωμοδότηση του Α' Τμήματος του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους, αναφορικά με το συμψηφισμό ποσών από επιστροφή Ε.Φ.Κ. με ασφαλιστικές οφειλές και με οφειλές προς τη Φορολογική Διοίκηση,
3. **ΠΟΛ 1018/03.02.2016**, Κοινοποίηση των διατάξεων της Κ.Υ.Α. Υπουργών Εσωτερικών και Οικονομικών οικ. 41322/2015 (ΦΕΚ Β'2604/03.12.2015) και παροχή σχετικών οδηγιών,
4. **Δ.ΕΙΣΠΡ. Α 1038864 ΕΞ 2016/03.03.2016**, Κοινοποίηση των διατάξεων των υπ' αριθμ. ΚΥΑ 2/11285 και ΚΥΑ 2/11285α Ρύθμιση αποπληρωμής ανεξόφλητων οφειλών Δ.Ε.Υ.Α. Λάρισας και Καστοριάς αντίστοιχα, που προέρχονται από δευτερεύουσες συμβάσεις χρηματοδότησης με το Ελληνικό Δημόσιο για συναφθέντα δάνεια με την Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων, κατ' εξουσιοδότηση των διατάξεων της παρ. 3 του άρθρου 80 του ν.4316/2014 (ΦΕΚ Α'270/24.12.2014) και παροχή σχετικών οδηγιών στα θέματα αρμοδιότητάς μας,

5. **Δ.ΕΙΣΠΡ. Α 1003109 ΕΞ 2016/12.01.2016**, Έντοκη επιστροφή φόρων και προστίμων,
6. **Δ.ΕΙΣΠΡ. Α 1018477 ΕΞ 2016/05.02.2016**, Έντοκη επιστροφή φόρων και προστίμων,
7. **Δ.ΕΙΣΠΡ. Α 1027444 ΕΞ 2016/22.02.2016**, Έντοκη επιστροφή φόρων και προστίμων,
8. **ΠΟΛ 1059/9.5.2016**, Καταβολή ποσού κατ'άρθ. 93 ΚΔΔ για το παραδεκτό έφεσης,
9. **ΠΟΛ 1047/12.04.2016**, Κοινοποίηση της υπ' αριθ. 372/2014 γνωμοδότησης του Α' τμήματος του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους σχετικά με τις εφαρμοστέες διατάξεις επί αιτημάτων αμοιβαίας συνδρομής στην είσπραξη ή τη λήψη ασφαλιστικών μέτρων υπέρ αλλοδαπού δημοσίου δυνάμει του ν. 4072/2012,
10. **Δ. ΕΙΣΠΡ. Α 1054424 ΕΞ 2016/05.04.2016**, Έντοκη επιστροφή φόρων και προστίμων,
11. **Δ. ΕΙΣΠΡ. Α 1076385 ΕΞ 2016/18.05.2016**, Έντοκη επιστροφή φόρων και προστίμων,
12. **Δ. ΕΙΣΠΡ. Α 1087514 ΕΞ 2016/08.06.2016**, Έντοκη επιστροφή φόρων και προστίμων,
13. **ΠΟΛ 1099/05.07.2016**, Κοινοποίηση των διατάξεων των ΚΥΑ Υπ. Εσωτερικών, Οικονομικών & Εργασίας οικ. αριθμ. 5998/02.06.2016 ΦΕΚ 1704Β'/14.06.2016 και οικ. αριθμ. 15148/05.05.2016 ΦΕΚ 1311Β'/10.05.2016 τροποποίησης της οικ. 20622/17.06.2015 ΦΕΚ 1198Β'/23.06.2015) και παροχή σχετικών οδηγιών,
14. **ΠΟΛ 1106/14.07.2016**, Κοινοποίηση της με αρ. 89/2015 γνωμοδότησης Ν.Σ.Κ., αναφορικά με απαλλαγή οφειλών από προσανζήσεις εκπρόθεσμης καταβολής για λόγους ανωτέρας βίας, κατ' άρθρο 6 του Κ.Ε.Δ.Ε.,
15. **ΠΟΛ 1118/29.7.2016**, Πιστοποιητικά που χορηγούνται για πώληση ακινήτων με παρακράτηση φόρου ή λοιπών οφειλών του φορολογουμένου,
16. **ΠΟΛ 1124/7.9.2016**, Συμψηφισμός επιστροφών Φ.Π.Α. από τη Δ.Ο.Υ. με οφειλές στα Τελωνεία από εκτελωνισμούς προϊόντων,
17. **ΠΟΛ 1141/16.9.2016**, Διευκρινίσεις για τη διαδικασία χορήγησης αποδεικτικού ενημερότητας/βεβαίωσης οφειλής,
18. **Δ.ΕΙΣΠΡ. Α 1099751 ΕΞ 2016/1.7.2016**, Έντοκη επιστροφή φόρων και προστίμων,
19. **Δ. ΕΙΣΠΡ. Α 1101674 ΕΞ 2016/6.7.2016**, Έντοκη επιστροφή φόρων και προστίμων,
20. **Δ. ΕΙΣΠΡ. Α 1133967 ΕΞ 2016/14.9.2016**, Έντοκη επιστροφή φόρων και προστίμων,
21. **Δ. ΕΙΣΠΡ. Α 1138093 ΕΞ 2016/22.9.2016**, Έντοκη επιστροφή φόρων και προστίμων,
22. **Δ. ΕΙΣΠΡ. Α 1139403 ΕΞ 2016/26.9.2016**, Έντοκη επιστροφή φόρων και προστίμων,
23. **Δ. ΕΙΣΠΡ. Α 1155946 ΕΞ 31.10.2016/31.10.2016**, Έντοκη επιστροφή φόρων και προστίμων,
24. **Δ. ΕΙΣΠΡ. Α 1173098 ΕΞ 2016/30.11.2016**, Έντοκη επιστροφή φόρων και προστίμων,
25. **Δ. ΕΙΣΠΡ. Α 1154905 ΕΞ 2016/26.10.2016**, Κοινοποίηση των διατάξεων της υπ' αριθμ. 2/60419/2016 ΚΥΑ ΦΕΚ 2340Β'/28.07.2016 Ρύθμιση αποπληρωμής ανεξόφλητων

οφειλών Δ.Ε.Υ.Α. Χαλκίδας, που προέρχονται από δευτερεύουσες συμβάσεις χρηματοδότησης με το Ελληνικό Δημόσιο για συναφθέντα δάνεια με την Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων, κατ' εξουσιοδότηση των διατάξεων της παρ. 3 του άρθρου 80 του ν.4316/2014 (ΦΕΚ Α' 270/24.12.2014) και παροχή σχετικών οδηγιών στα θέματα αρμοδιότητάς μας,

26. **Δ. ΕΙΣΠΡ. Α 1154797 ΕΞ 2016/26.10.2016**, Κοινοποίηση των διατάξεων της υπ' αριθμ. 2/60419/2016 ΚΥΑ ΦΕΚ 2340Β'/28.07.2016 Ρύθμιση αποπληρωμής ανεξόφλητων οφειλών Δ.Ε.Υ.Α. Ηρακλείου, που προέρχονται από δευτερεύουσες συμβάσεις χρηματοδότησης με το Ελληνικό Δημόσιο για συναφθέντα δάνεια με την Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων, κατ' εξουσιοδότηση των διατάξεων της παρ. 3 του άρθρου 80 του ν.4316/2014 (ΦΕΚ Α' 270/24.12.2014) και παροχή σχετικών οδηγιών στα θέματα αρμοδιότητάς μας,
27. **ΠΟΛ 1188/9.12.2016**, Κοινοποίηση των διατάξεων των Κ.Υ.Α. Υπ. Εσωτερικών, Οικονομικών & Εργασίας οικ. 32476/20.10.2016 (ΦΕΚ 3588Β'/04.11.2016) και παροχή σχετικών οδηγιών,
28. **ΠΟΛ 1148 /03.10.2016**, Κοινοποίηση των διατάξεων της Κ.Υ.Α. Υπουργών Εσωτερικών, Οικονομικών και Εργασίας οικ. αριθμ. 10982/11.07.2016 ΦΕΚ 2340Β'/28.07.2016 και παροχή σχετικών οδηγιών.
29. **Δ.ΕΙΣΠΡ.Α 1050276/29.3.2016**, Οδηγίες για τον χειρισμό εξώδικων δηλώσεων οφειλετών του Δημοσίου που στρέφονται κατά του Υπουργού Οικονομικών και του Προϊσταμένου της αντίστοιχης Δ.Ο.Υ., με κοινοποίηση αυτών σε συγκεκριμένο φυσικό πρόσωπο και φέρουν ως αίτημα την διαγραφή οφειλών των εξωδίκως δηλούντων για τους λόγους που εκάστοτε επικαλούνται.
30. Με την **ΠΟΛ 1151/11.10.2016**, κοινοποιήθηκαν και δόθηκαν οδηγίες εφαρμογής των διατάξεων των παραγράφων 1 έως 6 της υποπαραγράφου Δ1 της παραγράφου Δ του άρθρου 2 του ν. 4336/2015 (ΦΕΚ 94 Α'), με τις οποίες τροποποιήθηκε το άρθρο 82 του ν.δ.356/1974 σχετικά με τη διάκριση ληξιπρόθεσμων οφειλών σε εισπράξιμες και ανεπίδεκτες είσπραξης, και της κατ' εξουσιοδότηση αυτού εκδοθείσας απόφασης του Γενικού Γραμματέα Δημοσίων Εσόδων ΠΟΛ. 1089/2016 (ΦΕΚ 2114 Β')
31. **Δ. ΕΙΣΠΡ. Α 1181715 ΕΞ 2016/12.12.2016**, Οδηγίες για την τακτοποίηση των επιστροφών των εκκρεμών ληξιπροθέσμων υποχρεώσεων των Δ.Ο.Υ. και Ελεγκτικών Κέντρων.
32. Με την ΠΟΛ 1004/12-1-2016 κοινοποιήθηκε η υπ' αριθ. 253/2014 γνωμοδότηση του Α' Τμήματος του Ν.Σ.Κ. σχετικά με την αναλογική εφαρμογή του άρθρου 36 του ν.

3588/2007 (Πτωχευτικού Κώδικα) ως προς τον συμψηφισμό βεβαιωμένων οφειλών πιστωτικού ιδρύματος που έχει τεθεί υπό ειδική εκκαθάριση σύμφωνα με το αρ. 68 του ν.3601/2007 με εκκαθαρισμένες ανταπαιτήσεις αυτού έναντι του Δημοσίου, εφόσον οι προϋποθέσεις του συμψηφισμού συνέτρεξαν σε χρόνο πριν από τη θέση του πιστωτικού ιδρύματος σε ειδική εκκαθάριση.

33. Με την **ΠΟΛ 1005/12.1.2016** κοινοποιήθηκε η υπ' αριθ. 382/2014 γνωμοδότηση του Α' Τμήματος του Ν.Σ.Κ. σχετικά με το χρόνο παραγραφής των απαιτήσεων που εκχωρούνται στο Δημόσιο κατ' εφαρμογή των διατάξεων του άρθρ. 10 του ν. 4224/2013 (Α' 288) «Ρυθμίσεις σχετικά με τις Π.Α.Ε.», όπως ισχύει.
34. Με την **ΠΟΛ 1036/18.3.2016** παρασχέθηκαν οδηγίες σχετικά με το χειρισμό υποθέσεων υπαγωγής οφειλετών στις διατάξεις του ν. 3869/2010 «Ρύθμιση των οφειλών υπερχρεωμένων φυσικών προσώπων και άλλες διατάξεις», όπως ισχύει.
35. Με την **ΠΟΛ 1066/1.6.2016** κοινοποιήθηκαν οι διατάξεις του Κεφαλαίου Α' της υποπαραγράφου Γ3 του άρθρου 2 του ν. 4336/2015 (ΦΕΚ 94 Α'/14-8-2015), του άρθρου 66 του ν.4356/2015 (ΦΕΚ 181 Α'/24-12-2015) και του άρθρου 13 του ν. 4378/2016 (ΦΕΚ 55 Α'/5-4-2016), με τις οποίες τροποποιήθηκε ο Πτωχευτικός Κώδικας (ν. 3588/2007) και παρασχέθηκαν οδηγίες για την εφαρμογή τους.

6. ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΗΣ ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗΣ

6.1. Στόχοι/Δράσεις Επιχειρησιακού Σχεδίου Γ.Γ.Δ.Ε. 2016

Σκοπός των Δράσεων της Διεύθυνσης Φορολογικής Συμμόρφωσης (Δ.Φ.Σ.) είναι:

- ο εντοπισμός φορολογουμένων που δεν συμμορφώνονται ως προς την υποβολή των διαφόρων δηλώσεων, βάσει των οποίων αποδίδονται οι οφειλόμενοι φόροι, όπως είναι π.χ. Φ.Π.Α, Φ.Μ.Υ, Εισοδήματος Φ.Π και Ν.Π κ.λπ. και ως προς την καταβολή των ληξιπρόθεσμων οφειλών τους και η συμμόρφωσή τους ως προς την εκπλήρωση των παραπάνω φορολογικών υποχρεώσεων,
- ο εντοπισμός των κινδύνων μη συμμόρφωσης πριν την εμφάνισή τους και η ανάληψη προληπτικών δράσεων συμμόρφωσης,
- η ευαισθητοποίηση των φορολογουμένων αλλά και γενικά των πολιτών σε θέματα φορολογικού ενδιαφέροντος και η καλλιέργεια φορολογικής συνείδησης,
- η αύξηση της εκούσιας συμμόρφωσης και συνακόλουθα η αύξηση των δημοσίων εσόδων συμβάλλοντας παράλληλα στη διεύρυνση της φορολογικής βάσης και στη δικαιότερη κατανομή των φόρων.

Ακολουθώς παρατίθεται στοιχεία αναφορικά με τους κυριότερους στόχους και δράσεις που ανέλαβε η Δ.Φ.Σ. μέσω του Επιχειρησιακού Σχεδίου της Γ.Γ.Δ.Ε. για το έτος 2016:

Σ.2.2: Συμμόρφωση των φορολογουμένων που εμφανίζουν για πρώτη φορά ληξιπρόθεσμες οφειλές, σε ποσοστό τουλάχιστον 42,5%, κατόπιν εφαρμογής κριτηρίων ανάλυσης κινδύνου και είσπραξη τουλάχιστον 28% των εν λόγω οφειλών, μετά από δράσεις της Δ.Φ.Σ.

Η Διεύθυνση Φορολογικής Συμμόρφωσης επικοινωνεί με φορολογούμενους με "φρέσκα" ληξιπρόθεσμα χρέη, δηλαδή με φορολογούμενους που εμφανίζουν νέες ληξιπρόθεσμες οφειλές χωρίς να βαρύνονται με παλαιότερες. Οι οφειλέτες που ανήκουν στην συγκεκριμένη κατηγορία εντοπίζονται βάσει κριτηρίων που έχουν δοθεί από τη Δ.Φ.Σ. Η επικοινωνία με το σύνολο των οφειλετών που πληρούν τα συγκεκριμένα κριτήρια εντοπισμού και διαθέτουν ηλεκτρονική διεύθυνση επικοινωνίας πραγματοποιείται με email. Επιπλέον σε μηνιαία βάση αναπτύσσονται δράσεις τηλεφωνικής επικοινωνίας που αφορούν αξιολογημένες υποθέσεις βάσει κριτηρίων ανάλυσης κινδύνου, με σκοπό την ενίσχυση της προσπάθειας για τη συμμόρφωσή τους. Για το λόγο αυτό έχει συσταθεί τηλεφωνικό κέντρο εξερχομένων κλήσεων το οποίο στελεχώνεται από υπαλλήλους της Διεύθυνσης Φορολογικής Συμμόρφωσης. Μετά το πέρας των ανωτέρω επικοινωνιακών δράσεων η Διεύθυνση Φορολογικής Συμμόρφωσης παρακολουθεί τα

αποτελέσματα των «φρέσκων» ληξιπρόθεσμων οφειλετών ως προς τη συμμόρφωσή τους (καταβολή ή ρύθμιση των ληξιπροθέσμων οφειλών τους).

Η Διεύθυνση Φορολογικής Συμμόρφωσης αποστέλλει, πριν την έναρξη των δράσεών της, στη Διεύθυνση Εισπράξεων υποθέσεις οφειλετών, οι οποίοι χαρακτηρίζονται βάσει κριτηρίων ανάλυσης κινδύνου ως «υψηλού ρίσκου» (οι υποθέσεις αυτές εξαιρούνται από τις τηλεφωνικές επικοινωνίες της Δ.Φ.Σ). Επιπλέον, στην Διεύθυνση Εισπράξεων αποστέλλονται, μετά το πέρας των δράσεων μας, μοριοδοτημένες και οι υποθέσεις των τελικά μη συμμορφούμενων οφειλετών για περαιτέρω ενέργειες. Τα κριτήρια ανάλυσης κινδύνου για τον χαρακτηρισμό υποθέσεων ως «υψηλού ρίσκου» καθώς και τα κριτήρια για τη μοριοδότηση των μη συμμορφούμενων οφειλετών αφορούν την πηγή προέλευσης της οφειλής, το ύψος της οφειλής, τη γενική φοροδοτική ικανότητα των οφειλετών κλπ.

Συνολικά επικοινωνήσαμε με email ή/και τηλέφωνο με 742.922 φορολογούμενους για συμμόρφωση ως προς την υποχρέωση πληρωμής ληξιπρόθεσμων οφειλών, εκ των οποίων συμμορφώθηκαν 442.711 (ποσοστό συμμόρφωσης 59,59%). Το σύνολο των ληξιπροθέσμων οφειλών ήταν 670.636.987 ευρώ και εισπράχθηκαν 274.776.040 ευρώ (ποσοστό είσπραξης 40,97%). Από τη δράση αυτή εισπράχθηκαν συνολικά 424.769.825 ευρώ (συμπεριλαμβανομένων συνεισπρατόμενων και καταβολή επιπλέον δόσεων).

Στον πίνακα που ακολουθεί βλέπουμε την είσπραξη από ληξιπρόθεσμες οφειλές, τόσο μετά από αποστολή e- mail, όσο και μετά από τηλεφωνική επικοινωνία για το 2016.

"ΦΡΕΣΚΑ" ΛΗΞΗΠΡΟΘΕΣΜΑ 2016														
ΜΗΝΑΣ ΔΡΑΣΗΣ		ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ	ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΣ	ΜΑΡΤΙΟΣ	ΑΠΡΙΛΙΟΣ	ΜΑΙΟΣ	ΙΟΥΝΙΟΣ	ΙΟΥΛΙΟΣ	ΑΥΓΟΥΣΤΟΣ	ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΣ	ΟΚΤΩΒΡΙΟΣ	ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ	ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ	ΣΥΝΟΛΟ
ΜΗΝΑΣ ΛΗΞΗΠΡΟΘΕΣΜΟΥ		ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ 2015	ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ 2015	ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ 2016	ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΣ 2016	ΜΑΡΤΙΟΣ 2016	ΑΠΡΙΛΙΟΣ 2016	ΜΑΙΟΣ 2016	ΙΟΥΝΙΟΣ 2016	ΙΟΥΛΙΟΣ 2016	ΑΥΓΟΥΣΤΟΣ 2016	ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΣ 2016	ΟΚΤΩΒΡΙΟΣ 2016	
EMAIL	ΠΛΗΘΟΣ EMAIL	108.334	51.529	80.096	65.677	13.520	20.686	21.677	17.233	120.927	23.792	155.161	62.371	741.003
	ΛΗΞΗΠΡΟΘΕΣΜΟ EMAIL	98.363.304	44.068.382	56.728.658	62.570.330	25.038.121	32.323.957	25.410.223	39.903.205	97.150.405	42.868.726	89.881.524	47.395.501	661.702.336
	ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗ EMAIL	72.725	29.268	54.938	34.537	5.633	9.431	10.979	8.123	65.891	13.341	96.024	41.205	442.095
	% ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗΣ EMAIL	67,13%	56,80%	68,59%	52,59%	41,66%	45,59%	50,65%	47,14%	54,49%	56,07%	61,89%	66,06%	59,66%
	ΕΙΣΠΡΑΞΗ ΚΕΦ. ΔΟΣΗΣ EMAIL	48.873.614	18.504.461	24.187.064	25.750.325	6.263.469	10.426.180	12.010.020	12.950.251	38.267.714	21.587.260	32.604.756	22.305.249	273.730.363
	% ΕΙΣΠΡΑΞΗΣ ΚΕΦ. ΔΟΣΗΣ EMAIL	49,69%	41,99%	42,64%	41,15%	25,02%	32,26%	47,26%	32,45%	39,39%	50,36%	36,28%	47,06%	41,37%
ΤΗΛΕΦΩΝΑ	ΠΛΗΘΟΣ ΤΗΛΕΦΩΝΩΝ "ΦΡΕΣΚΩΝ" ΛΗΞΗΠΡΟΘΕΣΜΩΝ	6.161	3.435	2.611	8.956	3.432	6.374	4.618	4.470	6.727	6.430	3.620	1.351	58.185
	ΛΗΞΗΠΡΟΘΕΣΜΟ ΤΗΛΕΦΩΝΩΝ	55.303.232	31.859.230	23.681.523	51.176.356	19.779.631	23.697.604	19.430.550	38.128.191	31.140.125	34.929.441	40.937.324	15.698.193	385.761.400
	ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗ ΤΗΛΕΦΩΝΩΝ	5.180	2.289	2.202	6.489	1.939	3.990	3.387	2.827	5.228	4.900	3.094	1.189	42.714
	% ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗΣ ΤΗΛΕΦΩΝΩΝ	84,08%	66,64%	84,34%	72,45%	56,50%	62,60%	73,34%	63,24%	77,72%	76,21%	85,47%	88,01%	73,41%
	ΕΙΣΠΡΑΞΗ ΚΕΦ. ΔΟΣΗΣ ΤΗΛΕΦΩΝΩΝ	31.446.537	14.384.422	10.442.672	21.537.668	5.539.196	9.210.306	10.328.722	11.903.342	16.796.585	18.669.051	17.814.540	9.450.893	177.523.934
	% ΕΙΣΠΡΑΞΗΣ ΚΕΦ. ΔΟΣΗΣ ΤΗΛΕΦΩΝΩΝ	56,86%	45,15%	44,10%	42,09%	28,00%	38,87%	53,16%	31,22%	53,94%	53,45%	43,52%	60,20%	46,02%
ΣΥΝΟΛΙΚΑ	ΣΥΝΟΛΟ ΜΟΝΑΔΙΚΩΝ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ ΜΕ	108.380	51.635	80.114	65.952	13.759	21.058	21.879	17.576	121.017	23.969	155.211	62.372	742.922
	ΛΗΞΗΠΡΟΘΕΣΜΟ	98.618.711	44.382.061	56.871.405	63.814.598	25.641.892	34.286.218	25.921.372	42.720.766	97.413.356	43.260.366	90.306.987	47.399.255	670.636.987
	ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗ	72.759	29.307	54.953	34.684	5.683	9.504	11.029	8.200	65.951	13.376	96.060	41.205	442.711
	% ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗΣ	67,13%	56,76%	68,59%	52,59%	41,30%	45,13%	50,41%	46,65%	54,50%	55,81%	61,89%	66,06%	59,59%
	ΕΙΣΠΡΑΞΗ ΚΕΦ. ΔΟΣΗΣ	49.026.889	18.625.110	24.228.564	25.968.459	6.289.066	10.477.491	12.054.736	13.003.866	38.383.991	21.650.804	32.761.815	22.305.249	274.776.040
	% ΕΙΣΠΡΑΞΗΣ ΚΕΦ. ΔΟΣΗΣ	49,71%	41,97%	42,60%	40,69%	24,53%	30,56%	46,51%	30,44%	39,40%	50,05%	36,28%	47,06%	40,97%
	ΣΥΝΟΛΙΚΗ ΕΙΣΠΡΑΞΗ ΚΕΦ. ΧΡΕΟΥΣ ΚΑΙ ΣΥΝ/ΜΕΝΑ	77.850.151	30.088.501	40.427.119	29.409.822	10.402.841	15.743.905	14.740.037	18.572.315	62.452.575	32.062.699	55.081.931	37.937.929	424.769.825

Τα ποσοστά που τέθηκαν ως στόχος για το 2016 (τόσο Συμμόρφωσης όσο και Είσπραξης) επετεύχθηκαν.

Σ.2.3: Υποβολή περιοδικών δηλώσεων Φ.Π.Α των ενεργών υπόχρεων σε ποσοστό τουλάχιστον 95%.

Στους υπόχρεους υποβολής δηλώσεων Φ.Π.Α αποστέλλονται από τη Διεύθυνση Φορολογικής Συμμόρφωσης δύο τύποι email, ένα υπενθυμιστικό, πριν την καταληκτική ημερομηνία υποβολής και ένα εντοπισμού προς τους υπόχρεους που δεν υπέβαλαν εμπρόθεσμα τη δήλωσή τους, με στόχο τη συμμόρφωσή τους.

Εκτός από τα email διενεργείται και μεγάλος αριθμός προσωπικών τηλεφωνημάτων σε μη συμμορφούμενους φορολογούμενους που επιλέγονται βάσει κριτηρίων ανάλυσης κινδύνου. Τα κριτήρια εντοπισμού των υπόχρεων που έχουν τεθεί από τη Δ.Φ.Σ. περιλαμβάνουν μόνο τις ενεργές επιχειρήσεις, αυτές δηλαδή που έχουν καταθέσει τουλάχιστον μία δήλωση ΦΠΑ από την αρχή του προηγούμενου έτους έως την αντίστοιχη υπό μελέτη περίοδο.

Το μεγαλύτερο ποσοστό των ενεργών επιχειρήσεων διαθέτουν πλέον email λόγω της υποχρεωτικής ηλεκτρονικής υποβολής δηλώσεων διαφόρων φορολογιών, όποτε η επικοινωνία μέσω email είναι εφικτή σχεδόν με όλους τους υπόχρεους σε υποβολή δηλώσεων Φ.Π.Α.

Σύμφωνα με τα αποτελέσματα του πίνακα που ακολουθεί, η Δ.Φ.Σ. το 2016 επικοινωνήσε με email ή τηλέφωνο ή και τα δύο με 106.910 φορολογούμενους. Από αυτούς, υποβλήθηκαν 17.246 επιπλέον δηλώσεις Φ.Π.Α και το ποσό που βεβαιώθηκε ανήλθε στα 8.670.094 ευρώ.

Μετά τις δράσεις της Δ.Φ.Δ., το ποσοστό υποβολής περιοδικών δηλώσεων Φ.Π.Α. των ενεργών υπόχρεων ανήλθε σε 98,02% και έτσι ο στόχος Σ.2.3. επετεύχθη. Η Δ.Φ.Σ. επαναπρότεινε τον στόχο, χωρίς μεταβολή στο ποσοστό συμμόρφωσης για το 2017.

Στον πίνακα που ακολουθεί, παρατίθενται αναλυτικά τα μηνιαία αποτελέσματα της δράσης αυτής.

ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗ Φ.ΠΑ 2016																ΣΥΝΟΛΟ
Φ.ΠΑ (ΜΟΝΟ ΕΝΕΡΓΕΤΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ)																
ΜΗΝΑΣ ΔΡΑΣΗΣ	ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ	ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΣ		ΜΑΡΤΟΣ	ΑΠΡΙΛΙΟΣ	ΜΑΙΟΣ		ΙΟΥΝΙΟΣ	ΙΟΥΛΙΟΣ	ΑΥΓΟΥΣΤΟΣ		ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΣ	ΟΚΤΩΒΡΙΟΣ	ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ		
ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ	ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ 2015	ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ 2015	Δ'ΤΡΙΜΗΝΟ 2015	ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ 2016	ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΣ 2016	ΜΑΡΤΙΟΣ 2016	Α'ΤΡΙΜΗΝΟ 2016	ΑΠΡΙΛΙΟΣ 2016	ΜΑΙΟΣ 2016	ΙΟΥΝΙΟΣ 2016	Β'ΤΡΙΜΗΝΟ 2016	ΙΟΥΛΙΟΣ 2016	ΑΥΓΟΥΣΤΟΣ 2016	ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΣ 2016	Γ'ΤΡΙΜΗΝΟ 2016	ΟΚΤΩΒΡΙΟΣ
ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΒΙΒΛΙΩΝ	ΔΙΠΛΟ ΟΓΡΑΦΟ ΙΚΑ	ΔΙΠΛΟ ΟΓΡΑΦΟ ΙΚΑ	ΑΠΛΟ ΟΓΡΑΦΟ ΙΚΑ	ΔΙΠΛΟ ΟΓΡΑΦΟ ΙΚΑ	ΔΙΠΛΟ ΟΓΡΑΦΟ ΙΚΑ	ΔΙΠΛΟ ΟΓΡΑΦΟ ΙΚΑ	ΑΠΛΟ ΟΓΡΑΦΟ ΙΚΑ	ΔΙΠΛΟ ΟΓΡΑΦΟ ΙΚΑ	ΔΙΠΛΟ ΟΓΡΑΦΟ ΙΚΑ	ΔΙΠΛΟ ΟΓΡΑΦΟ ΙΚΑ	ΑΠΛΟ ΟΓΡΑΦΟ ΙΚΑ	ΔΙΠΛΟ ΟΓΡΑΦΟ ΙΚΑ	ΔΙΠΛΟ ΟΓΡΑΦΟ ΙΚΑ	ΔΙΠΛΟ ΟΓΡΑΦΟ ΙΚΑ	ΑΠΛΟ ΟΓΡΑΦΟ ΙΚΑ	ΔΙΠΛΟ ΟΓΡΑΦΟ ΙΚΑ
ΠΑΛΘΟΣ ΥΠΟΧΡΕΩΝ ΣΕ ΥΠΟΒΟΛΗ ΔΗΛΩΣΗΣ ΦΠΑ (1)	91.742	91.788	870.896	90.113	90.455	90.856	867.070	91.182	91.617	91.900	865.549	92.204	92.366	92.792	863.310	93.150
ΠΑΛΘΟΣ ΔΗΛΩΣΕΩΝ ΦΠΑ ΠΟΥ ΥΠΟΒΛΗΘΗΚΑΝ ΕΜΠΡΟΘΕΣΜΙΑ (2)	88.115	88.404	847.725	87.211	87.902	88.422	850.667	88.426	88.804	89.263	849.689	89.150	89.255	90.040	846.563	89.861
ΠΑΛΘΟΣ ΔΗΛΩΣΕΩΝ ΦΠΑ ΠΟΥ ΔΕΝ ΥΠΟΒΛΗΘΗΚΑΝ ΕΜΠΡΟΘΕΣΜΙΑ ΚΑΙ ΕΛΑΒΑΝ E-MAIL Η ΤΗΛΕΦΩΝΟ (3)	3.601	3.363	23.088	2.866	2.553	2.417	16.327	2.729	2.788	2.609	15.785	3.022	3.088	2.729	16.676	3.269
% ΕΜΠΡΟΘΕΣΜΩΝ ΔΗΛΩΣΕΩΝ (4) (2)/(1)	96,05%	96,31%	97,34%	96,78%	97,18%	97,32%	98,11%	96,98%	96,93%	97,13%	98,17%	96,69%	96,63%	97,03%	98,06%	96,47%
ΠΑΛΘΟΣ ΔΗΛΩΣΕΩΝ ΠΟΥ ΥΠΟΒΛΗΘΗΚΑΝ ΜΕΤΑ ΑΠΟ E-MAIL Η ΤΗΛΕΦΩΝΟ (5)	642	352	2.657	866	560	449	3.477	683	560	364	2.186	554	612	325	2.362	597
% ΔΗΛΩΣΕΩΝ ΠΟΥ ΥΠΟΒΛΗΘΗΚΑΝ ΜΕΤΑ ΑΠΟ E-MAIL Η ΤΗΛΕΦΩΝΟ (5)/(3)	17,83%	10,47%	11,51%	30,22%	21,93%	18,58%	21,30%	25,03%	20,09%	13,95%	13,85%	18,33%	19,82%	11,91%	14,16%	18,26%
% ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗΣ ΜΕΤΑ ΤΙΣ ΔΡΑΣΕΙΣ	96,75%	96,70%	97,64%	97,74%	97,80%	97,82%	98,51%	97,73%	97,54%	97,53%	98,51%	97,29%	97,29%	97,38%	98,33%	97,11%
ΠΟΣΟ ΦΟΡΟΥ ΠΟΥ ΒΕΒΛΩΘΗΚΕ ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΠΙΛΟΓΗ ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗΣ	227.139	512.295	1.251.580	367.840	320.237	391.379	768.794	308.874	230.294	209.138	566.976	131.999	722.424	686.556	1.156.880	817.690
ΤΗΛΕΦΩΝΑ ΦΠΑ ΠΟΥ ΥΠΕΡΒΛΗΘΗΚΑΝ	399	1.955		314	214	3.368		229	234	1.275		236	270	1.485		268
ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗ ΤΗΛΕΦΩΝΩΝ ΦΠΑ	198	1.089		214	142	1.744		162	154	598		161	187	727		185
% ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗΣ ΤΗΛΕΦΩΝΩΝ ΦΠΑ	49,62%	55,70%		68,15%	66,36%	51,78%		70,74%	65,81%	46,90%		68,22%	69,26%	48,96%		69,03%

Σ.2.4 Συμμόρφωση 20% επί των μη υποβληθεισών εμπροθέσμως δηλώσεων Φ.Ε.Ν.Π., μετά από δράσεις της Δ.Φ.Σ.

Στη Διεύθυνση Φορολογικής Συμμόρφωσης έχει ανατεθεί η διενέργεια δράσεων εντοπισμού και επικοινωνίας, με φορολογούμενους - νομικά πρόσωπα που δεν υπέβαλαν δήλωση φόρου εισοδήματος, ως όφειλαν. Οι δράσεις μας ξεκίνησαν μετά τη λήξη της προθεσμίας υποβολής των φορολογικών δηλώσεων νομικών προσώπων στις 25/7/2016. Συγκεκριμένα, μετά τη λήξη της προθεσμίας ζητείται από τη Δ.ΗΛΕ.Δ. το σχετικό αρχείο εντοπισμού, σύμφωνα με τα κριτήρια που έχουμε θέσει. Μετά τη λήψη του αρχείου, διενεργείται η επεξεργασία του με κριτήρια ανάλυσης κινδύνου και στη συνέχεια ξεκινούν οι επικοινωνιακές δράσεις.

Είναι χαρακτηριστικό, πως στις δράσεις αυτού του είδους, που λαμβάνουν χώρα σε ετήσια βάση και προς το τέλος του έτους, οι μετρήσεις των αποτελεσμάτων γίνονται μέσα στο α' τρίμηνο του επόμενου έτους, δηλαδή για τον στόχο Σ.2.4 θα έχουμε οριστικά αποτελέσματα το 2017, ενώ το α' εξάμηνο του 2016 είχαμε τα αποτελέσματα της αντίστοιχης δράσης του προηγούμενου έτους (φορολογικό έτος 2014).

Οι δράσεις για την συμμόρφωση νομικών προσώπων που εντοπίστηκαν να μην έχουν υποβάλει δήλωση φορολογίας εισοδήματος φορολογικού έτους 2015 αφορούσαν σε αποστολή 11.213 email και πραγματοποίηση 3.846 τηλεφωνικών επικοινωνιών. Επιπλέον, χρεώθηκαν στο τηλεφωνικό κέντρο 1.736 υποθέσεις νομικών προσώπων, με τα οποία επικοινωνήσαμε για δεύτερη φορά, καθώς στην πρώτη επικοινωνία είχαν δηλώσει πρόθεση συμμόρφωσης. Τα αποτελέσματα και η διάρκεια της δράσης έχουν επηρεαστεί και από τις διατάξεις του νόμου 4446/2016 σχετικά με την οικειοθελή αποκάλυψη φορολογητέας ύλης παρελθόντων ετών.

ΦΟΡΟΣ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ ΝΟΜΙΚΩΝ ΠΡΟΣΩΠΩΝ			
ΔΗΛΩΣΕΙΣ ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΟΥ ΕΤΟΥΣ 2015			
ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΕΩΣ 30/6/2017			
EMAIL	ΠΛΗΘΟΣ EMAIL	11.213	
	ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗ EMAIL	1.728	
	% ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗΣ EMAIL	15,41%	
ΤΗΛΕΦΩΝ	ΠΛΗΘΟΣ ΤΗΛΕΦΩΝΩΝ	3.849	
	ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗ ΤΗΛΕΦΩΝΩΝ	1.211	
	% ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗΣ ΤΗΛΕΦΩΝΩΝ	31,46%	
ΣΥΝΟΛΙΚΑ	ΣΥΝΟΛΟ ΜΟΝΑΔΙΚΩΝ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	11.215	
	ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗ	1.901	
	% ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗΣ	16,95%	
ΔΗΛΩΣΕΙΣ ΠΟΥ ΥΠΕΒΛΗΘΗΣΑΝ ΜΕΤΑ ΤΗ ΔΡΑΣΗ		1.728	ΣΥΝΟΛΟ ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗΣ 1901
ΔΙΑΚΟΠΗ ΕΡΓΑΣΙΩΝ ΧΩΡΙΣ ΥΠΟΒΟΛΗ ΔΗΛΩΣΗΣ		173	

Σ.2.5: Διενέργεια τουλάχιστον 83.000 τηλεφωνικών επικοινωνιών, από το τηλεφωνικό κέντρο της Δ.Φ.Σ., με σκοπό τη συμμόρφωση των φορολογούμενων και την εκπλήρωση των φορολογικών τους υποχρεώσεων ως προς την υποβολή δηλώσεων (Φ.Π.Α., Φ.Μ.Υ., Φ.Ε. Φ.Π.-Ν.Π. κλπ.) και την καταβολή των ληξιπρόθεσμων οφειλών τους.

Στο πλαίσιο της προσπάθειας επίτευξης συμμόρφωσης των φορολογουμένων ως προς την υποβολή των δηλώσεών τους και την καταβολή των οφειλών τους αναπτύσσονται δράσεις τηλεφωνικής επικοινωνίας που αφορούν αξιολογημένες βάσει αντικειμενικών κριτηρίων ομάδες φορολογούμενων και οφειλετών. Για το λόγο αυτό έχει συσταθεί τηλεφωνικό κέντρο εξερχομένων κλήσεων, το οποίο στελεχώνεται από 24 υπαλλήλους της Δ.Φ.Σ. (ήταν 23 για το μεγαλύτερο διάστημα του έτους).

Μετά το πέρας των ανωτέρω επικοινωνιακών δράσεων η Διεύθυνση Φορολογικής Συμμόρφωσης παρακολουθεί τη συμμόρφωση των φορολογουμένων ως προς την υποβολή δηλώσεων και την καταβολή ληξιπρόθεσμων οφειλών.

Στον πίνακα που ακολουθεί δίνονται αναλυτικά οι τηλεφωνικές επικοινωνίες ανά κατηγορία που πραγματοποιήθηκαν το 2016.

ΤΗΛΕΦΩΝΙΚΕΣ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΕΣ ΑΝΑ ΕΙΔΟΣ ΦΟΡΟΥ/ΔΡΑΣΗΣ 2016														
	ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ	ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΣ	ΜΑΡΤΙΟΣ	ΑΠΡΙΛΙΟΣ	ΜΑΙΟΣ	ΙΟΥΝΙΟΣ		ΙΟΥΛΙΟΣ	ΑΥΓΟΥΣΤΟΣ	ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΣ	ΟΚΤΩΒΡΙΟΣ	ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ	ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ	ΣΥΝΟΛΟ
ΦΡΕΣΚΑ ΛΗΞΙΠΡΟΘΕΣΜΑ	6.161	3.435	2.611	8.956	3.432	6.374	4.618	4.472	4.500	8.657	3.620	1.351	3.596	61.783
Φ.Π.Α	399	1.955	314	214	3.368	229		234	1.275	236	270	1.485	268	10.247
Φ.Ε.Ν.Π	688										2.994	865		4.547
Φ.Ε.Φ.Π		4.956	3.445									5.800		14.201
Φ.Μ.Υ					1.108			4.192		1.331				6.631
ΕΙΔΙΚΗ ΕΜΠΙΣΤΕΥΤΙΚΗ ΕΡΕΥΝΑ								555	527	323				1.405
ΣΥΝΟΛΟ	7.248	10.346	6.370	9.170	7.908	11.221		9.453	6.302	10.547	6.884	9.501	3.864	98.814

Όπως φαίνεται και στον πίνακα, στο πλαίσιο των τακτικών και έκτακτων δράσεών της Δ.Φ.Σ. πραγματοποιήθηκαν 98.814 τηλεφωνικές επικοινωνίες, γεγονός που επιβεβαιώνει την επίτευξη του στόχου Σ.2.5.

Σ.2.6: Υποβολή 10.000 επιπλέον δηλώσεων Φ.Ε.Φ.Π., μετά από δράσεις της φορολογικής συμμόρφωσης.

Στη Διεύθυνση Φορολογικής Συμμόρφωσης έχει ανατεθεί η διενέργεια δράσεων εντοπισμού και επικοινωνίας με φορολογούμενους - φυσικά πρόσωπα, που δεν υπέβαλαν δήλωση φορολογίας εισοδήματος, ως όφειλαν. Οι δράσεις της Δ.Φ.Σ. ξεκίνησαν μετά τη λήξη της προθεσμίας υποβολής των φορολογικών δηλώσεων φυσικών προσώπων στις 16/8/2016. Συγκεκριμένα, μετά τη λήξη της προθεσμίας ζητείται από τη Δ.ΗΛΕ.Δ. το σχετικό αρχείο εντοπισμού, σύμφωνα με τα κριτήρια που τέθηκαν από τη Δ.Φ.Σ. Μετά τη λήψη του αρχείου, διενεργείται η επεξεργασία του με κριτήρια ανάλυσης κινδύνου και στη συνέχεια ξεκινούν οι επικοινωνιακές δράσεις.

Είναι χαρακτηριστικό, πως στις δράσεις αυτού του είδους, που λαμβάνουν χώρα σε ετήσια βάση και προς το τέλος του έτους, οι μετρήσεις των αποτελεσμάτων γίνονται μέσα στο α' τρίμηνο του επόμενου έτους, δηλαδή για τον στόχο Σ.2.6 θα έχουμε οριστικά αποτελέσματα το 2017, ενώ το α' εξάμηνο του 2016 είχαμε τα αποτελέσματα της αντίστοιχης δράσης του προηγούμενου έτους (φορολογικό έτος 2014).

Οι δράσεις για την συμμόρφωση φυσικών προσώπων που εντοπίστηκαν να μην έχουν υποβάλει δήλωση φορολογικού έτους 2015 αφορούν σε αποστολή 49.956 email και πραγματοποίηση 8.100 τηλεφωνικών επικοινωνιών.

Τα αποτελέσματα και η διάρκεια της δράσης έχουν επηρεαστεί και από τις διατάξεις του νόμου 4446/2016 σχετικά με την οικειοθελή αποκάλυψη φορολογητέας ύλης παρελθόντων ετών.

ΦΟΡΟΣ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ ΦΥΣΙΚΩΝ ΠΡΟΣΩΠΩΝ		
ΔΗΛΩΣΕΙΣ ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΟΥ ΕΤΟΥΣ 2015		
ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΕΩΣ 30/6/2017		
ΦΟΡΟΛΟΓΟΥΜΕΝΟΙ ΠΟΥ ΕΝΤΟΠΙΣΤΗΚΑΝ ΝΑ ΜΗΝ ΕΧΟΥΝ ΥΠΟΒΑΛΕΙ ΔΗΛΩΣΗ		56.887
ΠΛΗΘΟΣ ΔΗΛΩΣΕΩΝ ΤΩΝ ΠΑΡΑΠΑΝΩ (ΛΟΓΩ ΖΕΥΓΑΡΙΩΝ)		49.956
EMAIL	ΠΛΗΘΟΣ EMAIL	49.956
	ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗ EMAIL	13.172
	% ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗΣ EMAIL	26,37%
ΤΗΛΕΦΩΝ	ΠΛΗΘΟΣ ΤΗΛΕΦΩΝΩΝ	8.100
	ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗ ΤΗΛΕΦΩΝΩΝ	2.562
	% ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗΣ ΤΗΛΕΦΩΝΩΝ	31,63%
ΣΥΝΟΛΙΚΑ	ΣΥΝΟΛΟ ΜΟΝΑΔΙΚΩΝ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	51.000
	ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗ	13.331
	% ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗΣ	26,14%

Επιπλέον, παρατίθενται επιγραμματικά στόχοι και δράσεις που ολοκληρώθηκαν με την παράδοση μελετών/αναφορών:

- Σ.2.34: Προσδιορισμός κλαδικών δεικτών επιχειρήσεων, βάσει υποβληθεισών δηλώσεων, μέχρι 31/12/2016.
- Στόχος - Υποχρέωση υπ' αρ. 20 : Υποβολή στατιστικών αναφορών σχετικά με τους μερικούς επιτόπιους ελέγχους των Δ.Ο.Υ. και αξιολόγηση των αποτελεσμάτων αυτών σε μηνιαία βάση.
- Παρακολούθηση του στόχου Σ.2.18: Διενέργεια τουλάχιστον 25.000 μερικών επιτόπιων ελέγχων από τις Δ.Ο.Υ. και εντοπισμός παραβάσεων τουλάχιστον στο 15% αυτών.
- Παρακολούθηση του στόχου Σ.2.19: Έκδοση Π.Ε.Π., το αργότερο εντός 3 μηνών από τη διαπίστωση των παραβάσεων κατά τη διενέργεια ελέγχων πρόληψης, για την καταπολέμηση της φοροδιαφυγής και της λαθρεμπορίας.
- Δ.2.1. Σχεδιασμός και ανάπτυξη εκπαιδευτικών επιμορφωτικών προγραμμάτων για την ανάπτυξη φορολογικής συνείδησης – Πιλοτική Εφαρμογή.
- Δ.2.5 Ανάπτυξη αυτοματοποιημένων διαδικασιών ενημέρωσης των νέων οφειλετών σε μηνιαία βάση
- Δ.2.10 Μελέτη και ανάλυση απαιτήσεων για τη δημιουργία μητρώου καταγραφής και παρακολούθησης φορολογουμένων σε περιπτώσεις μη συμμόρφωσής τους.
- Δ.2.26 Διενέργεια έρευνας εντοπισμού και παρακολούθησης φορολογουμένων οι οποίοι- χωρίς να έχουν κάνει έναρξη δραστηριότητας- δραστηριοποιούνται οικονομικά κυρίως μέσω διαδικτύου. Ανάπτυξη επικοινωνιακής δράσης ως προς την εκπλήρωση των φορολογικών τους υποχρεώσεων. Πιλοτική εφαρμογή.
- Δ.2.27 Προσδιορισμός Διαδικασίας Εντοπισμού υπόχρεων σε υποβολή Ε9 με χρήση κατάλληλων κριτηρίων και επικοινωνία με υπόχρεους που δεν έχουν συμμορφωθεί. Πιλοτική εφαρμογή.
- Δ.2.28 Προσδιορισμός Διαδικασίας Εντοπισμού υπόχρεων σε υποβολή Φ.Μ.Υ με χρήση κατάλληλων κριτηρίων και επικοινωνία με υπόχρεους που δεν έχουν συμμορφωθεί. Πιλοτική εφαρμογή.

**Ο ΠΡΟΪΣΤΑΜΕΝΟΣ ΤΗΣ ΓΕΝΙΚΗΣ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗΣ ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΗΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ**

ΣΑΪΤΗΣ ΕΥΘΥΜΙΟΣ